

San Juan

Ixtachihuín Dios quitachi'xcuhui'lichi nac cā'quilhtamacuj

1 A'cxni' jāna'j ixcāxui'līcan
cā'quilhtamacuj, ixui'lhtza'
chā'tin tī tzamā' Tachihuín.
Chuntza' huanican ixpālacata ū'tza'
quincāmāsu'yuni'yān Dios. Xla'
ixtā'hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' Dios.
²Xapūla ixtā'hui'llh Dios. ³Tzamā'
Tachihuín cāxui'llih ixlipō'ktu tū
a'nan; jā tū ixa'nalh palh jā cahuālh
ū'tza'. ⁴Ū'tza' māstā' latamat ē
chuntza' litaxtulh a'ktin taxkaket
ixpālacataca'n tachi'xcuhui't. ⁵Ū'tza'
chī a'ktin taxkaket tū māxxakēni'n
a'ntza' jā nac cā'pucsua'. Skāhui'ni'
xala' nac cā'pucsua' ē jāla skāhui'
taxkaket.

⁶Ixui'llh chā'tin chi'xcu' tī
ixuanican Juan, tī Dios macamilh.
⁷Xla' milh nalichihuīna'n tī huanican
taxkaket ē milh nacālimaxquī'
talacapāstacni' tachi'xcuhui't
nata'a'ka'i'ni' tī huanican taxkaket.
⁸Juan jā ū'tza' taxkaket. Xla' xmān
quimāsu'yuchi huā'mā' tī ixlicāna'
taxkaket. ⁹Tī ixlicāna' taxkaket
ixmimā'lhcus nac cā'quilhtamacuj.
Xla' cāmāxxakēni'kō' ixlipō'ktuca'n
tachi'xcuhui't.

¹⁰Xla' milh nac cā'quilhtamacuj.
Masqui ū'tza' cāxui'llih
cā'quilhtamacuj, tachi'xcuhui't jā
talakapasli. ¹¹Tī ixla' ticālakmilh
ē jā tamaktini'nli. ¹²Makapitzin
ta'a'ka'i'llh. Ixlipō'ktuca'n tī
ta'a'ka'i'llh, xla' cāmaxquī'llh
litli'hui'qui natalitaxtu ixlacstīn Dios.
¹³Chī talīlacatuncuhui' ixlacstīn Dios,
jā chī talīlacatuncuhui' ixcamana'ca'n
tachi'xcuhui't. Ixlacstīn Dios jā chī
a'ktin ska'ta' tī lacatuncuhui'llh
ixpālacata ixtapāxuānca'n ē
ixtalacapāstacni'ca'n tachi'xcuhui't.
Dios ū'tza' tī cāmaxquī'ixlatamatca'n
ixlacstīn.

¹⁴Tī huanican Tachihuín,
xla' quitachi'xcuhui'lichi
nac cā'quilhtamacuj. Xla'
ixquincātā'hui'lan. Iclaktzi'tuj
chī ka'lhī litli'hui'qui. Huā'mā'
litli'hui'qui ū'tza' ixla' tī ixlimān
i'Ska'ta' Dios. Xla' lakalhu'manīni'n
ē pō'ktu tū huanli ū'tza' ixlicāna'.
¹⁵Juan lichihuīna'nli ē huanli:
—Ū'tza' huā'mā' tī iclichihuīna'nli
a'cxni' icuanli tī icpūlani'nī't,
ū'tza' ā'chulā' xaka'tla' ē jā
quit. Xla' ixui'lhtza' a'cxni' quit
iclatatuncuhui'llh.

¹⁶Quincātlahuani'nī'ta'n
lhūhua' talakalhu'mān,

ixpālacata xla' lakalhu'manīni'n.
¹⁷Moisés quincāmāsu'yuni'n
 ixlimāpa'ksīn Dios. Jesucristo
 quincāmāca'tziniyān tū ixlicāna'
 ē chī quincālakalhu'manān Dios.
¹⁸Jā tī laktzī'nī't Dios nūn maktin.
 Tī ixlimān i'Ska'ta' tī Dios pāxqui',
 ū'tza' quincāmāsu'yuni'nī'ta'n Dios.

Juan lichihuīna'nli Jesucristo

Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17

¹⁹Israelitas xalanī'n nac Jerusalén
 talakmacamilh Juan makapitzīn
 pālejni' ē levitas. Xlaca'n
 takelhasqui'nilh Juan tīchu xla'.
²⁰Juan cālimāsu'yulh ē cāhuanilh:

—Jā quit Cristo.

²¹Takelhasqui'nīpāl'h:

—¿Tīchu hui'x? ¿Ē hui'x

ixa'kchihuīna' Dios tī huanican
 Elías?

Juan huanli:

—Jā quit.

Takelhasqui'nīpāl'h:

—¿Ē hui'x ixa'kchihuīna' Dios tī
 icka'lhīmā'nauj?

Xla' kelhtīni'lh:

—Jā quit.

²²Takelhasqui'nīpāl'h:

—¿Tīchu hui'x? Caquilāhuanij
 ē chuntza' na'iccāhuaniyāuj tī
 quincātamacaminī'ta'n. ¿Tīchu
 hui'x?

²³Juan cākelhtīlh:

—Quit hua'chi tī palha'
 na'icuan nac cā'tzaya'nca
 ti'ya't: “Cacāxtlahua'tit
 mīntalacapāstacni'ca'n ē
 nakexpa'tā'tit Māpa'ksīni'
 a'cxni' namin.” Chuntza' huanli
 ixa'kchihuīna' Dios tī huanican
 Isaías, a'cxni' huanli:

Camālaksajtīt ixtej Māpa'ksīni'.

²⁴Nā ixtahui'llāna'lh makapitzīn
 fariseos tī ixcālakmacamincanī't
 Juan. ²⁵Xlaca'n takelhasqui'nilh:
 —¿Tū ixpālacata mā'kpaxīni'mpā't
 palh jā Cristo hui'x, nūn Elías,
 nūn ixa'kchihuīna' Dios tī
 icka'lhīmā'nauj?

²⁶Juan cāhuanilh:

—Quit iclīmā'kpaxīni'n xcān.

Huā'tzā' hui'lh chā'tin tī jā
 lakapasā'tit. Nā xla' namā'kpaxīni'n.
²⁷Xla' ā'chulā' xaka'tla' ē jā quit.
 Quit jā minī'ni' nūn na'icxcutni'
 ixlīchī'can ixcaclhī'.

²⁸Pō'ktu huā'mā' a'kspulalh nac
 Betábara tuntacut nac Jordán, jā
 ixmā'kpaxīni'n Juan.

Jesús ixTamālacnūn Dios

²⁹Ixlīlakali Juan laktzī'lh Jesús
 ixlaktalacatzuna'jītēlha ē cāhuanilh
 tachi'xcuhui't:

—Calaktzī'ntit tī mimā'lh.

Ū'tza' tī macaminī't Dios ē ū'tza'
 huanican ixTamālacnūn Dios.
 Ū'tza' namāpānū quincuentaca'n
 xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

³⁰Ū'tza' iclīchihuīna'nli a'cxni'
 iccāhuanin: “Tī icpūlani'nī't,
 ū'tza' ā'chulā' xaka'tla' ē jā quit
 ixpālacata xla' ixui'lhtza' a'cxni'
 quit iclalatuncuhui'lh.” ³¹Masqui
 quit jāna'j xa'iclakapasa, quit
 icminī't iclīmā'kpaxīni'n xcān
 ixpālacata tachi'xcuhui't nataca'tzī
 Dios macamilh tī icpūlani'nī't.

³²Nā cāhuanilh Juan:

—Quit iclaktzī'lh Espīritu Santo
 tī yujchi ē chilh na ixa'cpūn Jesús.
 Espīritu Santo tasu'yulh hua'chi
 a'ktin tantzasanān. ³³Xapūla
 quit jā xa'icca'tzī tīchu xla'.
 Quihuanilh Dios tī quimacā'lh

na'iclimā'kpaxini'n xcān. Dios quihuanilh: "Nalaktzi'na' nayujāchi Espiritu Santo ē nachin na ixa'cpūn chā'tin. Huā'mā' chi'xcu' ū'tza' tī limā'kpaxini'n Espiritu Santo."³⁴ Iclaktzi'nī'ttza' chī quihuanicanī't. Ū'tza' iclimāsu'yu quit ū'tza' huā'mā' i'Ska'ta' Dios.

Xapūla i'scujnu'nī'n Jesús

³⁵Ixlilakalī huampala Juan ixcātā'layāl chā'tu' i'scujnu'nī'n.³⁶ Laktzi'lh ixtētāxtumāl'lh Jesús. Juan laktzi'lh Jesús ē huanli: —Ū'tza' huā'mā' tī macamilh Dios ē tī huanican ixTamālacnūn Dios.

³⁷Chā'tu' i'scujnu'nī'n Juan takexmatli ē tastālani'lh Jesús.

³⁸Jesús talakspi'tli ē cālaktzi'lh ixtastālani'tēlha ē cāhuanilh:

—¿Tū putzayā'tit?

Xlaca'n tahuanilh:

—Mākelhtahua'kē'ni', ¿jā hui'la'?

³⁹Jesús cākelhtilh:

—Cata'ntit ē calaktzi'ntit.

Tatā'a'lh ē talaktzi'lh jā ixuī'lh.

Kōtanūtza' hua'chi maktā'ti'tza' ixuanī't, ē chuntza' a'ntza' tatachokolh tzamā' quilhtamacuj.

⁴⁰Tzamā' chā'tu' tī tastālani'lh Jesús ixpālacata tū ixcāhuanini't Juan, chā'tin ixuanican Andrés, ixtā'tin Simón Pedro. ⁴¹Palaj tunca Andrés putzalh ixtā'tin tī ixuanican Simón ē huanilh:

—Ictā'lāpāxtokuitza' Mesías.

(Ū'tza' huanicu'tun: Cristo tī lacsacnī't Dios.)

⁴²Andrés tā'a'lh Simón talaktzi'n Jesús. A'cxni' Jesús laktzi'lh Simón ē huanilh:

—Hui'x Simón, ixka'hua'cha Jonás. Hui'x nahuanica'na' Cefas. (Huā'mā'

ū'tza' huanicu'tun: Pedro ē nā chihuix.)

Jesús cāta'sani'lh Felipe ē Natanael

⁴³Ixlilakalī huampala Jesús ixa'ncu'tun jā huanican Galilea. Tā'lāpāxtokli Felipe ē huanilh: —Caquistāla'ni'.

⁴⁴Huā'mā' Felipe xala' nac Betsaida ixuanī't ē nā xala' a'ntza' Andrés ē Pedro. ⁴⁵Felipe laka'lh Natanael ē huanilh:

—Iclaktzi'nī'tauj chā'tin tī tatzokni' na ixtachihuīn Dios jā Moisés tzo'kli limāpa'ksin ē jā tatzoknulh profetas. Xla' ū'tza' Jesús, ixka'hua'cha José xala' nac Nazaret.

⁴⁶Natanael huanli: —¿Ē tzē nataxtu tū xatze nac Nazaret?

Felipe kelhtilh:

—Cata't ē calaktzi'.

⁴⁷Jesús laktzi'lh Natanael lakmimā'lh ē lihuanli:

—Tī mimā'lh ū'tza' tze ya israelita. Xla' jā a'kskāhuī'nin.

⁴⁸Natanael kelhasqui'nilh: —¿Chī quililakapasti?

Jesús huanilh:

—Quit iclaktzi'nī'ta'ntza' xapūla na ixtampin nac ka'tla' qui'hui' a'cxni' jāna'j ixā'ta'sani'yān Felipe.

⁴⁹Natanael kelhtilh:

—Mākelhtahua'kē'ni', hui'x i'Ska'ta' Dios; hui'x puxcu' nalītahui'la'ya' nac Israel.

⁵⁰Jesús kelhtilh:

—Quina'ka'i'ni'ya' xmān ixpālacata icuanin iclaktzi'nī'ta'n na ixtampin nac qui'hui'. Nalaktzi'na'cus ā'chulā' xalaka'tla' tū na'ictlahua.

⁵¹Nā huanli Jesús:

—Ixlicāna' tū icuaniyān.

Hui'xina'n nalaktzi'nā'tit
a'kapūn laqui'yālh, ē ángeles
tī nacāmacamin Dios. Xlaca'n
natatahua'ca' ē natayujāchi na
ixa'cpūn Chi'xcu' xala' Tālmā'n.
Quit Chi'xcu' xala' Tālmā'n.

Tamakaxtokca nac Caná

2 Ixli'a'ktu'tun quilhtamacuj
tamakaxtokca nac a'ktin
cā'lacchicni' jā huanican Caná, nac
Galilea. Ixtzi' Jesús a'ntza' ixui'llh.

²Nā ixuanicanī't na'a'n Jesús ē
i'scujnu'ni'n. ³Sputli xaxcān uva, ē
ixtzi' Jesús huanilh:

—Jātza' tū xaxcān uva.

⁴Jesús kelhtilh:

—¿Tū ixpālacata quihuani'ya'
huā'mā', Nā'? Jāna'j tzucu tū
quilītlahuat nahuan.

⁵Ixtzi' cāhuanilh tī
ixtamacascujmā'nalh:

—Catlahua'tit ixlipō'ktu tū xla'
nacāhuaniyān.

⁶Ixui'llh pāchāxan tlāmam ixla'
chihuix tū ixtamaclacasqui'n
israelitas a'cxni' ixtamakacha'ka'n
chuntza' chī ixtahui'latca'n.
(Ixta'a'ka'i' palh maklhūhua'
ixtamakacha'ka'n, chuntza'
natalitaxtu lactze na ixlacatin Dios.)
Pātunu' tlāmam ixtalitatzumā'lh
pātu' o pātu'tun pūxka'tni'. ⁷Jesús
cāhuanilh tī ixtamacascujmā'nalh:
—Cacālimātzuma'tit xcān tzamā'
tlāmam.

Chuntza' xlaca'n tamātzumalh.

⁸Jesús cāhuanilh:

—Camācututit macsti'na'j ē
calipini'tit tī cuenta lani' ixla'
cā'tani'.

⁹Xla' kelhuāna'lh. Xaxcāntza'
uva ixuanī't. Xla' jā ixca'tzi
palh xcān ixuanī't ē
ixtalakpalini'ttza'. Ixtaca'tzi xmān
tī ixtamacascujmā'nalh, ixpālacata
ū'tunu'n ixtamojōni't xcān. Chi'xcu'
tī cuenta lani' cā'tani' ta'sani'llh tī
ixtamāxtokmā'lh ¹⁰ē huanilh:

—Tahui'lat xapūla cāmaxqui'can
tī cāta'sani'canī't xatze xaxcān uva.
Ā'listān, a'cxni' tzejtza' tako'tni't tī
cāta'sani'canī't, cāmaxqui'can tū jā
xatze. Ē hui'x ā'xmān māsā'pāt tū
xatze.

¹¹Ū'tza' huā'mā' tū tlhualh Jesús
nac Caná nac Galilea, ū'tza' xapūla
li'a'cnīn. Chuntza' limāsu'yulh
ixlītlī'huī'qui. Ī'scujnu'ni'n
talī'a'ka'i'ni'llh.

¹²Ā'listān Jesús a'lh nac
Capernaum. Tatā'a'lh ixtzi' ē
ixtā'timīn ē i'scujnu'ni'n. A'ntza' jā
lakma'j tatahui'lh.

Jesús cātamacxtukō'lh tū jā tze na ixpūchakān xaka'tla' templo

Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46

¹³Ixtalacatzuna'jīmā'lh
ixcā'tani'ca'n li'israelitas tū
huanican pascua. Jesús a'lh nac
cā'lacchicni' jā huanican Jerusalén.
¹⁴Tanūlh xaka'tla' nac templo.
A'ntza' cālaktzi'llh tī ixtastā'mā'nalh
huācax ē borregos ē tantzasanān, ē
ā'makapitzīn tī ixtahui'lāna'lh na
ixmesaca'n jā ixpūpakxtucan tumīn.
¹⁵Jesús tlhualh a'ktin lītasno'knu'
ixla' ko'xka', ē cālītansno'kxtukō'lh
ixlipō'ktuca'n nā borregos nā huācax.
Cāmakpūspi'tni'llh ixmesaca'n
tī ixtapakxtumā'nalh tumīn, ē
cāmaka'ni'kō'lh ixtumīnca'n.
¹⁶Cāhuanilh stā'na'ni'n tantzasanān:

—Camāxtutit tzamā' huā'tzā'. Jā calimāxtutit lītamāuj na ixchic quinTāta'.

¹⁷I'scujnu'ni'n talilacapāstacli chuntza' chī ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Iclacasqui'n calakachi'xcuhui'ca ixchic Dios.

Ū'tza' iclacasqui'n quit.

¹⁸Israelitas tahuanih:

—¿Ē ka'lhī'ya' limāpa'ksīn natlahua'ya' huā'mā'?

Caquilātlahuani'uj a'ktin li'a'cnīn ē chuntza' na'icca'tziyāuj palh hui'x ka'lhī'ya' limāpa'ksīn nacāmāxtuya' animalh xaka'tla' nac templo.

¹⁹Jesús cāhuanilh:

—Calactlahua'tit tzamā' chic ē ixlītu'tuma'j na'iclicāxtlahuapalakō'.

²⁰Israelitas takelhtilh:

—Tu'pu'xamachāxan cā'ta licāxtlahuakō'ca huā'mā' templo. ¿Ē hui'x tzē nalicāxtlahuakō'ya' a'ktu'tun quilhtamacuj?

²¹A'cxni' huanli huā'mā' Jesús ixlīchihuīna'mā'lh ixmacni'.

²²I'scujnu'ni'n talacapāstacli ixtachihuīn Jesús a'cxni' lacastālanacuana'nli. Ta'a'ka'i'lh tū ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ā'nā tū huanli Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhui't

²³Nac Jerusalén ixlāmā'lh cā'tani' tū huanican pascua. Jesús ixui'lacha' ē a'ntza' tlhualh lhūhua' li'a'cnīn. Ū'tza' lhūhua' talī'a'ka'i'ni'lh Jesús. ²⁴Jesús ixcālakapaskō' ixlīpō'ktuca'n, ē xla' ixca'tzī makapitzīn ixta'a'ka'i' ē ā'makapitzīn jā ixta'a'ka'i'. ²⁵Jā ixlacasqui'nca

nahuanican ixtalacapāstacni'ca'n. Xla' cālakapasni'kō' ixtalacapāstacni'ca'n.

Jesús ē Nicodemo

3 Ixui'lh chā'tin fariseo ixtacuhui'ni' Nicodemo. Xapuxcu' israelitas ixuanit'. ²A'ktin tzi'sni' xla' lakmilh Jesús ē huanilh: —Mākelhtahua'kē'ni', ca'tziyāuj Dios macaminī'ta'n namāsu'yu'ya'. Jā tī tī tzē tlhua' li'a'cnīn tū hui'x tlhua'ya' palh jā Dios macaminī't.

³Jesús huanilh:

—Ixlicāna' tū icuaniyān. Tī jā catilacatuncuhui'pālhl jāla catitā'tapa'ksilh Dios.

⁴Nicodemo kelhasqui'nilh:

—¿Chī nalilacatuncuhui'pala chā'tin tī kōlu'tza'? Jāla natanūpala na ixpūlacni' ixtzī' ē nalilacatuncuhui'pala.

⁵Jesús huanli:

—Ixlicāna' tū icuaniyān. Palh tī jā lilacatuncuhui' xcān ē ixlītli'hui'qui Espīritu Santo, jāla catitā'tapa'ksilh Dios. ⁶Tī ixlacstīn tachi'xcuhui't, ū'tza' ka'lhī ixquinīt ē ixlucut. Tī ka'lhī xasāsti' ixlatamat ixpālacata ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo, ū'tza' ka'lhī ixEspīritu Dios. ⁷Jā cali'a'cni' tū icuaniyān: “Ixlacasqui'nca nalacatuncuhui'pala'ya'tit ē chuntza' naka'lhī'yā'tit xasāsti' milatamatca'n milīpō'ktuca'n.”

⁸Ū'ni' a'n calhāxcuhuālh. Xmān kexpa'ta' chī macasā'nān ē hui'x jā ca'tziya' jāchu mincha' ē jāchu a'mā'lh. Nā chuntza' jā ca'tziya' chī nalililacatuncuhui'pala chā'tin chi'xcu' ixlītli'hui'qui Espīritu Santo ē naka'lhī xasāsti' ixlatamat.

⁹Nicodemo kelhasqui'nīpālhl:

—¿Chī līla huā'mā'?

¹⁰ Jesús huanli:

—¿Ē jā ca'tziya' hui'x huā'mā'?

Hui'x chā'tin mākelhtahua'kē'ni' nac Israel. ¹¹ Ixlīcāna' tū icuaniyān.

Iclīchihuīna'nāuj tū icca'tziyāuj ē icuanāuj tū iclaktzi'ni'tauj.

Hui'xina'n jā a'ka'i'yā'tit tū icuanāuj.

¹² Hui'xina'n jā quilā'a'ka'i'ni'yāuj

a'cxni' quit iccālītā'chihuīna'nān

tū xala' nac cā'quilhtamacuj.

Jā quintilā'a'ka'i'ni'uj palh

na'iccālītā'chihuīna'nān tū xala' nac a'kapūn.

¹³ Nūn chā'tin lakapasna'n nac

a'kapūn, xmān quit. Xa'icui'lacha'

a'cxni' jāna'j xa'icā'yujāchi ē ū'tza'

iclihlakapasna'n. Quit Chi'xcu' xala'

Tālh mā'n. ¹⁴ Chuntza' chī Moisés

līmā'kayāhualh qui'hui' lūhua' nac

cā'tzaya'nca ti'ya't, nā chuntza'

ixlacasqui'nca naquimā'kayāhuacan

quit nac cruz. Quit Chi'xcu' xala'

Tālh mā'n. ¹⁵ Chuntza', ixlipō'ktuca'n

tī quintalipāhuan nataka'lhī xasāsti'

ixlatamatca'n tū jā catilaksputli.

Dios cāpāxqui' ixlipō'ktuca'n

tachi'xcuhui't

¹⁶ Jesús cāhuanipālh:

—Dios cāpāxqui' ixlipō'ktuca'n

tachi'xcuhui't xalanī'n nac

cā'quilhtamacuj. Ū'tza' līmāstā'lh

tī ixlīmān i'Ska'ta' ē chuntza' tī

natalipāhuan xla', xlaca'n jā

makstin catitasputli. Nataka'lhī

xasāsti' ixlatamatca'n tū jā ka'lhī

ixlisputni'. ¹⁷ Dios macamilh i'Ska'ta'

nac cā'quilhtamacuj. Jā macamilh

nacāmakapātīnīn. Macamilh

nacālīmakapūtāxtū.

¹⁸ Tī talipāhuan i'Ska'ta' Dios,

xlaca'n jā caticāmakapātīnīnca. Tī

jā talipāhuan, nacāmakapātīnīnca

ixpālacata jā talipāhuanli tī

ixlīmān i'Ska'ta' Dios. ¹⁹ Milh

nac cā'quilhtamacuj tī taxkaket

ixpālacata namāsu'yu tū

ixlīcāna'. Makapitzīn jā ixtalakatī

taxkaket. Ā'chulā' talakatilh

jā cā'pucsua' ixpālacata

ixtatlahuacu'tun tū jā tze. Ū'tza'

nacālīmakapātīnīnca. ²⁰ Pō'ktu

tī tatlahua tū jā tze jā talakatī

taxkaket ē jā tatalacatzuna'jicu'tun

nac taxkaket ixpālacata jā

talacasqui'n nacālaktzī'nca

chī tatlahuamā'nalh tū jā tze.

²¹ Tī tatlahua tū tze, xlaca'n

tatalacatzuna'jī nac taxkaket

ixpālacata nacālaktzī'nca

tatlahuamā'nalh tū Dios lacasqui'n.

Juan Mā'kpaxīni'

lichihuīna'mpālh Jesús

²² Ā'līstān Jesús a'lh nac Judea

ē tatā'a'lh i'scujnu'ni'n. A'ntza'

tachokolh a'klhūhua' quilhtamacuj

ē ixmā'kpaxīni'mā'lh. ²³ Nā Juan

nā ixmā'kpaxīni'n nac Enón na

ixlacatzuna'j Salim ixpālacata a'ntza'

ixmā'lh ka'tla' xcān. Tachi'xcuhui't

ixtalakchin ē ixta'a'kpaxa. ²⁴ Jāna'j

ixmānūcan Juan nac pūlāchi'n.

²⁵ Makapitzīn ixchi'xcuhui'n

Juan tatzuculh tatā'lāhuanī

ā'makapitzīn israelitas ixpālacata

chī mā'kpaxīni'nca ē palh Dios

laktzī'n ā'chulā' xatze catihūālh

a'cxni' a'kpaxa. ²⁶ Talaka'lh Juan ē

tahuanilh:

—Mākelhtahua'kē'ni', ¿pāstaca'

chi'xcu' tī ixtā'hui'lāchi ixtuntacut

nac Jordán ē tī lichihuī'na'?

Chuhua'j nā xla' mā'kpaxīni'mā'lh ē

ū'tza' lhūhua' talakminkō'.

²⁷Juan cākelhtilh:

—Chā'tin chī'xcu' ka'lhī xmān tū Dios maxquī'. ²⁸Hui'xina'n kexpa'ttit chī icuanli: “Jā quit Cristo. Xmān quimacamincanī't na'icpūlani.” ²⁹A'cxni' chā'tin chī'xcu' tamakaxtoka, ixla'tza' tlahua tasqui'ni'. Ixamigo pāxtūtāya ē kexmata ē lipāxuhua tū lichihuīna'n. Nā chuntza' quit iclipāxuhua chī talakmin Jesús. ³⁰Ixlacasqui'nca ā'chulā' natastālani'kō' Jesús ē jā quit.

Ti mincha' nac a'kapūn

³¹Ti minī'ta'ncha' nac a'kapūn, ū'tza' ā'chulā' xaka'tla' ē jā ti xala' nac cā'ti'ya'tna'. Ti talacatuncuhui' nac cā'quilhtamacuj, ū'tunu'n xala' nac cā'quilhtamacuj ē xmān talichihuīna'n tū xala' nac cā'quilhtamacuj. Ti mincha' nac a'kapūn, ū'tza' ā'chulā' xaka'tla' ē jā ti xala' nac cā'ti'ya'tna'.

³²Masqui xla' lichihuīna'n tū laktzi'ni't ē tū kexmatni't, jā ti chā'tin a'ka'i' tū huan. ³³Palh ti a'ka'i' ixtachihuīn ti mincha' nac a'kapūn, ū'tza' litasu'yu ixlicāna' tū huan Dios.

³⁴Ti Dios macamilh, xla' lichihuīna'n ixtachihuīn ixpālacata Dios lipāxuhua mästā' Espīritu Santo. ³⁵XaTāta' pāxqui' i'Ska'ta' ē macamaxqui'kō'llh pō'ktu ē ū'tza' namāpa'ksikō'. ³⁶Ti talipāhuan i'Ska'ta' Dios, xla'ca'n taka'lhī xasāsti' ixlamatatca'n tū jā catilakspu'tli. Ti jā talipāhuan, xla'ca'n jā catitaka'lhīlh xasāsti' ixlamatatca'n. Dios nacāmakapātīnin.

Jesús ē chā'tin puscāt xala' nac Samaria

4 Fariseos
ixcāmāca'tzīnicani'ttza'
Jesús ā'chulā' lhūhua' ixtastālani'

ē ixcāmā'kpxāximā'lh, ē jā Juan. ²Jesús jā ixmā'kpxāini'n; xmān i'scuju'ni'n ū'tunu'n ixtamā'kpxāini'n. ³A'cxni' Jesús ca'tzilh fariseos ixcāmāca'tzīnicani'ttza', Jesús taxtulh nac Judea ē a'lh nac Galilea.

⁴Ixtej Galilea tētaxtu nac Samaria. ⁵A'cxni' Jesús ixtētaxtumā'lh jā ixtapa'ksīni' nac Samaria, chā'lh nac Sicar a'ktin cā'lacchicni' na ixlacatzuna'lj ti'ya't tū Jacob ixmaxqui'ni't ixka'hua'cha ti ixuanican José. ⁶A'ntza' ixuī'lh a'ktin mu'sni' tū makāstza' ixla' ixuani't Jacob. A'cxni' tastu'nūt ixuani't, Jesús chā'lh nac mu'sni'. Makat ixmini'ta'ncha', ē ū'tza' ixlītlakua'ni't. A'ntza' tahuī'lh na ixquilhtūn mu'sni'. ⁷Jā ixlīnalj lakchilh chā'tin puscāt xala' nac Samaria namācutu xcān. Jesús huanilh:

—Quintā'hua' mixcān.

⁸I'scuju'ni'n ixta'a'ni't nac cā'lacchicni' natatamāhua ixlīhua'ca'n. ⁹Tzamā' puscāt samaritana huanilh Jesús:

—Hui'x israelita ē quit samaritana. ¿Chī quilisqui'ni'ya' xcān? (Chuntza' huanilh ixpālacata israelitas ē samaritanos jā ixtalālaktzi'ncu'tun.)

¹⁰Jesús kelhtilh:

—Ca'tziya' cahuālh tū Dios mästā' ē ti squi'ni'mā'n xcān, hui'x ixquisqui'ni' xatze xcān ē quit xa'icmaxqui'n.

¹¹Puscāt huanilh:

—Hui'x jā ka'lhī'ya' tū napūmācutuya' ē xcān pūlh mā'n tojōmā'cha'. ¿Jāchu nataya'ya' xatze xcān? ¹²Ti quimpapca'n Jacob quincāmakxtekni'n huā'mā' mu'sni'.

Ā'tzā' ixtako'tnun Jacob ē ixlacstīn
ē ixanimalh. ¿Ē hui'x ā'chulā' ka'tla'
ē jā Jacob?

¹³ Jesús huanilh:

—Ixlīpō'ktu tī natahua' huā'mā'
xcān, natakelpūtīpala. ¹⁴Tī
natahua' xcān tū na'iccāmaxquī',
xlaca'n jātza' maktin
catitakelpūtīpāl. Tzamā' xcān tū
na'iccāmaxquī' nala hua'chi mu'sni'
na ixpūlacni'ca'n, ē nacāmaxquī'
xasāsti' ixlamatca'n tū jā
catilakspuṭli.

¹⁵ Puscāt huanilh:

—Caquima'xqui' huā'mā'
xcān ē chuntza' jātza' maktin
ictikelhpūtīlh ē jātza' ictimilh
na'ictaya xcān huā'tzā'.

¹⁶ Jesús huanilh:

—Caquīta'sa'ni' minkōlu' ē
cata'ntit.

¹⁷ Puscāt kelhtīlh:

—Jā icka'lhī quinkōlu'.
Jesús huanilh:

—Ixlicāna' tū hua'na' jā ka'lhī'ya'
minkōlu'. ¹⁸Hui'x cāka'lhī'nī'ta'
kelhaquitzis chi'xcuhui'n. Tī
tā'hui'la' chuhua'j jā minkōlu'.
Ixlicāna' tū huanī'ta'.

¹⁹ Puscāt huanilh:

—Hui'x ixa'kchihuīna'
Dios. Chuntza' tasu'yu.

²⁰ Quinapapana'ca'n samaritanos
ixtamakapāxui Dios huā'tzā'
nac sipej. Hui'xina'n israelitas
hua'nā'tit xmān nac Jerusalén tze
namakapāxui can Dios.

²¹ Jesús kelhtīlh:

—Ca'a'ka'i' tū na'icuaniyān.
Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni'
jātza' catimaclacasqui'nca na'a'ncan
namakapāxui can Dios nac sipej
ē jā nac Jerusalén. ²²Hui'xina'n

samaritanos jā lakapasā'tit
tī makapāxui'yā'tit. Quina'n
iclakapasāuj tī icmakapāxuiyāuj.
Tī namakapūtaxtūnu'n, xla' ū'tza'
chā'tin israelita. ²³Chilhtza'
quilhtamacuj a'cxni' tī tzej
tamakapāxui Dios natalīmakapāxui
ixlīpō'ktu ixlistacna'ca'n
ē nata'a'ka'i' ixtachihuīn
Dios. Dios lacasqui'n chuntza'
nalīmakapāxui can. ²⁴Dios
lakahuan masqui jā tasu'yu.
Ixlacasqui'nca tachi'xcuhui't
natalīmakapāxui pō'ktu
ixlistacna'ca'n; ē ixlacasqui'nca
nata'a'ka'i' ixtachihuīn. Chuntza'
tzej natalīmakapāxui Dios.

²⁵ Puscāt huanilh:

—Quit icca'tzi namin Mesías tī
huanican Cristo tī Dios lacsacni't ē
lihui'lilh ixlīmakapūtaxtūnu'. Xla'
naquincāhuanikō'yān ixlīpō'ktu
a'cxni' namin.

²⁶ Jesús huanilh:

—Ū'tza' quit tī tā'chihuīna'mā'n.

²⁷ Palaj tunca tachilh i'scujnu'nī'n.
Tali'a'cnīni'lh ixtā'chihuīna'mā'lh
Jesús chā'tin puscāt. Nūn
chā'tin kelhasqui'nīlh: “¿Tū
lacasqui'na'?” Jā kelhasqui'nīca:
“¿Tū lītā'chihuīna'mpā't tzamā'
puscāt?” ²⁸Puscāt hui'lilh ixtlāmam
ē a'lh nac cā'lacchicni' ē cāhuanilh
tachi'xcuhui't:

²⁹—Capintit laktzi'nā'tit chā'tin
chi'xcu' tī quihuanikō'lh ixlīpō'ktu tū
ictlahuanī't. Palhāsā' ū'tza' tī Cristo.

³⁰Tataxtulh nac cā'lacchicni'
natalaka'n Jesús. ³¹A'cxni'
ixtamimā'nal hachi'xcuhui't,
i'scujnu'nī'n Jesús tahuanilh:

—Māpa'ksīni', catihua'ya'
macsti'na'j.

³²Xla' cāhuanilh:

—Quit icka'lhī quilihua' tū jā lakapasā'tit.

³³Scujnu'nī'n talākelhasqui'nilh:

—¿Ē hui'lh tī quixteknī'chitza' ixlihua'?

³⁴Jesús cāhuanilh:

—Quit icthlahuacu'tun ixlimāpa'ksin quinTāta' tī quimacaminī't, ē icthlahuakō'cu'tun tū quilimacaminī't. Ū'tza' huā'mā' quit quilihua'. ³⁵Hui'xina'n hua'nā'tit: “Sputacus a'ktā'ti' mālhcuyu' nalanāna'n.” Quit

iccāhuaniyān: Calaktzī'ntit tachi'xcuhui't. Talacapatēlha nata'a'ka'i' quintachihuīn. ³⁶Tī scuja maxqui'can ixtatlaj. Nā chuntza' tī quintatā'scuja. Makapitzin ta'a'ka'i' ē ū'tza' ixtatlajca'n tī quintatā'scuja. Tī ta'a'ka'i'nī't quintachihuīn, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli. Ū'tza' natalipāxuhua tī tamāsu'yulh quintachihuīn xapūla ē tī tamāsu'yulh ā'listān.

³⁷Ixlīcāna' chī tahuan: “Chā'tin cha'n ē ā'chā'tin i'nin.” ³⁸Quit iccāmacā'nī'ta'n na'i'ninā'tit hui'xina'n jā jā cha'nī'ta'ntit hui'xina'n. Na'i'ninā'tit jā tascujli ā'makapitzin. Ū'tza' huanicu'tun hui'xina'n nacāmāsu'yuni'yā'tit tī cāmāca'tzīnicani'ttza' macsti'na'j quintachihuīn. Xlaca'n nata'a'ka'i' —huanli Jesús.

³⁹Lhūhua' samaritanos xalanī'n tzamā' cā'lacchicni' ta'a'ka'i'nī'lh Jesús ixpālacata tū ixuanī't tzamā' puscāt: “Quihuanikō'lh ixlipō'ktu tū icthluhuanī't quit.” ⁴⁰Chuntza' samaritanos, a'cxni' talakchilh Jesús, tahuanilh cacātā'tamakxtekli

ū'tunu'n. Xla' tachokolh a'ktu' quilhtamacuj. ⁴¹Lhūhua' ta'a'ka'i'lh a'cxni' takexmatli tū huanli xla'.

⁴²Xlaca'n tahuanilh tzamā' puscāt: —Chuhual'j jā xmān ixpālacata mintachihuīn ica'ka'i'yāuj. Quina'n iclilaktzī'uj quilakastapunca'n ē ickexmatnī'tauj tū huan xla'. Ixlīcāna' palh ū'tza' Cristo tī nacāmākapūtaxtū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Jesús mātzeyilh ixka'hua'cha chā'tin māpa'ksini'

⁴³Ixlī'a'ktu' quilhtamacuj Jesús taxtulh nac Samaria ē a'lh nac Galilea. ⁴⁴Jesús huanli chā'tin a'kchihuīna' jā lakachi'xcuhui'can na ixtā'chicni'. ⁴⁵A'cxni' Jesús chilh nac Galilea, lipāxuhua talaktzī'lh xalanī'n nac Galilea. Xlaca'n ixtaquilani't nac Jerusalén jā ixlamā'lh cā'tani' tū huanican pascua, ē ixtalaktzī'nkō'nī'ttza' lhūhua' tū quitlahualh Jesús.

⁴⁶Jesús mimpāl h nac Caná, nac Galilea, a'ntza' jā limāxtulh xaxcān uva. Ixlacatzuna'j Caná, nac a'ktin cā'lacchicni' tū huanican Capernaum, ixui'lh chā'tin chi'xcu' tī ixtā'scujmā'lh puxcu'. Ixka'hua'cha ixta'jatatla. ⁴⁷A'cxni' ca'tzilh ixtaxtuni'ttza' Jesús nac Judea ē ixui'lacha'tza' nac Galilea, palaj tunca xatāta' a'lh laktzī'n Jesús ē huanilh ca'a'lh na ixchic namātzeyi ixka'hua'cha tī ixnimā'lh'tza'. ⁴⁸Jesús huanilh:

—Hui'xina'n jā a'ka'i'yā'tit palh jā nalaktzī'nā'tit li'a'cnin.

⁴⁹Tzamā' chi'xcu' huanilh:

—Capit na quinchic lihuan jā nani quinka'hua'cha.

⁵⁰ Jesús huanilh:

—Capinchitza' na minchic.

Minka'hua'cha tzeyanlitza'.

Tzamā' chi'xcu' a'ka'i'lh tū huanilh Jesús ē a'lh.

⁵¹ A'cxni' ixchintēlha na ixchic, ixtasācu'a'n palaj tunca tataxtulh ta'a'lh talāpāxtoka ē tahuanih:

—Minka'hua'cha tzeyanlitza'.

⁵² Cākelhasqui'nilh tuchūyā hora tzuculh tzeyan. Tahuanih:

—Huā' kōtan maktin hora kōtanū tapānūni'lh macscut.

⁵³ Xatāta' palaj tunca ca'tzilh chu ū'tza' tzamā' hora a'cxni' huanilh Jesús: “Minka'hua'cha tzeyanlitza'.” Ū'tza' li'a'ka'i'ni'lh Jesús tzamā' chi'xcu' ē nā ixlipō'ktuca'n xalanī'n na ixchic.

⁵⁴ Ū'tza' huā'mā' ixlī'a'ktu' li'a'cnīn tū tlhualh Jesús a'cxni' mincha' nac Judea ē chā'lh nac Galilea.

**Jesús mātzeyīlh chā'tin
chi'xcu' xala' nac Betesda**

5 Jā makās ā'listān israelitas talitzuculh cā'tani'. Jesús a'lh nac cā'lacchicni' Jerusalén jā ixlamā'lh cā'tani'. ² Nac Jerusalén, ixui'lh a'ktin mu'sni' na ixlacatzuna'j jā ixtalactanū borregos. Tzamā' mu'sni' ixuanican Betesda. Ū'tza' ixtachihuīn hebreo. Ixyāhuacani'ttza' ixa'cchic tū ixka'lhī a'kquitzis ixtanquilhtin. ³ A'ntza' ixtamā'nalh lhūhua' ta'jatatlani'n ē ti lakatzī'ni'n ē tī jā tze ixtujanca'n ē tī ixtalū'ntū'lanī't. Xlaca'n ixtaka'lhīmā'nalh a'cxni' ixtasakā'līlh xcān. ⁴ Makatunu' ixquiyūjāchi chā'tin āngel. Ū'tza' ixsakā'li xcān. Tī pūla ixtojō nac

xcān, a'cxni' ixtasakā'li, xla' palaj tunca ixtzeyan catūhuālh ta'jatat.

⁵ A'ntza' ixui'lh chā'tin chi'xcu' tī ixta'jatatla pu'xamacāujtzeyan cā'ta.

⁶ Jesús laktzī'lh tzamā' chi'xcu' jā ixmā'lh. Ixca'tzītza' makāstza' ixta'jatatla ē kelhasqui'nilh:

—¿Ē tzeyancu'tuna'?

⁷ Tzamā' chi'xcu' kelhtīni'lh:

—Jā tī tī naquimojō nac xcān a'cxni' tasakā'li. A'cxni' quit icto'jocu'tun palaj tunca tojō ā'chā'tin ē chuntza' quiliskāhui'can.

⁸ Jesús huanilh:

—Catā'kaqui' ē casacti mimpūtama' ē catlā'hua'nti.

⁹ Palaj tunca tzamā' chi'xcu' tzeyanli ē sacli ixpūtama' ē tzuculh tlā'huan. Tzamā' quilhtamacuj ū'tza' ixpūjaxcan. ¹⁰ Israelitas tahuanih chi'xcu' tī mātzeyīca:

—Chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj ū'tza' tū pūjaxcan. Hui'x jā minī'ni' lipimpā't mimpūtama'.

¹¹ Tzamā' chi'xcu' cākelhtīlh:

—Tī quimātzeyīlh, ū'tza' quihuanilh: “Casacti mimpūtama' ē catlā'hua'nti.”

¹² Takelhasqui'nilh:

—¿Tiyā chi'xcu' tī huanin: “Casacti mimpūtama' ē catlā'hua'nti?”

¹³ Tzamā' chi'xcu' jā ixca'tzī tī mātzeyīlh ixpālacata lhūhua' tachi'xcuhui't ixtahui'lāna'lh ē Jesús ixcātēlacataxtunī'ttza'.

¹⁴ Ā'listān Jesús tā'lāmaclalh xaka'tla' nac templo ē huanilh:

—Chuhua'j hui'x tze'ya'nī'ta'tza'. Jātza' catla'hua' tū jā tze. Palh hui'x natlahua'pala'ya' tū jā tze, ā'chulā' napātīpala'ya'.

¹⁵ Tzamā' chi'xcu' a'lh ē cāmāca'tzinīlh israelitas Jesús

tí ixmätzeyini't. ¹⁶Tzamā' quilhtamacuj ū'tza' tū ixpūjaxcan a'cxni' Jesús tlahualh tzamā' li'a'cnin. Ū'tza' tatzuculh taliputzastālaní' israelitas ē ixtamakñicu'tun. ¹⁷Jesús cāhuanilh: —QuinTāta' pō'ktu quilhtamacuj scujmā'lh ē nā ū'tza' quit icliscuja. ¹⁸Ū'tza' ā'chulā' talisitzī'lh israelitas ē ixtalimāknicu'tun. Ū'tza' talisitzī'lh tū tlahualh Jesús tzamā' quilhtamacuj tū pūjaxcan ē ū'tza' ā'chulā' talisitzī'lh hua'chi Dios litaxtulh a'cxni' huanli: Dios quinTāta'.

Í'Ska'ta' Dios ka'lhí līmāpa'ksin

¹⁹Jesús cāhuanilh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Quit quina'cstu jāla tū ictlahua. Xmān ictlahua ixtalacasqui'nin quinTāta' Dios. Iclaktzi'n tū tlahua quinTāta' ē xmān ū'tza' ictlahua. Tū tlahua quinTāta', nā ū'tza' ictlahua. ²⁰QuinTāta' quimpāxqui' quit ē quimāsu'yuni' ixlipō'ktu tū tlahuamā'lh. Naquimāsu'yuni'cus tū ā'chulā' xalaka'tla'. Ū'tza' na'ictlahua ē nali'a'cni'yā'tit. ²¹QuinTāta' mālacastālancuanini'n. Nā chuntza' quit iccāmaxqui' ixlatamatca'n tī quit iclacasqui'n. ²²QuinTāta' jā tī putzāna'nī. Xla' quimacamaxqui'nī't līmāpa'ksin quit na'iccāputzāna'nī. ²³Chuntza' ixlipō'ktuca'n naquintalilakachi'xcuhui' quit lacxtim chí talakachi'xcuhui' quinTāta' Dios. Tī jā quilakachi'xcuhui' jā lakachi'xcuhui' quinTāta' tī quimacaminī't.

²⁴Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Tī takexmata tū icuan ē talipāhuan

tī quimacaminī't, xla'ca'n taka'lhí xasāsti' ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli. Xla'ca'n jā caticāmāpātinica; taka'lhítza' ixlatamatca'n xasāsti' tū jā makstin catispu'tli. ²⁵Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Mimā'lh'tza' quilhtamacuj ē chuhua'jtza' huā'mā' quilhtamacuj a'cxni' tī jā taka'lhí xasāsti' ixlatamatca'n, xla'ca'n natalexmata quintachihuín quit, i'Ska'ta' Dios. Tī natalexmata quintachihuín, xla'ca'n nacāmaxqui'can xasāsti' ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli. ²⁶Chuntza' chí quinTāta' Dios mās'tā' latamat, nā i'Ska'ta' tzē namās'tā' latamat. ²⁷Quimaxqui'nī't līmāpa'ksin na'icputzāna'nī, ixpālacata quit Chi'xcu' xala' Tālh mā'n. ²⁸Jā cali'a'cni'tit tū iccāhuanimā'n. Mimā'lh quilhtamacuj a'cxni' nini'n natalexmata quintachihuín. ²⁹Natatā'cxtuyāchi xla'ca'n nac pūtā'cnūn. Tī tatlahualh tū tze, xla'ca'n natalacastālancuana'n ē nataka'lhí xasāsti' ixlatamatca'n. Tī tatlahualh tū jā tze, xla'ca'n natalacastālancuana'n ē nacāmakapātinincan.

Jesús māsu'yulh xla' ka'lhí līmāpa'ksin

³⁰Jesús cāhuanipālh:

—Quit jā ictlahua tū xmān quintapāxuān. Quit icputzāna'nī chuntza' chí quilimāpa'ksi Dios. Ū'tza' tzej icliputzāna'nī. Quit jā ictlahua tū quintapāxuān. Ictlahua ixtapāxuān quinTāta' tī quimacaminī't. ³¹Palh xmān quit quilimān naquilichihuina'ncan ē

jā tī ā'chā'tin tī naquilichihuīna'n, chuntza' jā cati'a'ka'i'ca tū icuan. ³²Hui'lapālh ā'chā'tin tī naquilichihuīna'n. Quit icca'tzī tū nahuan xla' quimpālacata, ū'tza' ixlicāna'. ³³Hui'xina'n mākelhasqui'ninini'ntit Juan. Juan kelhtini'lh tū ixlicāna'. ³⁴Quit jā icmaclacasqui'n nūn chā'tin chi'xcu' tī nalichihuīna'n quimpālacata. Xmān iccāhuanimā'n tzamā' ixpālacata hui'xina'n na'a'kapūtaxtuyā'tit. ³⁵Juan xla' hua'chi a'ktin pūmaksko tū ixlama ē ixmāxkakēni'n. Hui'xina'n jā makās lakatitit chī ixcāmāxkakēni'yān. ³⁶Juan huanli Dios quimacamini't. Ē quit ictlahua tū quimacamaxqui'nī't. Ū'tza' ā'chulā' māsu'yu Dios quimacamini't. ³⁷Nā Dios quimacamilh ē lichihuīna'n quimpālacata. Hui'xina'n jā makstin kexpa'tni'ta'ntit ixtachihuīn ē jā makstin laktzi'nī'ta'ntit Dios. ³⁸Jā makstin cātanūni'nī'ta'n ixtachihuīn na milistacna'ca'n. A'ntza' litasu'yu hui'xina'n jā a'ka'i'yā'tit palh quit Dios quimacamini't. ³⁹Hui'xina'n tzej likelhtahua'ka'yā'tit ixtachihuīn Dios. Puhua'nā'tit chuntza' naka'lhī'yā'tit xasāsti' milatamatca'n tū jā catilaksputli. Masqui ixtachihuīn Dios lichihuīna'n quimpālacata, ⁴⁰hui'xina'n jā quilā'a'ka'i'ni'cu'tunāuj ē chuntza' jā naka'lhī'yā'tit xasāsti' milatamatca'n tū jā catilaksputli. ⁴¹Quit jā icputza ixtapāxqui'n chi'xcuhui'n. ⁴²Quit icca'tzi tzej hui'xina'n jā pāxqui'yā'tit Dios.

⁴³Dios quimaxqui'nī't limāpa'ksin. Ū'tza' iclimini't. Hui'xina'n jā quilā'a'ka'i'ni'yāuj. Palh ixa'cstu ixmilh ā'chā'tin, ū'tza' ixa'ka'i'tit. ⁴⁴Hui'xina'n lacasqui'nā'tit cacātapāxqui'n tachi'xcuhui't ē jā lacapāstacā'tit natlahua'yā'tit tū ixtalacasqui'nin Dios. Ū'tza' jā lī'a'ka'i'yā'tit. ⁴⁵Jā capuhua'ntit na'iccālimālacsu'yuyān na ixlacatīn quinTāta'. Tī nacālimālacsu'yuyān ū'tza' Moisés tī lī'a'ka'i'ni'yā'tit. ⁴⁶Palh hui'xina'n a'ka'i'ni'yā'tit cahuālh tū tzo'kli Moisés, nā quit ixquilā'a'ka'i'ni'uj. Moisés lītzo'knunī't quimpālacata. ⁴⁷Palh hui'xina'n jā a'ka'i'ni'yā'tit tū tzo'kli Moisés, čchī naquilālī'a'ka'i'ni'yāuj tū iccāhuanimā'n?

**Jesús cāmāhui'lh a'kquitzis mil
chi'xcuhui'n**

Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17

6 Ā'listān Jesús a'lh ixtuntacut nac mar jā huanican Galilea ē nā huanican Tiberias. ²Lhūhua' tachi'xcuhui't ixtastālani'ni't ixpālacata ixtalaktzi'ni't lhūhua' lī'a'cnin tū ixtlahuani't, a'cxni' ixcāmātzeyini't ta'jatatlani'n. ³Jesús tahua'ca'lh nac sipej ē a'ntza' cātā'tahuī'lh i'scujnu'ni'n. ⁴Ixtalacatzuna'jītēlha ixcā'tani'ca'n israelitas tū huanican pascua. ⁵Jesús laca'a'lh ē cālaktzi'lh lhūhua' tachi'xcuhui't ixtalakmimā'nalh. Huanilh Felipe:
—Chuhua'j éjāchu natamāhuayāuj lihua' tū nacāmāhui'yāuj huā'mā' tachi'xcuhui't?
⁶Jesús ixlitzā'samā'lh Felipe. Jesús, ixca'tzitza' tū natlahua.
⁷Felipe kelhtini'lh:

—A'ktu' ciento tumīn jā cati'a'cchā'lh natalihuā'yankō' macasti'n.

⁸A'chātin i'scujni' ixtacuhuīni' Andrés, ixtā'tin Simón Pedro, huanilh:

⁹—Ā'tzā' huī'lh chā'tin ka'hua'cha. Līmin macquitzis pāntzīn ixla' cebada ē tantu' squi'ti'. ¿Chī nali'a'cchā'n natalihuā'yankō' tachi'xcuhui't?

¹⁰Jesús huanli:

—Cacāhuani'tit tachi'xcuhui't catatahuī'lh.

A'ntza' nac cā'seketni' tatahuī'lakō'lh hua'chi a'kquitzis mil chi'xcuhui'n. ¹¹Jesús maktini'lh pāntzīn ē maxqui'lh tapāxcatca'tzīn Dios ē cāmaxqui'lh i'scujnu'nī'n. Xlaca'n tamaxqui'lh tī ixtahuī'lāna'lh.

Nā chuntza' cāmaxqui'ca squi'ti'. Cāmaxqui'ca chī xlaca'n ixtalacasqui'n. ¹²A'cxni' taka'sli, Jesús cāhuanilh i'scujnu'nī'n:

—Cacāmākēstokkō'tit xalacpītzun. Jā capāxcatlila'tit.

¹³Tamākēstokli ē a'cchā'lh pācāujtu' chā'xta lītatzumalh xalacpītzun macquitzis pāntzīn ixla' cebada. ¹⁴Tachi'xcuhui't a'cxni' talaktzī'lh tzamā' li'a'cnīn tū tlhualh Jesús, xlaca'n tahananli:

—Ixlicāna' ū'tza' tzamā' ixa'kchihuīna' Dios tī ixmilh nac cā'quilhtamacuj.

¹⁵Jesús ca'tzilh ixtalē'ncu'tun ē ixtasāhuī'līcu'tun chī ixpuxcu'ca'n. Ū'tza' lītapānūlh ē ixlimān a'lh nac sipej.

Jesús kelhtlā'luanli xcān

Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52

¹⁶A'cxni' tzi'satza' ixuanī't, i'scujnu'nī'n tamincha' na

ixquiltūn mar. ¹⁷Tatojōlh a'ktin nac barco ē ixtapūtacutnu'mā'nalh nac mar. Ixtachā'ncu'tun nac Capernaum. Cā'pucsua'tza' ixuanī't ē Jesús jāna'lj ixtaspi'ta. ¹⁸Palha' tzuculh ū'nun. Ixpuput xcān tzuculh tā'kayāhua. ¹⁹A'cxni' ixtatlā'huanī'ttza' hua'chi a'kquitzis kilómetro ixlimakat, i'scujnu'nī'n talaktzī'lh Jesús. Ixtalacatzuna'jītēlha nac barco, ē ixkelhtlā'huantēlha xcān. Xlaca'n tajicua'nli. ²⁰Jesús cāhuanilh:

—Quit Jesús. Jā cajicua'ntit.

²¹Xlaca'n cā'tapāxuān tamojōlh nac barco. Palaj tunca tachā'lh na ixquiltūn mar, ixlacatzuna'j Capernaum.

Tachi'xcuhui't taputzalh Jesús

²²Ixlilakali tachi'xcuhui't ixtalahui'lāna'ncha' na ixtuntacut mar. Xlaca'n taca'tzilh xmān a'ktin barco ixui'lh ē ū'tza' ixtapūtacutni't i'scujnu'nī'n Jesús, ē Jesús jā ixcā'ta'anī't. ²³Makapitzīn barcos xalacstīn ixtamini'ta'ncha' nac Tiberias ē tachilh ixlacatzuna'j jā ixua'cani't pāntzīn a'cxni' māstā'lh tapāxcatca'tzīn Jesús. ²⁴A'cxni' tachi'xcuhui't taca'tzilh Jesús jā'tza' ixui'lh a'ntza' ē nūn i'scujnu'nī'n, xlaca'n tatojōlh nac barcos ē ta'a'lh taputzā nac Capernaum.

Jesús ū'tza' lihua't tū māstā' latamat

²⁵A'cxni' tachi'xcuhui't tatacutcha', tamaclalh Jesús ē takelhasqui'nilh:

—Mākelhtahua'kē'ni', ¿jā'cxni' chita' huā'tzā'?

²⁶Jesús cāhuanilh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Hui'xina'n laktzī'ntit lhūhua'

li'a'cnĭn tū ictlahualh. Jā ixpālacata li'a'cnĭn quilālĭputzayāuj. Hui'xina'n huā'yantit ē kelhka'stit. Ū'tza' quilālĭputzayāuj. ²⁷ Jā caliscujtit milihua'tca'n tū nasputa. Ā'chulā' caputzatit lihua't tū jā makstin catisputli. Quit icmāstā' huā'mā' lihua't ixpālacata quit Chi'xcu' xala' Tālh mā'n ē quinTāta' Dios quimāsu'yuchi.

²⁸ Xlaca'n takelhasqui'nĭlh:
—¿Chĭ na'iclitlahuayāuj tū Dios lacasqui'n?

²⁹ Jesús cākelhtĭlh:
—Tū Dios lacasqui'n
natlahua'yā'tit, ū'tza' huā'mā':
Naquilā'a'ka'i'ni'yāuj, ixpālacata
quit quimacaminĭ't Dios.

³⁰ Takelhasqui'nĭlh:
—¿Tūyā li'a'cnĭn tzē
naquilāmāsu'yuni'yāuj ē chuntza'
na'iccālĭ'a'ka'i'ni'yān? ¿Tūchu
natlahua'ya'? ³¹ Quinapapana'ca'n
tahuā'lh tū ixuanican manā nac
cā'tzaya'nca ti'ya't. Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuĭn Dios:

Xla' cāmaxqui'lh ixlihua'tca'n
xala' nac a'kapūn.

³² Jesús cākelhtĭlh:
—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān.
Moisés jā cāmaxqui'lh lihua't
tū xala' nac a'kapūn. QuinTāta'
cāmaxqui'yān tū ixlicāna' lihua't
xala' nac a'kapūn. ³³ Minĭ'ta'ncha'
nac a'kapūn chā'tin tĭ cāmaxqui'
xasāsti' ixlatamatca'n tachi'xcuhi't.

³⁴ Tahuanilh:
—Caquilāmaxqui'uj pō'ktu
quilhtamacuj tzamā' lihua't.

³⁵ Jesús cāhuanilh:
—Quit huā'mā' lihua't. Quit
iccāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n
tachi'xcuhi't. Masqui hui'xina'n

huā'yanā'tit, natzi'ncspalayā'tit
ē nakelhpūtĭpalayā'tit. Palh
naquilā'a'ka'i'ni'yāuj, jā
caticāspu'tni'n tapāxuān.

³⁶ Iccāhuanintza' laktzi'nĭ'ta'ntittza'
lhūhua' li'a'cnĭn tū ictlahualh.
Jā a'ka'i'yā'tit masqui
laktzi'nĭ'ta'ntit. ³⁷ Ixli'pō'ktuca'n
tĭ nacāmālacpuhuanĭ
quinTāta', naquintalakmin.
Ē tĭ naquintalakmin jā
icticāmālakaspi'tli. ³⁸ Quit
icminĭ'ta'ncha' nac a'kapūn
na'ictlahua ixtalacasqui'nĭn
tĭ quimacamilh. Jā ictlahua
xmān quintapāxuān.

³⁹ QuinTāta' tĭ quimacaminĭ't
lacasqui'n na'iccāmaktaka'lha
ixli'pō'ktuca'n tĭ cāmālacpuhuanĭ
naquintalakmin. Xla' lacasqui'n
na'iccāmālacastālancuanĭ a'cxni'
nachin tū ā'xmān quilhtamacuj.

⁴⁰ Ixtalacasqui'nĭn quinTāta'
ū'tza' huā'mā': Ixli'pō'ktuca'n tĭ
natahuan quit i'Ska'ta' Dios ē
naquintalĭpāhuan, nataka'lhĭ
xasāsti' ixlatamatca'n
tū jā catilakspu'tli; ē quit
na'iccāmālacastālancuanĭ a'cxni'
nachin tū ā'xmān quilhtamacuj —
huanli Jesús.

⁴¹ Israelitas tatzuculh talichihuĭna'n
Jesús. Jā cāminĭ'ni'lh chĭ huanli
Jesús: “Quit lihua't. Quit icmincha'
nac a'kapūn.” ⁴² Talāhuanilh:

—¿Ē jā ū'tza' ixka'hua'cha
José huā'mā' Jesús? Quina'n
cālakapasāuj ixtāta' ē ixtzĭ'. ¿Tū
ixpālacata quincāhuaniyān chuhua'l'
palh nac a'kapūn minĭ'ta'ncha'?

⁴³ Jesús cāhuanilh:
—Jā chuntza' calālichihuĭ'na'ntit.
⁴⁴ Xmān Dios tzē cāmālacpuhuanĭ

tachi'xcuhui't naquintastālani'.
 Ē tī naquinta'a'ka'i'ni' quit
 na'iccāmālacastālancuanī a'cxni'
 nachin tū ā'xmān quilhtamacuj.
⁴⁵Chuntza' huan jā tatzō'knunī't
 ixa'kchihuīna'nī'n Dios:

Dios nacāmāsu'yuni'

ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhui't.

Ixlīpō'ktuca'n tī natahexmata
 ixtachihuīn quinTāta' ē chuntza'
 natalisca'ta, ē naquintastālani'.

⁴⁶Nūn chā'tin laktzī'nī't quinTāta'.

Xmān quit iclaktzī'nī't, ixpālacata
 icminī'ta'ncha' jā hui'lacha' Dios.

⁴⁷Ixlīcāna' tū iccāhuaniyān. Tī
 quintalīpāhuan, xluca'n taka'lhī
 xasāsti' ixlatamatca'n tū jā
 catilakspuṭli. ⁴⁸Quit lihua't tū
 ka'lhī latamat. ⁴⁹Minapapana'ca'n
 ixtahua' maná a'cxni' ixtalatlā'huan
 nac cā'tzaya'nca ti'ya't. Masqui
 ixtahua' maná, tanīlh. ⁵⁰Quit
 iccālītā'chihuīna'mā'n lihua't tū
 minī'ta'ncha' nac a'kapūn. Quit
 huā'mā' lihua't. Tī quinta'a'ka'i'ni'
 jā makstin catitanīlh. ⁵¹Quit
 xalakahuan lihua't tū minī'ta'ncha'
 nac a'kapūn. Tī natahua' huā'mā'
 lihua't jā makstin catitaspuṭli.
 Lihua't tū na'iccāmaxqui', ū'tza'
 quimacni' ē chuntza' natalika'lhī
 xasāsti' ixlatamatca'n —huanli
 Jesús.

⁵²Israelitas tatzuculh

talālītā'chihuīna'n ē talāhuanīlh:

—¿Chī līlah huā'mā' chi'xcu'
 naquincāmaxqui'yān ixmacni'
 nahua'yāuj?

⁵³Jesús cāhuanīlh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Quit
 Chi'xcu' xala' Tālh mā'n. Palh
 hui'xina'n jā nahua'yā'tit quimacni'
 ē quinka'lhni', jā catika'lhī'tit

xasāsti' milatamatca'n. ⁵⁴Tī
 natahua' quimacni' ē quinka'lhni',
 xluca'n nataka'lhī xasāsti'
 ixlatamatca'n tū jā catispuṭli.
 Quit na'iccāmālacastālancuanī
 a'cxni' nachin ā'xmān
 quilhtamacuj. ⁵⁵Quimacni'
 xatze lihua't ē quinka'lhni'
 xatze līko'tnuncan. ⁵⁶Xluca'n tī
 natahua' quimacni' ē quinka'lhni',
 lacxtim naquintatā'tahui'la.
⁵⁷Quimacaminī't quinTāta'.
 Quit xalakahuan ixpālacata
 quinTāta' xalakahuan. Nā
 chuntza' na'iccāmālakahuanī
 tī natahua' quimacni'. ⁵⁸Quit
 huā'mā' lihua't tū mincha' nac
 a'kapūn. Jā chuntza' chī maná
 tū tahua'lh minapapana'ca'n.
 Masqui minapapana'ca'n tahua'lh
 maná, tanīlh. Tī natahua' huā'mā'
 lihua't tū iccālītā'chihuīna'mā'n,
 nataka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n tū
 jā catilakspuṭli.

⁵⁹Jesús huanli huā'mā' a'cxni'
 ixcāmāsu'yuni'mā'lh nac templo
 nac Capernaum.

**Cāmāsu'yuni'ca chuntza' chī
 natalika'lhī xasāsti' ixlatamatca'n
 tū jā catilakspuṭli**

⁶⁰A'cxni' takexmatli huā'mā',
 lhūhua' tī ixtastālani'mā'nalh Jesús
 talāhuanīlh:

—Palha' huā'mā' tachihuīn ē jātza'
 kexmatcu'tunāuj.

⁶¹Jesús ixca'tzī i'scuju'nī'n
 ixtalīchihuīna'mā'nalh ē jā
 ixcāminī'ni' ixtachihuīn. Ē xla'
 cākelhasqui'nīlh:

—¿Ē jā cāminī'ni'yān tū
 iccāhuaniyān? ⁶²¿Tūchu ixpuhuantit
 palh ixlaktzī'ntit Chi'xcu' xala'

Tälhmā'n tā'kayāhuamā'lh jā pūla ixui'lacha'? ⁶³Tū iccāhuaniyān, ū'tza' jā huanicu'tun ixlicāna' nahua'yā'tit quinquinīt. Quinquinīt jā caticāmaxqui'n milatamatca'n. Ū'tza' Espiritu Santo ti nacāmaxqui'yān xasāsti' milatamatca'n. Tū iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu chī tzē nalīka'lhī'yā'tit xasāsti' milatamatca'n. ⁶⁴Hui'lh makapitzin hui'xina'n tī jā a'ka'i'yā'tit.

Jesús ixca'tzitz'a' tī jā ixta'a'ka'i' ē tī namacamāstā'. ⁶⁵Huanli:

—Ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ntza' nūn chā'tin tzē naquintapa'ksini' palh quinTāta' jā namālacpuhuani nauistālani'.

⁶⁶Ū'tza' lhūhua' talītaspi'tli ē jātza' tastālani'lh Jesús. ⁶⁷Jesús cākelhasqui'nīlh ixlikelhocāujtu' i'scujnu'ni'n:

—¿Ē hui'xina'n quilāmakxtekcu'tunāuj?

⁶⁸Simón Pedro kelhtīlh:

—Māpa'ksini', ¿tīchu tzē na'ictā'a'nāuj? Mintachihuīn māsu'yu chī na'iclika'lhīyāuj quilatamatca'n tū jā catisputli.

⁶⁹Quina'n iccā'a'ka'i'ni'nī'ta'n hui'x Cristo, i'Ska'ta' Dios tī xalakahuan.

⁷⁰Jesús cākelhtīlh:

—Quit iccālacsacni'ta'n minkelhocāujtu'ca'n. Chā'tin tā'scujatza' skāhui'ni'.

⁷¹Jesús ixlichihuīna'mā'lh Judas Iscariote, ixka'hua'cha Simón tī namacamāstā' Jesús, masqui ū'tza' chā'tin ixlikelhocāujtu' ixuani't.

Ixtā'timīn Jesús jā ixta'a'ka'i'

7 A'cxni' tētaxtukō'lh, Jesús a'lh tā'kchoko nac Galilea. Jātza' ixlata'kchokocu'tun

nac Judea ixpālacata israelitas ixtamāknīcu'tun.

²Ixtalacatzuna'jitēlhatza' cā'tani' tū huanican ixla' mū'xta'ka' tū ixtatlahua israelitas. ³Ē ixtā'timīn Jesús tahuanih:

—Jā catamakxtekti huā'tzā'. Capittza' nac Judea ē chuntza' mintachi'xcuhui't natalaktzī'n tū tlahua'pā't. ⁴Tī lacasqui'n nalakapascan jā tū catitlahualh cā'lakatzē'k. Palh ixlicāna' tū tla'hua'ya' hui'x, catla'hua' na ixlacatīnca'n tachi'xcuhui't.

⁵Nūn chu ixtā'timīn jā ixta'a'ka'i'ni' Jesús. ⁶Jesús cāhuanilh:

—Jāna'l' chin quilhtamacuj a'cxni' na'ica'n nac Judea. Hui'xina'n tzē napinā'tit a'cxni' napincu'tunā'tit. ⁷Hui'xina'n jāla caticātaquiclhaktzī'n. Quit quintalīquiclhaktzī'n iccāhuanimā'lh jā tze tū tatlahuamā'nalh. ⁸Capintit hui'xina'n jā lamā'lh cā'tani'. Quit jāna'l' icti'a'lh ixpālacata jāna'l' chin quilhtamacuj tū na'icpū'a'n.

⁹A'cxni' cāhuanikō'lh ixtā'timīn, Jesús tachokolh nac Galilea.

Jesús a'lh jā ixlamā'lh cā'tani'

¹⁰A'cxni' ixta'a'ni'ttza' ixtā'timīn Jesús, nā xla' hua'chi tzē'k a'lh jā ixlamā'lh cā'tani'. ¹¹Israelitas ixtaputza Jesús jā ixlamā'lh cā'tani' ē ixtalikelhasqui'nīni'n:

—¿Jāchu hui'lh tzamā' chi'xcu'?

¹²Lhūhua' tī tzē'k ixtalichihuīna'mā'nalh. Makapitzin ixtahuan: “Tzeyā chi'xcu'.” Ē makapitzin ixtahuan: “Jā tzeyā chi'xcu'; a'kskāhui'nin.”

¹³Ē litzē'k ixtalichihuina'n
ixpālacata ixtajicua'ni' li'Israelita.

¹⁴A'cxni' itāttza' iklamā'lh
cā'tani', Jesús tanūlh xaka'tla' nac
templo ē tzuculh cāmāsu'yuni'.

¹⁵Israelitas tali'a'cnilh ē
talāhuanilh:

—¿Chī tzej lica'tzi
huā'mā' chi'xcu'? Jā maktin
kelhtahua'ka'ni't.

¹⁶Jesús cākelhtilh:

—Tū icmāsu'yu quit
jā quintalacapāstacni'.

Ixtalacapāstacni' tī
quimacaminī't. ¹⁷Palh tī
tlahuacu'tun tū Dios lacasqui'n,
naca'tzi palh icmāsu'yumā'lh
ixtalacapāstacni' Dios, ē jā
xmān quintalacapāstacni'. ¹⁸Tī
chihuina'n xmān ixtalacapāstacni',
lacasqui'n calakachi'xcuhui'ca. Tī
lacasqui'n nalakachi'xcuhui'can tī
macaminī't, nahuan tū ixlicāna'. Jā
cati'a'kškāhui'nilh.

¹⁹Moisés cāmaxqui'n limāpa'ksin
ē jā mākentaxtūyā'tit tzamā'
limāpa'ksin. ¿Ē tū ixpālacata
quilālimalaknicu'tunāuj?

²⁰Tachi'xcuhui't takelhtilh:

—Hui'x chuya'ya'. ¿Tichu
maknicu'tunān?

²¹Jesús cāhuanilh:

—Milipō'ktuca'n li'a'cnī'yā'tit tū
ictlahualh tzamā' quilhtamacuj tū
pūjaxcan. ²²Moisés cāmāsu'yuni'n
tahuilat tū huanican circuncisión
(masqui xapūla quinapapana'ca'n
chuntza' ixtatlahua). Ū'tza'
hui'xina'n lichu'cuyā'tit chā'tin
ska'ta' tī xaka'hua'cha, masqui
ū'tza' quilhtamacuj tū pūjaxcan.

²³Chuntza' mākentaxtūyā'tit
tū huanli Moisés ē chu'cuyā'tit

chā'tin ska'ta' tī xaka'hua'cha,
masqui ū'tza' quilhtamacuj tū
pūjaxcan. Palh hui'xina'n chuntza'
tlahua'yā'tit', ¿tū ixpālacata
lisitzi'yā'tit icmātzeyilh chā'tin
taljatatlani' tzamā' quilhtamacuj
tū pūjaxcan? ²⁴Hui'xina'n
quilāputzāna'niyāuj ixpālacata
puhua'nā'tit jā tze tū ictlahualh.
A'cxni' naputzāna'ni'yā'tit ā'chā'tin,
ixlacasqui'nca naputzāna'ni'yā'tit
chuntza' chī Dios lacasqui'n —
huanli Jesús.

Jesús cāhuanilh jā xala'

²⁵Tatzuculh talākelhasqui'nin
xalanī'n nac Jerusalén:

—¿Ē jā ū'tza' tī putzacan
maknicu'tuncan? ²⁶Calaktzi'ntit
chī chihuina'mā'lh nac
cā'lhūhua'lacatin ē jā tū tahuani
xanapuxcu'nu'. ¿Ē talacpuhuan
huā'mā' Cristo tī Dios lacsacni't?
²⁷A'cxni' namin Cristo nūn chā'tin
catca'tzilh jā naminācha'. Quina'n
ca'tziyāuj jā xala' huā'mā' chi'xcu'.

²⁸Jesús kexmatli huā'mā' tachihuin
jā icmāsu'yuni'mā'lh xaka'tla' nac
templo. Palha' cāhuanilh:

—Hui'xina'n quilālakapasāuj ē
nā ca'tziyā'tit jā icminī'ta'ncha'.
Quit jā icminī't quina'estu. Tī
quimacaminī't xla' ixlicāna' ē
jā lakapasā'tit hui'xina'n. ²⁹Quit
iclapapasa ixpālacata a'ntza'
icmincha' ē ū'tza' quimacamilh.

³⁰Palaj tunca ixtachi'lē'ncu'tun.
Nūn chā'tin tī chi'palh ixpālacata
jāna'j ixchā'n ixquilhtamacuj. ³¹Ē
lilhūhua' ta'a'ka'i'ni'lh ē tahuani:

—Palhāsā' huā'mā' Cristo. ¿Ē
Cristo a'cxni' namin ē ā'chulā'
natlahua li'a'cnin ē jā huā'mā'?

**Fariseos tamacā'lh policia
nachi'lē'nca'n Jesús**

³²Fariseos takexmatli chī tzē'k ixtalichihuīna'n Jesús tachi'xcuui't. Fariseos ē xanapuxcu'nu' pālejni' tamacā'lh ixpolicíaca'n natachī'lē'n Jesús. ³³Jesús cāhuanilh tachi'xcuui't:

—Jātza' lakma'j icticātā'latamān. Palajtza' na'iclaka'n tī quimacaminī't. ³⁴Hui'xina'n naquilāputzayāuj ē jā quintilāmaclauj. Jāla catichipintit jā quit na'ica'n.

³⁵Israelitas talākelhasqui'nīlh:
—¿Jāchu na'a'n palh jāla catimaclauj? Palhāsā' nacālaka'n israelitas tī tatā'hui'lāna'ncha' griegos ē nacāmāsu'yuni' griegos. ³⁶Quincāhuanin: “Naquilāputzayāuj ē jā quintilāmaclauj, ixpālacata jāla catichipintit jā na'ica'n quit.” ¿Tūchu huanicu'tun huā'mā' tachihuīn?

Xcān tū māsā' latamat

³⁷Tū ā'xmān quilhtamacuj ixla' cā'tani' tū ā'chulā' ixlacasqui'nca, tzamā' quilhtamacuj Jesús tāyalh ē palha' chihuīna'lh:

—Tī takelhpūti, caquintalakmilh ē catahua'lh. ³⁸Tī quinta'a'ka'i'ni' nataka'lhī hua'chi mu'sni' na ixlīstacna'ca'n ē natā'cxtuni'yāchi lhūhua' xcān tū māsā' latamat. Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios.

³⁹Jesús ixuanicu'tun tī nata'a'ka'i' natamaktini'n Espíritu Santo. Jāna'j ixmin Espíritu Santo ixpālacata Jesús jāna'j ixa'n nac a'kapūn.

Jā lacxtim ixuanī't

ixtalacapāstacni'ca'n tachi'xcuui't

⁴⁰A'cxni' tachi'xcuui't takexmatli huā'mā' tachihuīn, makapitzīn tahuanlı:

—Ixlicāna' huā'mā' Jesús ixa'kchihuīna' Dios tī naquincālakminān.

⁴¹Ā'makapitzīn tahuampālh:

—Ū'tza' huā'mā' Cristo.

Ā'makapitzīn tahuampālh:

—Cristo jā catimincha' nac Galilea. ⁴²Cristo i'xū'nātā'nat David. Ē natahui'la nac Belén jā xala' ixuanī't David. Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios.

⁴³Ū'tza' jā lacxtim

ixtalilacapāstaca ixpālacata Jesús.

⁴⁴Makapitzīn ixtachī'lē'ncu'tun ē nūn chā'tin chi'palh.

Māpa'ksīni'nī'n jā ixta'a'ka'i'ni' Jesús

⁴⁵Policías talaka'mpālh fariseos ē xanapuxcu'nu' pālejni'. Cākelhasqui'nica:

—¿Tū ixpālacata jā lili'ta'ntit?

⁴⁶Policías takelhtini'lh:

—Jā maktin ickexmatni'tauj nūn chā'tin chi'xcu' tī chihuīna'n chī huā'mā' chi'xcu'.

⁴⁷Fariseos takelhtini'lh:

—Palhāsā' nā hui'xina'n cāta'a'kskāhuī'nī'ta'ntza'. ⁴⁸Jā a'ka'i'ni'nī't Jesús nūn chā'tin xapuxcu' ē nūn chā'tin fariseo. ⁴⁹Catihuālh tachi'xcuui't tī jā talakapasa ixlimāpa'ksīn Dios nacāmālakspūtūcan.

⁵⁰Nicodemo tī ixlakminī't Jesús cā'tzī'sni', xla' nā fariseo ixuanī't. Xla' cāhuanilh:

⁵¹—Jāla catimakapātiniuj chā'tin chi'xcu' palh jā pūla naca'tziyāuj tū laclē'n ē palh jā pūla namakxtekāuj nachihuīna'n. Chuntza' tatzō'kni' nac limāpa'ksīn.

⁵²Ā'makapitzīn fariseos tahuaniilh Nicodemo:

—¿Ē nā hui'x xala' nac Galilea? Hui'x cachelhtahua'ka' ixtachihuīn Dios ē naca'tziya' jā makstin minī'ta'ncha' nac Galilea chā'tin ixa'kchihuīna' Dios.

⁵³Palaj tunca ta'a'lh na ixchicca'n.

Puscāt tī xamaklani'

8 Jesús a'lh nac sipej jā ixuanican Olivos. ²Ixlilakalī tzi'saj Jesús a'lh xaka'tla' nac templo. Ixlipō'ktu tachi'xcuui't talakminkō'lh. Xla' tahuī'lh ē tzuculh cāmāsu'yuni'. ³Fariseos ē mākelhtahua'kē'ni'nī'n limāpa'ksīn talimini'lh Jesús chā'tin puscāt. Tzamā' puscāt quitā'maclaca chā'tin chi'xcu' ē chi'paca. Yāhuaca a'ntza' na ixlacpu'i'tāca'n tī ixtahui'lāna'lh. ⁴Tahuaniilh Jesús:

—Mākelhtahua'kē'ni', huā'mā' puscāt tā'maclaca chā'tin chi'xcu'.

⁵Limāpa'ksīn tū quincāmāxqui'nī'ta'n Moisés, ū'tza' quincāmāsu'yuni'yān nacucta'lamakniyāuj chā'tin puscāt tī chuntza' la. Hui'x, ¿chī hua'na'?

⁶Xlaca'n tahuaniilh Jesús huā'mā' xmān taliputzāna'nīcu'tun ē chuntza' tzē natalimālacapū'. Jesús taquilhpūtalh ē tzuculh litzo'knun ixmacan nac ti'ya't. ⁷Ā'chulā' ixtakelhasqui'nī ē xla' tā'clhsajli ē cāhuanilh:

—Chā'tin chī hui'xina'n tī jā tū laclē'n ū'tza' pūla cacucta'lalh tzamā' puscāt.

⁸Jesús taquilhpūtapālh ē litzo'knumpālh ixmacan nac ti'ya't.

⁹A'cxni' takexmatli huā'mā', nā xlaca'n tamakca'tzilh ixtalacclē'n. Tatzuculh ta'a'n tī ā'chulā' kōlu'ntza' ē makapitzīn chā'tunu' chā'tunu' ta'a'nkō'lh. Xlimān tamakxtekli Jesús ē tzamā' puscāt. ¹⁰Jesús tā'clhsajli ē kelhasqui'nilh:

—¿Jāchu tayāna'lh tī ixtamālacsu'yumā'na'n? ¿Nūn tī chā'tin tī makapātini'nī'ta'n?

¹¹Xla' huanli:

—Nūn chā'tin, Māpa'ksīni'.

Jesús huanilh:

—Nūn quit icmakapātini'nān. Capit ē jātza' ā'makstin titlahua'ya' tū jā tze.

Jesús taxkaket nac cā'quilhtamacuj

¹²Jesús cātā'chihuīna'mpālh tachi'xcuui't ē cāhuanilh:

—Quit iccāmāsu'yuni' tachi'xcuui't. Chuntza' quit taxkaket. Tī naquintastālani' jā catitalatā'kchokolh nac cā'puetsua'. Quit na'iccāmāxkakē'ni'nī' ixlatamatca'n.

¹³Fariseos tahuaniilh:

—Hui'x mintalacapāstacni' lichihiuīna'na'. Chuntza' jā tū limacuan mintachihuīn.

¹⁴Jesús cākelhtilh:

—Quit tū icuan, ū'tza' ixlicāna' masqui quit quina'cstu quilichihiuīna'nca. Quit icca'tzi jā icmini'ta'ncha' ē jā na'ica'mpala. Hui'xina'n jā ca'tziyā'tit jā icmini'ta'ncha' ē jā na'ica'mpala.

¹⁵Hui'xina'n liputzāna'nā'tit xmān tū laktzi'nā'tit. Quit jā tī tī icputzāna'nī. ¹⁶Palh quit xa'icputzāna'nilh, na'icputzāna'nī

chuntza' chī ixlicāna'. Quit jā quilimān icputzāna'nī.
 QuinTāta' tī quimacaminī't ū'tza'
 quintā'putzāna'n. ¹⁷Chuntza'
 tatzō'kni' na milimāpa'ksinca'n:
 A'cxni' chā'tu' chī'xcuhui'n
 lilacxtim tamālectzeyī, ū'tza'
 huā'mā' tū ixlicāna'. ¹⁸Quit
 iclimāsu'yu quimpālacata.
 Hui'lapālh ā'chā'tin tī limāsu'yu
 quimpālacata. Ū'tza' quinTāta' ē
 ū'tza' quimacaminī't.

¹⁹Takelhasqui'nilh:
 —¿Jāchu hui'lacha' mintāta'?
 Jesús cākelhtilh:
 —Hui'xina'n jā quilālakapasāuj ē
 nā jā lakapasā'tit quinTāta'. Palh
 ixquilālakapasui, nā quinTāta'
 ixlakapastit hui'xina'n.

²⁰Jesús huanli huā'mā' a'cxni'
 ixmāsu'yumā'lh xaka'tla' nac
 templo jā ixmāqui'can tumīn.
 Nūn chā'tin puhuanli nachī'lē'n
 ixpālacata jāna'j ixchā'nī'
 ixquilhtamacuj tū napūchī'lē'ncan.

Jāla catita'a'lh jā ixa'mā'lh Jesús
²¹Jesús ā'maktin cāhuanipālh:
 —Quit na'ica'n. Hui'xina'n
 naquilāputzayāuj. A'cxni' nanīyā'tit
 hui'xina'n naka'lhī'yā'titcus
 mincuentaca'n. Jāla catipintit jā
 na'ica'n quit.

²²Israelitas tahuanli:
 —Palhāsā' ixa'cstu namaknīcan ē
 ū'tza' lihualh jāla cati'a'uj jā na'a'n.

²³Jesús cāhuanilh:
 —Hui'xina'n xala' nac cā'ti'ya'tna',
 ē quit xala' nac tālhmā'n. Hui'xina'n
 xala' nac cā'quilhtamacuj ē quit jā
 xala' nac cā'quilhtamacuj. ²⁴Ū'tza'
 iccālihuanin a'cxni' nanīyā'tit
 naka'lhī'yā'titcus mincuentaca'n.

Hui'xina'n jā quilā'a'ka'i'ni'yāuj
 a'cxni' iccāhuanīyān tī quit.
 Chuntza' nalīka'lhī'yā'titcus
 mincuentaca'n a'cxni' nanīyā'tit.

²⁵Palaj tunca takelhasqui'nilh:
 —¿Tīchu hui'x'?
 Jesús cākelhtilh:
 —Iccāhuaninī'ta'ntza'
 xapūla. ²⁶Quit tzē na'icuan
 lhūhua' mimpālacataca'n ē tzē
 na'iccāputzāna'nīyān lhūhua'
 tū tlahuapā'na'ntit tū jā tze. Tī
 quimacaminī't, xla' huan tū
 ixlicāna'. Tū quihuanī, xmān ū'tza'
 iccāhuanī tachi'xcuhui't.

²⁷Xlaca'n jā ixtaca'tzī Jesús
 ixlīchihuīna'mā'lh Dios, xaTāta'.
²⁸Ū'tza' cālihuanilh Jesús:
 —A'cxni' hui'xina'n
 naquilāmā'ka'yāhuayāuj tālhmā'n,
 hasta a'cxni' naca'tzīyā'tit tīchu
 quit. Quit Chī'xcu' xala' Tālhmā'n.
 Naca'tzīyā'tit quit jā tū ictlahua
 quina'cstu. Xmān icuan tū
 quimāsu'yuni'nī't quinTāta'. ²⁹Tī
 quimacamilh, xla' quintā'huī'lh.
 Jā quimakxtekni't quina'cstu,
 ixpālacata quit pō'ktu quilhtamacuj
 ictlahuamā'lh tū ixtalacasqui'nīn.

³⁰A'cxni' Jesús huanli huā'mā',
 lhūhua' ta'a'ka'i'ni'lh.

Tī ixlacstīn Dios ē tī jā ixlacstīn

³¹Jesús cāhuanilh israelitas tī
 ixta'a'ka'i'ni'mā'nalhcus:
 —Hui'xina'n palh
 naquilākexpa'tni'yāuj
 quintachihuīn, chuntza'
 hui'xina'n ixlicāna' quisucjnu'nī'n.
³²Nalakapasā'tit tū ixlicāna'.
 Tū ixlicāna' nalilaktaxtuyā'tit
 hui'xina'n.

³³Xlaca'n takelhtilh:

—Quina'n i'xū'nātā'natna'
Abraham. Nūn makstin
quincātata māhuani'ta'n. ¿Tū
ixpālacata hua'na' hui'x
na'iclaktaxtuyāuj?

³⁴Jesús cāhuanilh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Tī
tlahua tū jā tze, chuntza' chī
chā'tin tasācua' tī tamāhuacani't,
ixpālacata jāla makxteka tū jā
tze. ³⁵Xatata māuj tasācua' jā
chuntza' chī tī ixlicāna' ka'hua'cha.
Xatata māuj jā pō'ktu quilhtamacuj
catitahui'lalh na ixchic ixtēcu'
ixpālacata nastā'palacan. Tī ixlicāna'
ixka'hua'cha chā'tin chi'xcu', xla'
pō'ktu quilhtamacuj ixka'hua'cha.
Jāla catistā'lh. ³⁶Hui'xina'n hua'chi
tī xatata māuj ixpālacata jāla
makxtekā'tit tū jā tze. Ī'Ska'ta' Dios
tzē nacāmaktāyayān hui'xina'n ē
chuntza' tzē nalimaktēkā'tit tū jā
tze. Chuntza' jātza' catitahui'la'tit
hua'chi xatata māuj. ³⁷Masqui
hui'xina'n i'xū'nātā'natna' Abraham,
quilāmaknīcu'tunāuj ixpālacata jā
a'ka'i'yā'tit tū iccāhuaniyān. ³⁸Quit
iclichihuina'n tū quimāsu'yuni'nī't
quinTāta'. Hui'xina'n tlahua'yā'tit tū
cāhuaninī'ta'n mintāta'ca'n.

³⁹Xlaca'n takelhtilh:

—Quintāta'ca'n, ū'tza' Abraham.

Jesús cāhuanilh:

—Palh ixlicāna' cahuālh hui'xina'n
ixlactin Abraham, chuntza'
ixtlahua'tit chī ixtlahua Abraham.
⁴⁰Hui'xina'n quilāmaknīcu'tunāuj
masqui quit iccāhuaniyān tū
ixlicāna' tū Dios quimāsu'yuni'nī't.
Abraham jā chuntza' ixtlahua chī
hui'xina'n tlahua'yā'tit. ⁴¹Hui'xina'n
tlahua'pā'na'ntit tū tlahua
mintāta'ca'n.

Xlaca'n tahuanilh:

—Quina'n jā xtūka'hua'chan.

Icka'lhīyāuj xmān chā'tin
quintāta'ca'n ē ū'tza' Dios.

⁴²Jesús cāhuanilh:

—Palh mintāta'ca'n cahuālh
Dios, hui'xina'n ixquilāpāxqui'uj
ixpālacata quit icminī'ta'ncha' jā
hui'lacha' Dios ē chuhua'j ā'tzā'
icui'lh. Quit jā icmilh quina'cstu
talacapāstacni'. Dios ū'tza' tī
quimacaminī't. ⁴³Hui'xina'n jā
kexpa'tcu'tunā'tit tū icuan. Ū'tza' jā
lica'tziyā'tit tū iccāhuanimā'n.

⁴⁴Mintāta'ca'n hui'xina'n
ū'tza' skāhuī'ni'. Hui'xina'n
tlahuacu'tunā'tit ixtalacasqui'nin.
Skāhuī'ni' xla' ū'tza' xamaknīni'
hasta ixquilhtzucut. Xla' jā makstin
lacapāstaca tū ixlicāna' ixpālacata
jā lakati tū ixlicāna'. Xla' huāk
tā'ksa'nin lichihuina'n ixpālacata
xla' chuntza' ixtāyat. Xla' a'ksa'nini'
ē xla' ū'tza' mālacatzuculh
tā'ksa'nin. ⁴⁵Quit iccāhuaniyān
tū ixlicāna' ē hui'xina'n jā
quilā'a'ka'i'ni'yāuj. ⁴⁶¿Tīchu chī
hui'xina'n nahuanā'tit palh quit
ictlahuanī't tū jā tze? Palh quit
iccāhuaniyān tū ixlicāna', ¿tū
ixpālacata jā quilā'a'ka'i'ni'yāuj?
⁴⁷Tī ixla' Dios kexmata ixtachihuīn.
Hui'xina'n jā ixla' Dios. Ū'tza' jā
likexpa'tcu'tunā'tit —huanli Jesús.

**Cristo ixuī'lh'tza' a'cxni' jāna'j
ixā'lacatuncuhui' Abraham**

⁴⁸Israelitas tahuanilh Jesús:
—Ixlicāna' chī icuanāuj hui'x
samaritano ē ka'lhī'ya' jā tzeya ū'ni'.

⁴⁹Jesús cākelhtilh:

—Jā icka'lhī jā tzeya
ū'ni'. Quit iclakachi'xcuhui'

quinTāta' ē hui'xina'n jā
 quilālakachi'xcuhui'yāuj.
⁵⁰Quit jā quincuenta palh
 jā quilālakachi'xcuhui'yāuj.
 Hui'lh chā'tin ti lacasqui'n
 caquilakachi'xcuhui'ca, ū'tza' ti
 naputzāna'nikō'. ⁵¹Ixlicāna' tū
 iccāhuaniyān: Ti natamākentaxtū
 quintachihuīn xla'ca'n nataka'lhī
 xasāsti' ixlatamatca'n tū jā makstin
 catisputli.

⁵²Israelitas takelhtini'lh:
 —Quina'n icca'tziyāujtza'
 hui'x ka'lhī'ya' tū jā tzeza ū'ni'.
 Abraham nilhtza' ē nā tanilhtza'
 ixa'kchihuīna'ni'n Dios. Hui'x
 hua'na' ti natamākentaxtū
 mintachihuīn jā makstin catitasputli.
⁵³¿Ē hui'x ā'chulā' xaka'tla' ē jā
 quintāta'ca'n Abraham? Xla' nilh ē
 a'kchihuīna'ni'n nā tanilh. ¿Tichu
 hui'x palh jā catinīt?

⁵⁴Jesús cākelhtilh:
 —Palh quina'cstu
 naquilakachi'xcuhui'can, jā tū
 ixtapalh. Tī quilakachi'xcuhui'
 quit, xla' ū'tza' quinTāta' ē ū'tza' ti
 hui'xina'n huani'yā'tit minDiosca'n.
⁵⁵Ū'tza', ti hua'nā'tit minDiosca'n,
 jā lakapasā'tit. Ē quit iclakapasa.
 Palh quit xa'icualh jā iclakapasa,
 quit xa'iclitaxtulh chā'tin
 a'ksa'nini' chuntza' chī hui'xina'n.
 Quit ixlicāna' iclakapasa ē quit
 icmāqui' ixtachihuīn. ⁵⁶Abraham
 tī mimpapca'n ka'lhilh tapāxuhuān
 ixpālacata ixca'tzi nalaktzi'n a'cxni'
 xa'icmilh nac cā'quilhtamacuj. Xla'
 laktzi'lh ē lipāxualh.

⁵⁷Israelitas tahuanih Jesús:
 —Hui'x jāna'j ka'lhī'ya' nūn i'tāt
 ciento cā'ta, ¿ē chī lihua'na' palh
 laktzi'ni'ta'tza' Abraham?

⁵⁸Jesús cākelhtilh:
 —Ixlicāna' tū iccāhuaniyān.
 Quit xa'icui'lh'tza' a'cxni' jāna'j
 ixlacatuncuhui' Abraham.

⁵⁹Palaj tunca tasacli chihuix
 ē ixalicucta'lacu'tun. Jesús
 cātatzē'kni'lh ē chuntza' litaxtulh
 xaka'tla' nac templo.

**Jesús mātzeyilh chā'tin chi'xcu' ti
 ixlilacatuncuhui'nī't xalakatzi'n**

9 A'cxni' Jesús ixlatlā'huan,
 laktzi'lh chā'tin chi'xcu' ti
 ixlilacatuncuhui'nī't xalakatzi'n.
²I'scujnu'ni'n takelhasqui'nilh:
 —Māpa'ksini', ¿tū ixpālacata
 lilacatuncuhui'lh lakatzi'n huā'mā'
 chi'xcu'? ¿Ē ixpālacata ixcuentaca'n
 ixtāta' ē ixtzi', o ixpālacata
 ixcuenta lilakatzi'?

³Jesús cāhuanilh:
 —Jā ixpālacata ixcuenta lilakatzi'
 nūn ixcuentaca'n ixtāta' ē ixtzi'.
 Xla' lilacatuncuhui'lh lakatzi'n
 ixpālacata chuntza' tzē nalimāsu'yu
 ixlitli'hui'qui Dios a'cxni' namātzeyī.
⁴A'cxni' xkakacus, tzē scujcan; a'cxni'
 tzi'suamā'lh'tza', jātza' la catiscujca. Nā
 chuntza' quit ixlacasqui'nca na'ictlahua
 chuhua'j ixtascujūt tī quimacaminīt.
 Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni'
 na'ica'n ē jātza' la ca'ictiscujli. ⁵Quit
 iccāmāxkakēni'ni' tachi'xcuhui't
 lihuan icui'lh nac cā'quilhtamacuj.

⁶A'cxni' huanli huā'mā' Jesús
 chojli nac cā'ti'ya'tna'. Tlahualh
 macsti'na'j pütlü'n ē lilacatlahualh
 na ixlakastapun lakatzi'n. ⁷Huanilh:
 —Capinchi nac xcān jā huanican
 Siloé ē nalakacha'ka'na'. (Siloé
 huanicu'tun: Macamincani't.)
 Tzamā' lakatzi'n a'lh ē
 a'ntza' lakacha'ka'nli. A'cxni'

chimpāl̄h, tzētza' ixlacahuāna'n.

⁸Ixtā'limacchicni' ē ti ixtalaktzī'nī't xapūla a'cxni' lakatzī'n ixuanī't, xla'a'n talāhuanilh:

—¿Ē jā ū'tza' huā'mā' chi'xcu' tī i'squi'nīhuā'yan?

⁹Makapitzīn ixtahuan:

—Ū'tza'.

Ā'makapitzīn ixtahuan:

—Jā ū'tza'. Hua'chi ū'tza' tasu'yu.

Ē ū'tza' huanli:

—Quit tzamā' chi'xcu'.

¹⁰Takelhasqui'nīlh:

—¿Chī lilalh tzētza' lacahuāna'na' hui'x?

¹¹Xla' cākelhtīlh:

—Ū'tza' tzamā' chi'xcu' tī huanican Jesús tlahualh pūtlū'n ē quililacatlahualh na quilakastapun. Quihuanilh: “Capinchi nac xcān jā huanican Siloé ē calakacha'ka'.” Ica'lh ē a'cxni' iclakacha'ka'nkō'lh, tzētza' iclacahuāna'lh.

¹²Takelhasqui'nīlh:

—¿Jāchu hui'lh tzamā' chi'xcu'?

Xla' cāhuanilh:

—Jā icca'tzī.

Fariseos takelhasqui'nīlh chi'xcu' tī ixlakatzī'

¹³Cālīmini'ca fariseos tzamā' chi'xcu' tī ixlakatzī'. ¹⁴Tzamā' quilhtamacuj tū pūtlahualh pūtlū'n Jesús ē mātzeyilh lakatzī'n, ū'tza' quilhtamacuj tū pūjaxcan. ¹⁵Fariseos ā'maktin takelhasqui'nīpāl̄h:

—¿Chī lilacahuā'na'?

Xla' cākelhtīlh:

—Quililacatlahualh pūtlū'n na quilakastapun ē iclakacha'ka'nli ē chuhua'j quit tzē iclacahuāna'n.

¹⁶Makapitzīn fariseos tahananli:

—Huā'mā' chi'xcu' jā ixa' Dios ixpālacata jā lakachi'xcuhui' quilhtamacuj tū pūjaxcan.

Ā'makapitzīn tahuampāl̄h:

—Tī tlahua tū jā tze, xla' jā catitlahualh li'a'cnīn chī tlahua huā'mā' chi'xcu'.

Jā lacxtim ixtaka'lhī

ixtalacapāstacni'ca'n.

¹⁷Takelhasqui'nīpāl̄h tzamā' chi'xcu' tī lakatzī'n ixuanī't:

—¿Chī hua'na' hui'x ixpālacata tzamā' chi'xcu' tī mālacahuānīn?

Xla' huanli:

—Xla' ixa'kchihuīna' Dios.

¹⁸Israelitas, xla'a'n jā

ta'a'ka'i'ni'lh palh lakatzī'n ixuanī't

ē mālacahuānīca. Cāta'sani'ca

ixtāta' ē ixtzī'. ¹⁹Ē cākelhasqui'nīca:

—¿Ē ū'tza' huā'mā' chi'xcu'

minka'hua'chaca'n tī

lacaduncuhui'lh xalakatzī'n? ¿Chī

tzētza' lilacahuāna'n chuhua'j?

²⁰Ixtāta' ē ixtzī' takelhtini'lh:

—Quina'n icca'tziyāuj ū'tza'

quinka'hua'chaca'n. Icca'tziyāuj

lilacatuncuhui'lh lakatzī'n. ²¹Jā

icca'tziyāuj chī tzētza' lilacahuāna'n

chuhua'j. Jā icca'tziyāuj tī

mālacahuānīlh. Cakelhasqui'nī'tit

ū'tza'; xla' chi'xcu'tza'. Māni' ū'tza'

tzē nacāhuanīyan.

²²Ixtāta' ē ixtzī' tahananli

chuntza' ixpālacata xla'a'n

ixtajicua'ni' israelitas. Israelitas

ixtalichihuīna'ni'ttza' natamacxtucan

xaka'tla' nac templo tī natahuan

Jesús ū'tza' Cristo. ²³Ū'tza' talihuanli

ixtāta' ē ixtzī': “Cakelhasqui'nī'tit

ū'tza'; xla' chi'xcu'tza'.”

²⁴Israelitas tata'sani'pāl̄h

ixlimaktu' chi'xcu' tī lakatzī'n

ixuanī't ē tahananilh:

—Caquilāhuanij ixlicāna' na ixlacatin Dios. Quina'n icca'tziyāuj huā'mā' chi'xcu' tlahua tū jā tze.

²⁵Xla' cākelhtilh:

—Quit jā icca'tzi palh tlahua tū jā tze. Xmān icca'tzi xapūla lakatzī'n xalicuani't ē chuhual'j iclacahuāna'ntza'.

²⁶Kelhasqui'nīpalaca:

—¿Tū tlahuani'n? ¿Chī līmālacahuānīn?

²⁷Xla' cākelhtilh:

—Iccāhuani'ntza'. Hui'xina'n jā ixkexpa'tcu'tunā'tit. ¿Tū ixpālacata lacasqui'nā'tit na'iccāhuanipalayān? ¿Ē nā stālani'cu'tunā'tit nā hui'xina'n?

²⁸Talakapalalh ē tahuanihl:

—Hui'x stālani'ya' tzamā' chi'xcu'. Quina'n icstālani'yāuj Moisés.

²⁹Icca'tziyāuj Dios tā'chihuīna'nli Moisés. Huā'mā' Jesús jā icca'tziyāuj jā mini'ta'ncha'.

³⁰Chi'xcu' cākelhtilh:

—¿Chī lilalh jā ca'tziyā'tit jā mincha' tzamā' chi'xcu'? Ū'tza' tī quimālacahuānīlh. ³¹Quina'n ca'tziyāuj Dios jā cākexmata tī tatlahua tū jā tze. Dios cākexmata tī talakachi'xcuhui' ē tī tatlahua tū ixtalacasqui'nīn Dios. ³²A'cxni' ixlitzucuni' quilhtamacuj, jā makstin kexmatca chā'tin chi'xcu' mālacahuānī tī lakatzī'n lacatuncuhui'nī't. ³³Palh jā Dios ixmacamilh, jāla tū ixtitlahualh.

³⁴Tahuanihl:

—Hui'x lilacatuncuhui'nī'ta' ixlitzumayān tū jā tze. ¿Tū naquilāmāsu'yuni'yāuj quina'n? Tamacxtuca nac kēpūn.

Lakatzī'nī'n tī jā ta'a'ka'i'

³⁵Jesús huanica ixtamacxtucanī't tzamā' chi'xcu' tī lakatzī'n ixuanī't. A'cxni' tā'lāpāxtokli, huanilh:

—¿Ē a'ka'i'nī'ya' hui'x i'Ska'ta' Dios?

³⁶Chi'xcu' huanilh:

—¿Tīchu xla'? Caquihua'ni' ē chuntza' tzē na'icli'a'ka'i'nī'.

³⁷Jesús kelhtilh:

—Hui'x laktzī'nī'ta'tza'. Ū'tza' tī tā'chihuīna'mā'n.

³⁸Tzamā' chi'xcu' taquilhpūtani'lh ē huanilh:

—Māpa'ksini', ica'ka'i'nī'yān.

³⁹Jesús huanli:

—Quit icmilh nac cā'quilhtamacuj nalitasu'yu tī ta'a'ka'i' ē tī jā ta'a'ka'i'. Quit icmilh nac cā'quilhtamacuj na'iccāmālacahuānī tī xalakatzī'nī'n ē icmilh na'iccāmālakatzī' tī talacahuāna'n.

⁴⁰Makapitzīn fariseos ixtayāna'lh ixlacatzuna'j. A'cxni' takexmatli huā'mā' tachihuīn, tahuanihl:

—¿Ē iclakatzī'yāuj quina'n?

⁴¹Jesús cāhuanilh:

—Palh lakatzī'n cahuālh hui'xina'n, jā ixlipintit cuenta. Hua'nā'tit hui'xina'n lacahuāna'nā'tit, ē ū'tza' hui'xina'n lilipinā'tit cuenta.

Ixchicca'n borregos

10

Jesús cāhuanipālh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān: Tī lacatin lactanū na ixchicca'n borregos ē jā lactanū jā yālh xamākelhcha ū'tza' ka'lhāna'. ²Tī lactanū jā yālh xamākelhcha, ū'tza' ixmaktaka'lhna' borregos. ³Tī maktaka'lha mākelhcha mālaqui'ni' tī cāmaktaka'lhna borregos ē takexmata ixtachihuīn. Cāmāpācuhui' chī tanatunu' ixborrego. Cāmāxtu na ixchicca'n.

⁴A'cxni' cāmāxtukō' xla' cāpūlani' ē ixlīborregos tastālani' ixpālacata xla'ca'n takelhlakapasatza' ixtēcu'ca'n. ⁵Jā catitastālani'lh tī ā'chā'tin ixpālacata jā takelhlakapasa. Natatzā'lani'.

⁶Jesús cāhuanilh huā'mā' tachihuīn chī cālīmāsu'yuni'can. Xlaca'n jā taca'tzīlh tū ixcāhuanicu'tuncan.

**Jesús hua'chi tī xatze
maktaka'lhna' borregos**

⁷Jesús cāhuanipālh:

—Ixlicāna' tū iccāhuaniyān. Quit chī xamākelhcha jā talactanū borregos. ⁸Ixlīpō'ktuca'n tī quintapūlani'lh, xla'ca'n ka'lhāna'ni'n. Ē borregos jā takexmatni'lh lika'lhāna'ni'n. ⁹Quit chī mākelhcha. Tī naquinta'a'ka'i'ni', xla'ca'n natapūtaxtu. Na'iccāmaktaka'lhā chī cāmaktaka'lhcan borregos tū natataxtu ē nataputza ixlīhua'tca'n ē natatanūpala.

¹⁰'Ka'lhāna' xmān min ka'lhāna'n ē maknini'n ē mālaksputūnu'n. Quit icmini't na'iccāmaxquī' xasāsti' ixlatamatca'n tū ā'chulā' xatze. ¹¹Quit ā'chulā' xatze ixmaktaka'lhna' borregos. Tī xatze ixmaktaka'lhna' tzej cāmaktaka'lhā ixborregos ē masquī cacālinilh. ¹²Tī xmān tasācua', a'cxni' laktzī'n mimā'lh misin, cāmakxteka borregos ē tzā'latāqui' ixpālacata jā tzamā' maktaka'lhna' jā i'xla' borregos. Palaj tunca misin cāchi'pa borregos ē cāmakatzā'lakō'. ¹³Tasācua' tzā'la ixpālacata xmān tasācua' ē jā i'xla' borregos, ē xla' jā ixcuenta.

¹⁴'Quit hua'chi xatze maktaka'lhna' borregos. Xatze maktaka'lhna' cālakapasa ixborregos, ē nā quit iccālakapasa quintachi'xcuhui't, ē nā xla'ca'n quintalakapasa. ¹⁵Nā chuntza' quinTāta' quilakapasa ē nā quit iclakapasa. Quit na'iccālīni' quintachi'xcuhui't chuntza' chī maktaka'lhna' borregos cālīni' ixborregos. ¹⁶Hui'lapālh ā'makapitzin tachi'xcuhui't tī jāna'j quintalakapasa. Nā ixlacasqui'nca nā xla'ca'n na'iccālīmin. Xlaca'n naquintakexmatni'. Chuntza' xla'ca'n kēxtim natala quintachi'xcuhui't. Xmān chā'tin ixmaktaka'lhna' nahuan.

¹⁷'QuinTāta' quimpāxqui' ixpālacata icmāstā' quilatamat ē quit na'iclakahuampala. ¹⁸Nūn chā'tin quintimaktīlh quilatamat. Quit icmāstā' ixpālacata icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī talacasqui'nin ē chuntza' tzē na'icmāstā', ē tzē na'ictayapala. Chuntza' quilimāpa'ksilh quinTāta' —huanli Jesús.

¹⁹A'cxni' israelitas takexmatli huā'mā' tachihuīn, tatapāpitzini'lh. ²⁰Makapitzin ixtahuan: —¿Tū ixpālacata kexpa'tni'yā'tit huā'mā' chi'xcu' palh ka'lhī jā tze'ya ū'ni', ē xla' chuya?

²¹Ā'makapitzin huampala tahuanli: —Tī ka'lhī jā tze'ya ū'ni', xla' jā chuntza' catichihuīna'nli. ¿Ē tzē namālacahuāni chā'tin lakatzī'n jā tze'ya ū'ni'?

Israelitas talakmaka'lh Jesús

²²Nac Jerusalén ixtlahuamā'ca cā'tani'. Tzamā' cā'tani' ū'tza'

tū ixlilacapāstaccan a'cxni'
ixcāxtlahuakō'canī't xaka'tla'
templo makāstza'. Cā'lonkni'
ixuani't. ²³Jesús ixlatlā'huan na
ixtanquilhtīn xaka'tla' templo jā
ixuanican Ixtanquilhtīn Salomón.
²⁴Israelitas tasti'li'hui'ilih ē
tahuanihl:

—¿Hasta jā'cxni' naquilāhuaniyāuj
tīchu hui'x? Palh hui'x Cristo
xamaktin caquilāhuaniuj.

²⁵Jesús cākelhtīlh:

—Quit iccāhuanintza' ē
hui'xina'n jā a'ka'i'yā'tit. Pō'ktu
tū ictlahua quit iclītlahua
ixlītlī'hui'qui quinTāta'. Ū'tza'
lītasu'yu tīchu quit. ²⁶Hui'xina'n
jā a'ka'i'yā'tit ixpālacata
hui'xina'n jā quintachi'xcuui't.
²⁷Quintachi'xcuui't takexmata
quintachihiūn chuntza' chī borregos
takexmata ixtachihiūn ixtēcu'ca'n.
Quit iccālakapasa quintachi'xcuui't,
ē xla'ca'n quintastālanī'. ²⁸Quit
iccāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n tū
jā makstin catilakspu'tli. Jā tī chā'tin
tzē naquimakti tī quinta'a'ka'i'ni'.
²⁹Quimacamaxqui'ni't quinTāta'
ē xla' ū'tza' ā'chulā' xaka'tla'
māpa'ksini'. Ē nūn tī chā'tin tī tzē
quintimaktīlh tī quinta'a'ka'i'ni'lh.
³⁰Quit ē quinTāta' chu chā'tin
quina'n.

³¹Palaj tunca israelitas tasacpāl
chihuix ixtalicucta'lacu'tun. ³²Jesús
cāhuanihl:

—Ixlītlī'hui'qui quinTāta' quit
iclītlahuani't lhūhua' tū xatze
na milacatinca'n. ¿Ē ū'tza'
naquilālicucta'layāuj?

³³Israelitas tahuanihl:

—Jā ū'tza' icticālicucta'lan
ixpālacata tū lactze tlahuani'ta'.

Na'iccālicucta'layān ixpālacata
hui'x lakmaka'na' Dios ē
mālakchipini'cu'tuna'. Hui'x xmān
chī'xcu'.

³⁴Jesús cāhuanihl:

—Chuntza' tatzo'kni' na
ixlīmāpa'ksīn Dios: “Hui'xina'n
milipō'ktuca'n diosnu'.” ³⁵Dios
cāmāpācuhiūlh diosnu' tī
cāmacamaxqui'lh ixtachihiūn Dios
ē huā'mā' tatzo'kni' jā makstin
catilactlahuaca. ³⁶Dios quilacsacli ē
quimacamīlh nac cā'quilhtamacuj.
¿Tū ixpālacata quilālimālacsu'yuyāuj
iclakmaka'lh Dios a'cxni' iccāhuanin
quit i'Ska'ta' Dios? ³⁷Palh quit jā
ictlahua chuntza' chī tlahua quinTāta',
jā caquilā'a'ka'i'ni'uj. ³⁸Palh
hui'xina'n jā quilā'a'ka'i'ni'cu'tunāuj,
masqui quit ictlahua chuntza'
chī tlahua quinTāta', ca'a'ka'i'tit
tū ictlahua ū'tza' ixla' Dios.
Chuntza' naca'tziyā'tit hui'xina'n
ē na'a'ka'i'yā'tit xaTāta' ē quit chu
chā'tin quina'n.

³⁹Ē ā'maktin ixtachi'lē'mpalacu'tun
ē Jesús cātzā'lanī'lh.

⁴⁰Palaj tunca Jesús a'lh na
ixtuntacut nac Jordán. Chā'lh jā
Juan ixmā'kpaxini'mā'lh xapūla.

⁴¹Lhūhua' tachi'xcuui't talakchīlh
Jesús ē xla'ca'n talāhuanihl:

—Masqui Juan jā tlahualh
lī'a'cnīn, pō'ktu tū ixlichihuīna'n
Jesús, ū'tza' tū ixlicāna'.

⁴²A'ntza' lhūhua' ta'a'ka'i'ni'lh
Jesús.

A'cxni' nīlh Lázaro

11 Ixui'lh chā'tin chī'xcu'
ixtacuhiūni' Lázaro. Xla'
ixta'jatatla. Xla' ixlahui'lh a'ktin
nac cā'lacchicni' tū huanican

Betania. Nā ixtatā'lahui'lāna'lh
 María ē Marta ixtā'timīn. ²Huā'mā'
 María ū'tza' tī litantūtlahualh Jesús
 xaxcān xa'nat ē litantūxacalhxixya'j.
 Lázaro, ixtā'tin María ixta'jatatla.
³María ē Marta tamāca'tzīnīlh
 Jesús ē tahuanihlh:

—Māpa'ksīni', ta'jatatla tī
 pāxquī'ya'!

⁴A'cxni' huanica huā'mā' Jesús
 huanli:

—Huā'mā' ta'jatat jā catilaknīlh.
 Ixpālacata tzamā' ta'jatat
 nalaktzī'ncañ chī ixlīka'tla' Dios,
 ē nā nalimāsu'yu chī ixlīka'tla'
 ī'Ska'ta'!

⁵Jesús ixcāpāxquī' Marta
 ē María ē nā Lázaro. ⁶A'cxni'
 huanica Lázaro ixta'jatatla, Jesús
 tachokopālh jā ixuī'lh ā'a'ktu'
 quilhtamacuj. ⁷Ā'listān cāhuanīlh
 ī'scujnu'nī'n:

—Ca'a'uj nac Judea.

⁸Ī'scujnu'nī'n tahuanihlh:

—Māpa'ksīni', israelitas
 xalanī'n nac Judea jāna'j makās
 ixtacucta'lamaknicu'tunān. Ē hui'x
 pimpalacu'tuna'tza'!

⁹Jesús cāhuanīlh:

—A'ktin quilhtamacuj ka'lhī
 a'kcāujtu' hora. Palh chā'tin
 latlā'huan cā'cuhuīni', jā
 cati'a'kche'kxlalhxipālacata
 xkakana'n. ¹⁰Palh chā'tin latlā'huan
 cā'tzī'sni', xla' a'kche'kxla
 ixpālacata jā ka'lhī taxkaket.
 Ixlasacqui'nca na'ica'n chuhua'j.
 Jā tū quinti'a'nani'lh hasta
 na'ictitlahuakō' quintascujūt.

¹¹Ā'listān Jesús cāhuanīlh:

—Lázaro, quinamigoca'n
 lhtatamā'lh ē quit na'ica'n
 na'icmālakahuani.

¹²Ī'scujnu'nī'n tahuanihlh:

—Māpa'ksīni', palh lhtatamā'lh,
 natzeyan.

¹³Jesús ixcāhuanicu'tun

Lázaro ixnīni'ttza'. Ī'scujnu'nī'n
 ixtapuhuan Jesús ixcāhuanimā'lh
 xmān ī'lhtatamā'lh. ¹⁴Ū'tza' tzej
 cālihuanikō'lh:

—Lázaro nīni'ttza'. ¹⁵Xalitze jā
 xa'icui'lh a'ntza' quit. Chuntza'
 xatze mimpālacataca'n. Chuntza'
 nali'a'ka'ī'ya'tit. Chuhua'j ca'a'uj jā
 mā'cha' Lázaro.

¹⁶Tomás, tī ixuanican Līstu',
 cāhuanīlh ā'makapitzīn scujnu'nī'n:
 —Nā catā'a'uj Jesús. Nanīyāuj
 lacxtim.

Jesús nacāmālacastālancuani tachi'xcuui't

¹⁷A'cxni' chā'lh Jesús,
 māca'tzīnīca tā'ti'ma'jtza' ixa'cnū
 Lázaro. ¹⁸Betania hua'chi a'ktu'tun
 kilómetro ixuanī't ixlīmakat nac
 Jerusalén. ¹⁹Lhūhua' israelitas
 ixtalakminī't Marta ē María.
 Tatastokli ixpālacata ixnīni't
 ixtā'tinca'n. ²⁰Marta, a'cxni' ca'tzīlh
 ixchā'ntēlhata' Jesús, palaj tunca
 milh lakapāxtoka. María tachokolh
 nac chic. ²¹Marta huanīlh Jesús:
 —Māpa'ksīni', palh ixtahui'la'
 huā'tzā', jā ixtinīlh quintā'tin.
²²Quit icca'tzī, masqui chuhua'j,
 Dios namaxquī'yān pō'ktu tū
 nasqui'ni'ya'!

²³Jesús huanīlh:

—Mintā'tin
 nalacastālancuana'mpala.

²⁴Marta huanīlh:

—Quit icca'tzī
 nalacastālancuana'mpala a'cxni'
 ā'xmān quilhtamacuj.

²⁵ Jesús huanilh:

—Quit ti na'iccāmālacastālancuanī tachi'xcuhui't ē quit na'iccāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n. Tī quintalīpāhuan, masqui catanilh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n. ²⁶Tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n ē quintalīpāhuan, jā makstin catitasputli. ¿Ē hui'x jā a'ka'ī'ya' huā'mā'?

²⁷ Marta huanilh:

—Jē, Māpa'ksīni'. Quit ica'ka'ī' hui'x i'Ska'ta' Dios, ē hui'x Cristo tī xa'icka'lhīmā'nāuj.

**Jesús calhuanli ixlacatzuna'j
nac pūtā'cnūn**

²⁸ Marta, a'cxni' huanli huā'mā', a'lh ta'sani' María ixtā'tin. Lakatzē'k huanilh:

—Chuhual'j chilhtza' Māpa'ksīni' ē ta'sani'yān.

²⁹ A'cxni' kexmatli huā'mā', María palaj tunca tāyalh ē laka'lh Jesús. ³⁰ Jesús jāna'j ixtanū nac cā'lacchicni'. Ixlayālhcus jā quipāxtokli Marta. ³¹ Israelitas ixtatā'lahui'lāna'lh María nac chic ē ixtamāmakxtokmā'nalh. A'cxni' talaktzi'lh María chī tāyalh ē palaj tunca a'ntāqui'lh, xlaca'n tastālani'lh. Ixtapuhuan a'mā'lh calhuan nac pūtā'cnūn.

³² María a'cxni' lakchā'lh Jesús, tatzokostani'lh ē huanilh:

—Māpa'ksīni', palh ixtahui'la' huā'tzā', jā ixtinilh quintā'tin.

³³ Jesús laktzi'lh tzuculh calhuan María ē israelitas tī ixtatā'mimā'nalh. Lhpipeklalh ē lipuhuanli. ³⁴ Cākelhasqui'nilh:

—¿Jāchu mā'cnū'tit?

Tahuanilh:

—Māpa'ksīni', cata't laktzi'na'.

³⁵ Jesús calhuanli. ³⁶ Israelitas talāhuanilh:

—Calaktzi'ntit chī ixpāxqui'.

³⁷ Ā'makapitzīn tahuanli:

—Ū'tza' huā'mā' tī mālacahuānīlh lakatzī'n. ¿Ē jāla ixtlahualh Lázaro jā ixtinīlh?

Lázaro lacastālancuana'nli

³⁸ Jesús lipuhuampālh ā'maktin. Chā'lh nac pūtā'cnūn. A'ktin lhu'cu' ixtlahuacani't ē ixlilakatalacani't a'ktin chihuix. ³⁹ Jesús huanli:

—Camāpānū'tit chihuix.

Marta, ixtā'tin nīn, huanilh:

—Māpa'ksīni', ka'lhī a'ktā'ti' quilhtamacuj nīni't ē chuhual'j pu'csantza'.

⁴⁰ Jesús huanilh:

—¿Ē jā icuanin palh na'a'ka'ī'ya', nalaktzi'na' ixlitli'huī'qui Dios tū natlahua'?

⁴¹ Palaj tunca māpānūca chihuix. Jesús talacayāhualh nac tālhmā'n ē huanli:

—Tāta', icmaxqui'yān tapāxcatca'tzīn ixpālacata hui'x quinkexpa'tni'ni'ta'. ⁴² Quit icca'tzī tihua'na' quinkexpa'tni'ya'. Quit icuaniyāntza' ixpālacataca'n tachi'xcuhui't tī tahui'lāna'lh huā'tzā' xlaca'n chuntza' nata'a'ka'ī' hui'x quimacata'ni'ta'.

⁴³ A'cxni' huankō'lh huā'mā', Jesús palha' huanli:

—iLázaro, cataxtu!

⁴⁴ Ta'a'cxtulh tī xanīntza' ixuani't. Ixlimakchī'cani't ē ixlilacchī'cani't ē ixlilakatlapacani't lu'xu'. Jesús cāhuanilh:

—Calacxcutit ē camacaxcutit ē chuntza' camaxtektit.

Talichihuina'nli natachi'pa Jesús

Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2

⁴⁵A'cxni' talaktzi'lh Jesús tū tlahualh, ta'a'ka'i'lh lhūhua' israelitas ti ixtamāmakxtokmā'nalh María. ⁴⁶Makapitzin talaka'lh lifariseos ē cāhuanica tū ixtlahuanit' Jesús. ⁴⁷Fariseos ē xanapuxcu'nu' pālejni' ē māpa'ksini'ni'n talāmāstokli ē talāhuanilh:

—¿Tū natlahuayāuj chuhualj? Huā'mā' chi'xcu' tlahuamā'lh lhūhua' li'a'cnin. ⁴⁸Palh jā tū natlahuani'yāuj, nata'a'ka'i'ni'kō' ū'tza', ē xanapuxcu'nu' romanos natamin ē natalactlahua xaka'tla' templo ē quincā'lacchicni'ca'n.

⁴⁹Chā'tin chī ū'tunu'n ixuanican Caifás. Xla' ū'tza' xapuxcu' pālej ixuani't tzamā' cā'ta. Cāhuanilh:

—Hui'xina'n jā ca'tziyā'tit.

⁵⁰Hui'xina'n jā kexpa'tā'tit.

Ā'chulā' tze palh chā'tin chi'xcu' nani quimpālacataca'n. Chuntza' ixlipō'ktu cā'lacchicni' jā catilaksputli.

⁵¹Tū huanli Caifás, jā ixa'cstu ixtalacapāstacni'. Caifás xapuxcu' pālej ixuani't tzamā' cā'ta, ē Dios māhuanilh chī Jesús nalini' ixpālacataca'n tachi'xcuhui't. ⁵²Jā xmān israelitas ixticālinilh; nā ixlipō'ktuca'n xala' makat, ē ū'tza' tzē nacālīmākēxtimī ē kēxtim natala. ⁵³Tzamā' quilhtamacuj xanapuxcu'nu' israelitas tatzuculh talichihuina'n chī tzē natalimāknī Jesús.

⁵⁴Ū'tza' Jesús jātza' ixcālitasu'yuni' israelitas. Taxtulh nac Judea ē a'lh ā'lacatin

cā'lacchicni' tū ixuanican Efraín, na ixlacatzuna'j nac cā'tzaya'nca ti'ya't. A'ntza' cātā'tahui'lh i'scuju'ni'n.

⁵⁵Ixtalacatzuna'jītēlhatza' ixcā'tani'ca'n israelitas tū huanican pascua. A'cxni' jānal' ixtzucu cā'tani', lhūhua' tachi'xcuhui't ta'a'lh nac Jerusalén natatalacpa'lha chuntza' chī ixtahui'latca'n. ⁵⁶Xlaca'n ixtaputza Jesús. A'cxni' ixtatanūmā'nalhtza' xaka'tla' nac templo, ixtalākelhasqui'ni:

—¿Chī puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Namin Jesús o jā catimilh?

⁵⁷Fariseos ē xanapuxcu'nu' pālejni' ixtamāstā'ni't limāpa'ksin palh ixui'lh ti ixca'tzi' jā ixui'lh Jesús, cacāmāca'tzīnica ē chuntza' tzē nalichi'pacan.

Chā'tin puscāt litlahualh xaxcān xa'nat ixtujan Jesús

Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9

12 Ixtalacatzuna'jītēlhatza' a' cā'tani' tū ixuanican pascua. Xmān a'kchāxan quilhtamacuj i'sputa. Jesús a'lh nac Betania jā ixui'lacha' Lázaro ti ixmālacastālancuanini't. ²A'ntza' cāxtlahuaca ixlīhua' Jesús. Marta ixcāmaxqui' ixpulātuca'n. Lázaro ē makapitzin lacxtim ixtatā'hui'lāna'lh Jesús jā ixtahuā'yamā'nalh. ³María limilh i'tāt litro xaxcān xa'nat nardo tū mu'csun ē lhūhua' ixtapalh. Litantūtlahualh Jesús ē palaj tunca litantūxacalx ixya'j. Ixlipūchakānmu'csun chic. ⁴Judas Iscariote, ixka'hua'cha Simón, ti nā i'scujni' ixuani't ē ti namacamāstā' Jesús, huanli:

⁵—¿Tū ixpālacata jā listā'ca huā'mā' xaxcān xa'nat? Hua'chi a'ktu'tun ciento tumīn ixtapalh. Huā'mā' tumīn tzē iccāmaxquī'ca xcamanīnī'n.

⁶Judas jā iccālakahu'man xcamanīnī'n. Huanli huā'mā' chū'nu xla' ka'lhāna' ixuani't. Xla' ixmāmāquī'nīcani't tumīn ē a'ntza' ixka'lhantēlha. ⁷Jesús huanilh: —Jā camāmakchu'yi' huā'mā' puscāt. Xla' māquī'ni't huā'mā' xaxcān xa'nat hasta naquilītlahua ixpālacata a'cxni' na'icnī ē naquimā'cnūcan. ⁸Pō'ktu quilhtamacuj na'a'nan xcamanīnī'n. Quit jā pō'ktu quilhtamacuj icticātā'latamān.

Talīchihuīna'nli Lázaro

⁹A'cxni' taca'tzīlh Jesús ixui'lacha' nac Betania, lhūhua' israelitas ta'a'lh talaktzī'n. Jā xmān Jesús ixtalaktzī'ncu'tun. Nā ixtalaktzī'ncu'tun Lázaro tī ixmālacastālancuanīnī't Jesús. ¹⁰Chuntza' xanapuxcu'nu' pālejni' nā xlaca'n talīchihuīna'mpālīh nā natamaknī Lázaro. ¹¹Ixpālacata Lázaro, lhūhua' israelitas ixtatalakaspi'tnī'ttza' pālejni' ē ixta'a'ka'i'ni'ni'ttza' Jesús. Ū'tza' ixtalīmaknīcu'tun Lázaro.

Jesús tanūlh nac Jerusalén

Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40

¹²Ixlīlakali lhūhua' tachi'xcuui't tī ixtachinī't nac Jerusalén jā ixlamā'lh cā'tani', xlaca'n taca'tzīlh Jesús ixmīmā'lh nac Jerusalén. ¹³Talē'lh ixpeken palhma ē ta'a'lh talāpāxtoka Jesús ē ixtamāta'simā'nalīh:

—iCamakapāxui'tit Dios! iDios casicua'lanātlahualh tī līmimā'lh ixlītli'hui'qui Māpa'ksīni'! Ū'tza' quimPuxcu'ca'n quina'n israelitas.

¹⁴Jesús ixmaclani't lakatin burro ē ixkēhui'lh. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

¹⁵Jā cajicua'ntit hui'xina'n xalanī'n nac Sión; chuhua'j mimPuxcu'ca'n mimā'lh ē kēhui'lh lakatin xaska'ta' burro.

¹⁶Xapūla i'scujnu'nī'n jā ixtaca'tzī tū ixuanicu'tun huā'mā'. A'cxni' Jesús lacastālancuana'nli, a'cxni' talacapāstacli chī ixtatzo'kni' ē chuntza' mākentaxtūlh Jesús.

¹⁷Tachi'xcuui't tī ixtatā'hui'lāna'lh Jesús a'cxni' xla' ta'sani'lh Lázaro nac pūtā'cnūn jā ixmā'cnūcanī't ē mālacastālancuanīlh, ē xlaca'n ixtalīchihuīna'mā'nalīh tū ixtalaktzī'nī't. ¹⁸Ū'tza' talī'a'lh talīpāxtoka Jesús lhūhua' tachi'xcuui't ixpālacata xlaca'n ixtaca'tzī ixtlahuani't huā'mā' lī'a'cnīn. ¹⁹Fariseos talāhuanilh: —Calaktzī'ntit chī tastālani'kō'. Jāla tū tlahuani'yāuj.

Makapitzin griegos taputzalh Jesús

²⁰Makapitzin griegos nā xlaca'n ixta'a'ni't nac Jerusalén natalaktaquilhpūta Dios a'cxni' ixlamā'lh cā'tani'. ²¹Xlaca'n talaka'lh Felipe xala' nac Betsaida nac Galilea. Tahuanilh: —Señor, quina'n ictā'chihuīna'ncu'tunāuj Jesús. ²²Felipe laka'lh Andrés ē huanilh tū tahuanli. Ixchā'tu'ca'n ta'a'lh tahuanī Jesús. ²³Jesús cāhuanilh:

—Quit Chi'xcu' xala' Tālh mā'n.
 Chilhtza' quilhtamacuj tū
 naquimpūlakachi'xcuhui'can
 ixpālacata palaj na'icni.
²⁴Ū'tza' ixlicāna'. Palh a'ktin
 licha'nat namāstā' ixtahua'ca't,
 ixlacasqui'nca namā'cnūcan
 nac ti'ya't. A'cxni' namā'cnūcan,
 pūla tasu'yu hua'chi ixnīnī't.
 Ā'listān namāstā' ixtahua'ca't. Nā
 chuntza' naquina'kspula a'cxni'
 naquimā'cnūcan. ²⁵Nā chuntza'
 tachi'xcuhui't. Tī tatlahua tū
 ixtalacasqui'nīnca'n, xlaca'n
 nacāspu'tni' ixlatamatca'n. Tī
 tatlahua ixtalacasqui'nīn Dios,
 taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n
 tū jā makstin caticāspu'tni'lh.
²⁶Tī quintatā'scuju'tun,
 caquintastālani'lh. Jā na'ictahui'la
 quit nac a'kapūn, nā a'ntza'
 naquintatā'tahui'la tī quintatā'scuja.
 QuinTāta' nacālakachi'xcuhui'
 ixlīpō'ktuca'n tī quintatā'scuja.

Jesús huanli chí nani

²⁷Chuhual'j quit
 ictamakchuyīnī't. ¿Chī na'icuan?
 Jā ictihuanilh quinTāta': "Tāta',
 caquimakapūtaxtū tū na'icpāti."
 Jāla icuan chuntza'. Ixlacasqui'nca
 na'icpātīnī'n. Ū'tza' iclīmīnī't
 nac cā'quilhtamacuj. ²⁸Tāta',
 calakachi'xcuhui'ca' hui'x.

Palaj tunca kexmatca a'ktin
 tachihuīn nac a'kapūn tū huanli:

—Quilakachi'xcuhui'canī'ttza' ē
 naquilakachi'xcuhui'palacan.

²⁹Tachi'xcuhui't, a'cxni'
 takexmatli huā'mā', tahuanli:

—Jililh.

Ā'makapitzin tahuampāl'h:

—Chā'tin ángel tā'chihuīna'lh.

³⁰Jesús cāhuanilh:

—Huā'mā' tachihuīn
 chihuīna'nli mimpālacataca'n
 ē jā quimpālacata. ³¹Chuhual'j
 natzucucan cāputzāna'nīcan
 xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
 Namaktīcan ixlitli'huī'qui tī
 māpa'ksī huā'mā' cā'quilhtamacuj.
³²Quit a'cxni' naquimā'kayāhuacan
 nac cruz, na'iccāmāpāstaquī
 ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhui't palh
 naquintakexmatni'.

³³Jesús huanli huā'mā' ixpālacata
 chuntza' naca'tzīcan chí nalīnī.

³⁴Tachi'xcuhui't takelhtilh:

—Quilīmāpa'ksīnca'n
 quincāmāsu'yuni'yān Cristo
 natahui'la ixlīpō'ktu quilhtamacuj.
 ¿Chī lihua'na' hui'x Chi'xcu' xala'
 Tālh mā'n namā'kayāhuaca'na' nac
 cruz? ¿Ē tīchu huā'mā' Chi'xcu' xala'
 Tālh mā'n?

³⁵Jesús cāhuanilh:

—Jātza' makās catika'lhī'tit
 taxkaket. Catlā'hua'ntit hui'xina'n
 lihuancus ka'lhī'yā'tit taxkaket ē
 jāna'j lakatzī'suanā'tit. Tī talatlā'huan
 cā'pucsua' jā taca'tzī jā ta'a'n. ³⁶Quit
 taxkaket ixpālacata icmāsu'yu
 tū ixlicāna'. Caquilā'a'ka'ī'nī'uj ē
 chuntza' naca'tzīyā'tit tū ixlicāna'.

A'cxni' ixuanī'ttza' huā'mā', Jesús
 a'lh ē cātatzē'kni'lh.

Tū ixpālacata israelitas jā ixta'a'ka'ī'ni' Jesús

³⁷Israelitas jā ixta'a'ka'ī'ni' Jesús
 masqui ixtlahuanī'ttza' lhūhua'
 lī'a'cnīn ixlacatinca'n. ³⁸Chuntza'
 mākentaxtūlh tū ixtzo'knī't
 a'kchihuīna' Isaías:

Māpa'ksīnī', jā tī a'ka'ī'nī't tū
 icmāsu'yūj.

Jā tī a'ka'i'lh masqui laktzi'nca
chī Dios ka'lhī litli'hui'qui.

³⁹Isaías lichihuīna'nli chī jāla
ixta'a'ka'i'. Ē ū'tza' lihuampālh:

⁴⁰Dios cāmālakatzi'lh
ē cālactlahuani'lh
ixtalacapāstacni'ca'n.

Chuntza' jāla natalacahuāna'n
ē jā natalilacapāstaca

ixlistacna'ca'n

ē jā quintalakmin
na'iccālimātzeyī.

⁴¹Isaías huanli huā'mā' xpālacata
ixlaktzi'ni'ttza' chī ixlitli'hui'qui
Jesús. Chuntza' lichihuīna'nli Jesús.

⁴²Lhūhua' xanapuxcu'nu'
ta'a'ka'i'ni'lh Jesús. Xlaca'n
xmān tzē'k ta'a'ka'i'lh xpālacata
ixtajicua'ni' lifariseo. Ixtajicua'n
nacātamacxtucan nac templo.

⁴³Xlaca'n ā'chulā' ixtalakatī
catalakachi'xcuhui'lh tachi'xcuhui't;
ē jā ixtatlahuacu'tun tū Dios
lacasqui'n.

Ixtachihuīn Jesús

nacālīputzāna'nīcan tachi'xcuhui't

⁴⁴Jesús palha' chihuīna'nli ē
huanli:

—Tī quinta'a'ka'i'ni'ni't jā xmān
quīna'cstu quinta'a'ka'i'ni'ni't.

Xlaca'n ta'a'ka'i'ni'ni't nā
quīnTāta' tī quīmacaminī't.

⁴⁵Tī quintalaktzi'n hua'chi
talaktzi'mā'nalh nā quīnTāta' tī
quīmacaminī't. ⁴⁶Quit taxkaket.
Icminī't nac cā'quīlhtamacuj
nacāmāxkakēni'ni' tachi'xcuhui't.

Chuntza' tī naquīnta'a'ka'i'ni'
jātza' catitatahui'lh nac cā'pucsua',
ixpālacata nata'a'ka'i' tū ixlicāna'.

⁴⁷Tī takexmata quintachihuīn ē jā
ta'a'ka'i', jā quit icticāputzāna'nīlh.

Quit icminī't na'iccāmakapūtaxtū
xalanī'n nac cā'quīlhtamacuj, ē
jā icminī't na'iccāputzāna'nī.

⁴⁸Tī quintalakmaka'n ē jā
ta'a'ka'i' quintachihuīn, xlaca'n
nacāputzāna'nīcan. A'cxni' ā'xmān
quīlhtamacuj, nacālīputzāna'nīcan
tū icuanī't. ⁴⁹Quit jā xmān
icchihuīna'n tū quintalacapāstacni'.
QuīnTāta' tī quīmacamilh
xla' quīmāpa'ksilh tū icuan ē
tū icmāsu'yu. ⁵⁰Quit icca'tzi
quīnTāta' quīmāpa'ksilh tū
iccāmāsu'yuni' tachi'xcuhui't chī
natalika'lhī xasāsti' ixlatamatca'n
tū jā catilakspūtlī. Tū quīhuaninī't
quīnTāta', ū'tza' iclichihuīna'n.

Jesús cātantūche'kē'lh i'scujnu'nī'n

13 A'cxni' jāna'j ixtzucu
cā'tani', Jesús ca'tzīlh
ā'macsti'nal' i'sputni' nalatama ē
nalaka'mpala ixTāta'. Xla' pō'ktu
quīlhtamacuj ixcāpāxqui'ni't tī ixla'
xala' nac cā'quīlhtamacuj. Jātza'
lātma'j namāsu'yu chī lhūhua'
ixcāpāxqui'.

²Jesús ixcātā'huā'yamā'lh
i'scujnu'nī'n. Skāhui'ni'
ixmālacpuhuaninī'ttza' Judas
Iscariote, ixka'hua'cha Simón,
namacamāstā' Jesús. ³Jesús ixca'tzi
ixTāta' ixmaxqui'kō'ni't limāpa'ksīn.
Nā ixca'tzi ixmini'ta'ncha' jā hui'lh
Dios ē nalaka'mpala. ⁴Ā'listān
tāyalh jā ixuā'yamā'lh ē tamakxtulh
ixlu'xu' tū ixmākelhalinī't ē
tampātahui'lh a'ktin ixlimacaxaca.

⁵Palaj tunca mojōlh xcān nac
a'ktin pūmakacha'ka'. Tzuculh
cātantūche'kē' i'scujnu'nī'n ē
cālītantūxacalh ixlimacaxaca tū
ixtampāhui'lh.

⁶A'cxni'
ixtantüche'kē'cu'tumā'lh'tza' Simón
Pedro huanli:

—Māpa'ksini', ¿hui'x
naqintantüche'kē'ya'?

⁷Jesús kelhtilh:

—Chuhua'j hui'x jā ca'tziya'
tū ictlahuamā'lh. Ā'līstān
nalacapāstaca.

⁸Pedro huanilh:

—Quit jā makstin
quintitantüche'ke'.

Jesús huanilh:

—Palh jā ictitantüche'kē'n, hui'x
jātza' quintitā'scujti.

⁹Simón Pedro huanilh:

—Jā xmān quintujan, nā
quimacan caquimakache'ke', ē nā
quina'kxāk caquina'kche'ke'.

¹⁰Jesús huanilh:

—Tī paxni'cus, xmān
ixlacasqui'nca natantüche'kē'can
ixpālacata pō'ktu ixmacni'
xatache'kē'n. Hui'xina'n lactze.
Xmān chā'tin jā tze.

¹¹Jesús ixca'tzītza' tī

namacamāstā'. Ū'tza' lihuanli:
“Hui'xina'n lactze. Xmān chā'tin jā
tze.”

¹²Jesús a'cxni' cātantüche'kē'kō'lh
i'scujnu'nī'n, lhakā'pāl'h ixlu'xu' ē
tahui'lapāl'h ē cāhuanilh:

—¿Ē lacaca'tziyā'tit tū
iccātlahuani'nī'ta'n? ¹³Hui'xina'n
quilāmāpācuhuiyāu
Mākelhtahua'kē'ni' ē Māpa'ksini'.
Tze chī hua'nā'tit. Ū'tza' quit. ¹⁴Quit
Mākelhtahua'kē'ni' ē Māpa'ksini',
ē iccātantüche'kē'ni'ta'n. Nā
chuntza' ixlacasqui'nca hui'xina'n
nalātantüche'kē'yā'tit. ¹⁵Quit
iccātlahuani'n huā'mā' hua'chi
xalilaktzi'ntēn. Nā chuntza'

natlahua'yā'tit hui'xina'n.

¹⁶Ixlīcāna' tū iccāhuaniyān.

Hui'xina'n jā ā'chulā' xaka'tla'
chī quit. Hui'xina'n hua'chi
quintasācu'a'n ē quit mintēcu'ca'n.
Hui'xina'n quilacscujni'n ē quit
iccāmālacscujyān. Chuntza'
ixlacasqui'nca natlahua'yā'tit tū
ictlahua. ¹⁷Hui'xina'n ca'tziyā'tit
tū iccāhuanini'ta'ncus. Palh
natlahua'yā'tit, lipāxuhua
nalatapāyā'tit.

¹⁸Jā milipō'ktuca'n

iccālichihuina'nān. Quit icca'tzi'
tī iccālacacni't. Namākentaxtū
chuntza' chī tatzo'kni' na
ixtachihuin Dios:

Ū'tza' tī quintā'huā'yan ū'tza' jā
quilaktzi'ncu'tun.

¹⁹Quit iccāhuanimā'n tū
na'a'kspula. A'cxni' nala huā'mā',
hui'xina'n naca'tziyā'tit tīchu quit.

²⁰Quit ixlīcāna' iccāhuaniyān.

Tī takexmatni' tī icmacā'n, quit
quintakexmatni' ē nā takexmatni' tī
quimacamini't.

Jesús huanli ū'tza' Judas namacamāstā'

Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23

²¹A'cxni' huankō'lh huā'mā', Jesús
lipuhuanli ē lacatancs huanli:

—Ixlīcāna' iccāhuaniyān, chā'tin
chī hui'xina'n naquimacamāstā'.

²²Ē tatzuculh talālakalaktzi'n
i'scujnu'nī'n ixpālacata jā ixtaca'tzi'
tī ixlīchihuina'mā'lh. ²³Chā'tin
i'scujni' ixa'yamā'lh na ixpāxtūn.
Ū'tza' tī ā'chulā' ixpāxqui' Jesús.

²⁴Simón Pedro macahuanilh tzamā'
scujni':

—Cakelhasqui'ni' tīchu
lichihuina'mā'lh.

²⁵Xla' ā'chulā' laktalacatzuna'jilh
Jesús ē kelhasqui'nilh:

—Māpa'ksini', čtīchu

ličihuīna'mpā't?

²⁶Jesús kelhtilh:

—Na'icmāchū'huī' lihua' pītzuna'j
pāntzīn. Ē tī na'icmaxquī' ū'tza'
icličihuīna'mā'lh.

Māchū'huī'lh pītzuna'j pāntzīn
ē maxquī'lh Judas Iscariote,
ixka'hua'cha Simón. ²⁷A'cxni' Judas
maktīni'lh pāntzīn, tanūni'lh
skāhuī'ni' na ixlistacna'. Palaj tunca
Jesús huanilh:

—Tū tla'hua'cu'tuna', palaj tunca
catla'hua'.

²⁸Makapitzīn tī

ixtahuā'yamā'nalh jā ixtalacaca'tzī
tū chuntza' ixlihuanimā'lh.

²⁹Judas ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't
tumīn, ē makapitzīn tapuhuanli
Jesús ixuanini't natamāhua tū
ixtamaclacasqui'n ixpālacata
cā'tani', o ixuanini't nacāmaxquī'
macasti'n xcamanīni'n. ³⁰A'cxni'
ixua'nī'ttza' pāntzīn, Judas taxtulh.
Tzī'satza' ixuanī't.

Xasāsti' limāpa'ksīn

³¹A'cxni' Judas ixtaxtunī'ttza',
Jesús huanli:

—Chuhua'j Dios quimāka'tli'nī't
quīt, Chi'xcu' xala' Tālh mā'n. Ē xla'
quilitaka'tli'nī't. ³²Namāka'tli'can
Dios ixpālacata tū ictlahua, ē
chuntza' Dios naquilīmāka'tli'. Palaj
tunca nakentaxtu. ³³Quilacstīn,
jātza' makās icticātā'tahui'lan.
Hui'xina'n naquilāputzayāuj.
Chuntza' chī iccāhuanilh israelitas,
nā hui'xina'n chu chuntza'
chuhua'j na'iccāhuaniyān: Jā
na'ica'n, hui'xina'n jāla catipintit.

³⁴Iccāmaxquī'yān xasāsti'
limāpa'ksīn: Calāpāxquī'tit
hui'xina'n. Chuntza' chī
iccāpāxquī'yān quit, nā chuntza'
nalāpāxquī'yā'tit. ³⁵Palh
hui'xina'n nalāpāxquī'yā'tit,
chuntza' natalīca'tzī ixlīpō'ktuca'n
tachi'xcuhui't hui'xina'n
quiscujnu'nī'n.

Jesús huanli Pedro nakelhtatzē'ka

Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34

³⁶Simón Pedro kelhasqui'nilh
Jesús:

—Māpa'ksini', čjāchu pimpā't?

Jesús kelhtilh:

—Jā na'ica'n, jāla quintitā'pi
chuhua'j. Ā'līstān naquistālani'ya'.

³⁷Pedro huanilh:

—Māpa'ksini', čtū ixpālacata jāla
ictitā'a'n chuhua'j? Iclīnicu'tun
mimpālacata.

³⁸Jesús kelhtilh:

—čĒ ixlīcāna' quilinīcu'tuna'?
Ixlīcāna' tū icuaniyān. A'cxni' jāna'
ta'sa puyux, hui'x nakelhtatzē'ka'
maktu'tun.

Ū'tza' Jesús nalilakchā'ncan Dios

14 Jesús cāhuanipālh:
—Hui'xina'n jātza'
catamakchuyī'tit. Calīpāhua'ntit
Dios ē nā chuntza' quit
caquilālīpāhuanui. ²Jā hui'lacha'
quinTāta', a'ntza' a'nan lhūhua'
pūtahuī'lh. Palh jā cahuālh
chuntza', xa'iccāhuanin.
Ica'nā iccāxui'li pūtahuī'lh jā
natahuī'la'yā'tit. ³A'cxni' na'ica'n ē
na'iccāxui'likō'yācha', na'icmimpala
ē na'iccālē'nān. Chuntza' jā
na'ictahuī'la, nā hui'xina'n a'ntza'
natahuī'la'yā'tit. ⁴Hui'xina'n

ca'tziyā'tit jā ica'mā'lh ē ca'tziyā'tit
chī tzē lichā'ncan.

⁵Tomás huanilh:

—Māpa'ksini', quina'n jā
icca'tziyāuj jā pimpā't. ¿Chī
na'iclica'tziyāuj chī lichā'ncan?

⁶Jesús kelhtilh:

—Quit xatze tej, ē quit tū
ixlicāna', ē quit latamat. Xmān tī
quinta'a'ka'i'ni' tzē natalakchā'n
quinTāta'. ⁷Palh hui'xina'n
ixca'tzītīt tīchu quit, ixlakapastit
quinTāta'. Chuhua'j lakapasā'tittza'
quinTāta' ē laktzi'nī'ta'ntit.

⁸Felipe huanilh:

—Māpa'ksini', caquilāmāsu'yuni'uj
minTāta'. Xmān ū'tza' iccāsqui'ni'yān.

⁹Jesús kelhtilh:

—Felipe, makās iccātā'hui'lan. ¿Tū
ixpālacata jāna'j quilakapasa'? Tī
quintalaktzi'nī't, nā talaktzi'nī't
quinTāta'. ¿Tū ixpālacata lihua'na':
“Caquilāmāsu'yuni'uj minTāta'?”

¹⁰¿Ē jā a'ka'i'ya' quinTāta' ē quit
chu chā'tin? Tū iccāhuaniyān, jā
quintalacapāstacni'. QuinTāta'
quintā'lahui'lh, ē māni' ū'tza'
quintā'tlahua tū ixtascujūt.

¹¹Ca'a'ka'i'tit chu chā'tin quina'n,
quit ē quinTāta'. Palh jāla
na'a'ka'i'yā'tit huā'mā', cali'a'ka'i'tit
lī'a'cnīn tū ictlahua. ¹²Ixlicāna' tū
iccāhuaniyān. Tī quinta'a'ka'i'ni',
nā xlaca'n natatlahua tū ictlahua
quit. Ā'chulā' xalaka'tla' natatlahua
ixpālacata quit na'iclaka'n quinTāta'.

¹³Tū nasqui'nā'tit hui'xina'n na
quintacuhuīni' quit na'ictlahua
ixpālacata quit i'Ska'ta' Dios.
Chuntza' tzē na'iclimāsu'yukō' chī
ixlika'tla' ixlītlī'hui'qui quinTāta'.

¹⁴Quit na'ictlahua pō'ktu tū
nasqui'nā'tit na quintacuhuīni'.

Jesús huanli namacamin

Espíritu Santo

¹⁵Jesús cāhuanipālh:

—Palh hui'xina'n quilāpāxqui'yāuj,
cakexpa'ttit quilimāpa'ksin. ¹⁶Quit
na'icsqui'ni' quinTāta' ē xla'

nacālakmacamimpalayān ā'chā'tin
tī nacāmaktāyayān. Xla' ū'tza'
nacātā'tahui'layān chī ixlīpō'ktu
quilhtamacuj. Ū'tza' Espíritu
Santo tī māsū'yu tū ixlicāna'.

¹⁷Xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
jāla catitamaktī'lh Espíritu
Santo ixpālacata xlaca'n jā
catitalaktzi'lh ē jā catitalakapasli.

Hui'xina'n lakapasā'tit

ixpālacata xla' cātā'hui'lan. ¹⁸Jā

icticāmakxtekni' mina'cstuca'n.

Na'iccālakmimpalayān. ¹⁹Jātza'

makās quintitalaktzi'lh

xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj.

Nalatahui'la'yā'tit ixpālacata quit

iclahui'lh. ²⁰A'cxni' namin Espíritu

Santo, hui'xina'n naca'tziyā'tit

quinTāta' quintā'hui'lh ē nā

iccātā'hui'lan. ²¹Tī taca'tzi

quilimāpa'ksin ē tamākentaxtū,

ūtza' lītasu'yu quintapāxqui'.

QuinTāta' nā nacāpāxqui'

tī quintapāxqui'. Nā quit

na'iccāpāxqui' ē na'iccātasu'yuni'.

²²Judas (ā'chā'tin Judas ē jā

Iscariote) huanilh:

—Māpa'ksini', ¿tū ixpālacata

naquilātasu'yuni'yāuj quina'n ē jā

ā'makapitzīn?

²³Jesús kelhtilh:

—Tī quintapāxqui', xlaca'n

natakexmata tū iccāhuani.

QuinTāta' nacāpāxqui'. QuinTāta'

ē quit na'iccālakmināuj ē

na'iccātā'tahui'layāuj. ²⁴Ti jā quintapāxqui' jā takexmata tū icuan. Quintachihuīn tū kexpa'tpā'na'ntit, xla' jā quila'; ixla' quinTāta' tī quimacaminī't.

²⁵'Pō'ktu huā'mā' iccāhuani'kō'nī'ta'n lihuan iccātā'hui'lan. ²⁶QuinTāta' namacamin Espīritu Santo ē xla' namāsu'yu quimpālacata. Ū'tza' nacāmaktāyayān ē nacāmāsu'yuni'kō'yān ē nacāmālacapāstaquīyān ixlīpō'ktu tū iccāhuanini'ta'n.

²⁷'Iccāmaktexkni'yān quintapāxuān. Iccāmaxquī'yān quintapāxuān ē jā chuntza' chī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Jā catamakchuyī'tit ē jā cajicua'ntit. ²⁸Hui'xina'n kexpa'ttit chī iccāhuanin: “Quit ica'nā ē na'iccālakmimpalayān.” Palh ixlicāna' ixquilāpāxqui'uj, ixlīpāxua'tit ixpālacata quit iclaka'mā'lh quinTāta'. Xla' ū'tza' ā'chulā' xaka'tla' ē jā quit. ²⁹Iccāhuanimā'n tū na'a'kspula. A'cxni' na'a'kspula huā'mā', hui'xina'n na'a'ka'i'yā'tit.

³⁰Jātza' icticātā'chihuīna'n ixpālacata mimā'lhtza' tī māpa'ksini'n cā'quilhtamacuj. Xla' jāla quintimāpa'ksilh quit. ³¹Quit ictlahua tū quihuani quinTāta'. Chuntza' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tze nataka'tzī palh quit icpāxqui' quinTāta'.

A'cxni' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanipālh:
—Chuhua'j catāya'tit ē ca'a'uj

Xamayāc uva ē ixpekenī'n

15 Jesús cāhuanipālh:
—Quit hua'chi xatze mayāc ē quinTāta' hua'chi

xamaktaka'lhna'. ²Ixlīpō'ktu ixpekenī'n tū jā māstā' ixtahua'ca't, xla' cāpekesitmaka'n. Ixlīpō'ktu ixpekenī'n tū māstā' ixtahua'ca't, xla' nacāmaktaka'lha. Chuntza' ā'chulā' namāstā' ixtahua'ca't. ³Nā chuntza' Dios cāmāpānūni'nī'ta'n tū jā tze ixpālacata hui'xina'n a'ka'i'nī'ta'ntit quintachihuīn. ⁴Caquilātā'lātahui'lauj ē chuntza' quit na'iccātā'lātahui'layān. Kentin ixpeken xamayāc palh jā tzej chi'pāxna'n jā catimāstā'lh ixtahua'ca't ixa'cstu. Nā chuntza' nalītaxtuyā'tit hui'xina'n. Palh jā a'cxtim quilātā'hui'lanāuj, jāla catimāstā'tit mintahua'ca'tca'n.

⁵'Quit hua'chi xamayāc ē hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n. Tī pō'ktu quintatā'lātahui'la, xla'ca'n natamāstā' ixtahua'ca'tca'n. Hui'xina'n mina'cstuca'n jāla tū catitlahua'tit palh quit jā na'iccāmaktāyayān. ⁶Ti jā quintatā'lātahui'la nacālakmaka'ncan hua'chi ixpekenī'n tū cāpekesitmaka'ncanī't ē natacāca ē namākēxtimīcan ē nalhcuyucan.

⁷'Palh hui'xina'n lacxtim naquilātā'tahui'layāuj, ē palh jā napātza'nkāyā'tit quintachihuīn, casqui'ntit tū hui'xina'n lacasqui'nā'tit ē nacātamaxquī'yān. ⁸Palh hui'xina'n māstā'yā'tit mintahua'ca'tca'n, chuntza' nalimāka'tli'yā'tit quinTāta'. Chuntza' litasu'yu ixlicāna' quiscujnu'nī'n. ⁹Quit iccāpāxqui'yān chuntza' chī quinTāta' quimpāxqui'. Hui'xina'n caquilāpāxqui'tēlhauj. ¹⁰QuinTāta' quimpāxqui' ixpālacata ickexmatni'

ixtachihuīn. Nā hui'xina'n palh naquinkexpa'tni'yā'tit quintachihuīn, nā chuntza' na'iccāpāxqui'yān.

¹¹Quit iccāhuanini'ta'n huā'mā' ixpālacata naka'lhī'yā'tit quintapāxuhuān. Chuntza' nalika'lhī'yā'tit lhūhua' tapāxuhuān.

¹²Quilimāpa'ksin ū'tza' huā'mā': calāpāxqui'tit hui'xina'n chuntza' chī quit iccāpāxqui'yān. ¹³Palh hui'lh chā'tin tī līnīlh ixamigo, ixlicāna' pāxqui'. ¹⁴Hui'xina'n quinamigos palh natlahua'yā'tit tū iccālimāpa'ksiyān. ¹⁵Jātza' icticāmāpācuhuīn quintasācua'n ixpālacata tasācua' jā ca'tzī tū tlahuacu'tumā'lh ixtēcu'. Hui'xina'n iccāhuaniyān quinamigos ixpālacata quit iccāmāca'tzīniyān pō'ktu tū quihuanī quinTāta'. ¹⁶Jā hui'xina'n quilālacsacui. Quit iccālacsacni'ta'n. Iccāmacamaxqui'yān napinā'tit ē namāstā'yā'tit mintahua'ca'tca'n tū natāyani' pō'ktu quilhtamacuj. Nā chuntza' quinTāta' nacāmaxqui'yān pō'ktu tū nasqui'ni'yā'tit na quintacuhuīni'. ¹⁷Ū'tza' huā'mā' iccālimāpa'ksiyān: calāpāxqui'tit milipō'ktuca'n.

Makapitzin jā caticātalaktzī'ncu'tun

¹⁸Jesús cāhuanipālth:

—Palh xalanī'n

nac cā'quilhtamacuj cātaquiclhlaktzī'nān, jā natamakchuyī'yā'tit. Ca'tziyā'tit nā quit xapūla quintaquiclhlaktzī'lh.

¹⁹Palh cahuālh hui'xina'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, ixcātapāxqui'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, chī talāpāxqui'

xlaca'n. Quit iccālacsacni'ta'n ē chuntza' hui'xina'n jātza' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Ū'tza' cātaliquiclhlaktzī'nān.

²⁰Calacapāstactit chī iccāhuanin hui'xina'n jā ā'chulā' xaka'tla' chī quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'n ē quit hua'chi mintēcu'ca'n. Makapitzin quintaputzastālani'ni't. Nā hui'xina'n chuntza' nacātaputzastālani'yān. Ā'makapitzin takexmatni't quintachihuīn, ē nā hui'xina'n nacātakexmatni'yān. ²¹Pō'ktu huā'mā' nacātatlahuanī'yān quimpālacata, ixpālacata xlaca'n jā talakapasa tī quimacamini't.

²²Palh quit jā xa'icmilh iccāhuanī quintachihuīn, xlaca'n jā ixtalē'lh cuenta. Chuhua'j jāla catitahualh palh jā talē'n cuenta, ixpālacata iccāhuanini'ttza'.

²³Tī quintaquiclhlaktzī'n, nā chuntza' quinTāta' taquiclhlaktzī'n. ²⁴Xlaca'n jā tū ixtalē'lh cuenta, palh quit jā xa'ictlahualh na ixlacinca'n tū jāla tlahua ā'chā'tin. Masqui talaktzī'ni't huā'mā', quintaquiclhlaktzī'lh ē nā quinTāta' taquiclhlaktzī'lh.

²⁵Chuntza' nalikentaxtu chī tatzō'kni' nac limāpa'ksin tū cāmaxqui'ca: Quintaquiclhlaktzī'lh ē jā tū ixpālacata.

²⁶Namin Maktāyana'. Ū'tza' Espiritu Santo tī nahuan tū ixlicāna'. Xla' naminācha' jā hui'lacha' xaTāta'. Quit na'iccāmacamini'yāchā'n jā hui'lacha' quinTāta'. Namāsu'yu quimpālacata. ²⁷Nā hui'xina'n nalichihuīna'nā'tit ixpālacata

ixquilātā'hui'lāna'uj a'cxni'
icliŋzuculh quintascujūt huā'tzā' nac
cā'quilhtamacuj.

16 'Quit iccāhuanimā'n
huā'mā' ē chuntza'
jā titamakahuasā'tit a'cxni'
napātini'nā'tit. ²Hui'xina'n
nacātataamacxtuyān nac templos.
Namin a'ktin quilhtamacuj
tū nacātapūmakniyān. Tī
nacātamakniyān, xlaca'n
natapuhuan tatlahuamā'nalh tū
ixtalacasqui'nin Dios. ³Huā'mā'
natatlahua ixpālacata jā makstin
talakapasni't quinTāta' ē
nā quit jā quintalalapasni't.
⁴Iccāhuaniyān huā'mā' ē chuntza'
a'cxni' nacātaputzastālani'yān,
nalilacapāstacā'tit chī iccāhuanin
xapūla.

Tū tlahua Espíritu Santo

Jesús cāhuanipālh:

—Quit jā iccāhuanin

huā'mā' xapūla ixpālacata
quit xa'iccātā'hui'lan.

⁵Chuhua'lj na'iclaka'mpala tī
quimacaminī't. Hui'xina'n nūn tī tī
quinkelhasqui'nin: “¿Jā pimpā't?”
⁶Chuhua'lj hui'xina'n lilīpuhuanā'tit
ixpālacata tū iccāhuanimā'n. ⁷Quit
iccāhuaniyān tū ixlicāna'. Xatze
mimpālacataca'n palh quit na'ica'n.
Palh quit jā icti'a'lh, jā caticālakmin
tī nacāmaktāyayān. Ē palh
na'ica'n quit na'iccālakmacaminān
tī nacāmaktāyayān. ⁸Xla',
a'cxni' namin, nacāmāca'tzīnī
tachi'xcuhui't chī talaclē'n chā'tunu'
xlaca'n. Nacāmāca'tzīnī tū xatze
na ixlaca'tin Dios. Nacāmāca'tzīnī
chī Dios nacāputzāna'nī.
⁹Nacāmāca'tzīnī xlaca'n talaclē'n

ixpālacata jā quinta'a'ka'i'ni'.

¹⁰Nacāmāca'tzīnī tū xatze,
ixpālacata quit iclaka'mā'lh
quinTāta' ē hui'xina'n jātzā'
quintilālaktzī'uj. ¹¹Nacāmāca'tzīnī
chī Dios nacāputzāna'nī ixpālacata
chuhua'lj putzāna'nīcanī'ttza' tī
māpa'ksi huā'mā' cā'quilhtamacuj.

¹²Lhūhua' sputa tū
iccāhuanicu'tunān. Jāna'lj
la catixepa'tkō'tit chuhua'lj.
¹³A'cxni' namin Espíritu
Santo, tī nahuan tū ixlicāna',
ū'tza' nacāmāsu'yuni'kō'yān
pō'ktu. Xla' jā catichihuina'nli
xmān ixtalacapāstacni'. Xla'
nacāhuaniyān xmān tū xaTāta'
nahuanī. Nā nacāmāca'tzīnīyān
hui'xina'n tū na'a'kspulana'n.
¹⁴Xla' naquimāka'tli' ixpālacata
nacāmāca'tzīnīyān tū iclacasqui'n
naca'tziyā'tit. ¹⁵Pō'ktu tū ka'lhī
quinTāta' nā quila'. Ū'tza' iclihuah
Espíritu Santo nacāmāca'tzīnīyān
hui'xina'n tū iclacasqui'n
naca'tziyā'tit.

Natapāxuhua tī talīpuhuan

¹⁶Jesús cāhuanipālh:
—Ā'macsti'nalj hui'xina'n jā
quintilālaktzī'uj. Ā'macsti'nalj
huampala naquilālaktzī'mpalayāuj
ixpālacata quit iclaka'mā'lh
quinTāta'.

¹⁷Makapitzin i'scujnu'ni'n
talākelhasqui'nīlh:
—¿Tū huanicu'tun huā'mā'?
Xla' quincāhuaniyān ā'macsti'nalj
jā catilaktzī'uj ē ā'macsti'nalj
huampala nalaktzī'mpalayāuj,
ixpālacata nalaka'n ixTāta'.
¹⁸¿Tūchu huanicu'tun ā'macsti'nalj?
Jā ca'tziyāuj tū quincāhuanimā'n.

¹⁹ Jesús ca'tzilh tū
ixtakelhasqui'nīcu'tun ē ū'tza'
cālihuanih:
—Quit iccāhuanin ā'macsti'nalj
jā quintilālaktzi'uj ē ā'macsti'nalj
huampala naquilālaktzi'mpalayāuj.
¿Jā ū'tza' huā'mā' tū
lākelhasqui'nī'pā'na'ntit? ²⁰Ixlicāna'
tū iccāhuaniyān. Hui'xina'n
nacalhua'nā'tit ē nalipuhuanā'tit.
Tachi'xcuhū't natalipāxuhua.
Masqui pūla nalipuhuanā'tit,
ā'listān līpāxūj natahui'la'yā'tit.
²¹A'cxni' chā'tin puscāt nacamala,
xla' līpuhuan ixpālacata pātini'n.
A'cxni' lacatuncuhū'nī'ttza'
ī'ska'ta', xla' jātza' pāstaca chī
pātini'lh ixpālacata chilhtza' nac
cā'quilhtamacuj chā'tin ska'ta'.
Ū'tza' līpāxuhua. ²²Nā chuntza'
hui'xina'n chuhua'lj līpuhuanā'tit.
A'cxni' quit na'iccālakmimpalayān
hui'xina'n napāxua'yā'tit. Nūn
chā'tin caticāmaktīn huā'mā'
tapāxuhuān.

²³A'cxni' namin tzamā'
quilhtamacuj, hui'xina'n jā tū
quintilākelhasqui'nīuj. Ixlicāna'
tū iccāhuaniyān, quinTāta'
nacāmaxqui'yān ixlipō'ktu tū
nasqui'nī'yā'tit na quintacuhuīni'.
²⁴Jāna'lj tū squi'nī'ta'ntit na
quintacuhuīni'. Casqui'ntit ē
nacātamaxqui'yān. Ē ū'tza'
nalipāxua'yā'tit.

**Jesús skāhui'lh tī māpa'ksi
cā'quilhtamacuj**

²⁵Jesús cāhuanipālh:
—Iccāhuaninī'ta'n huā'mā'
tū limāsu'yun. Namin
quilhtamacuj a'cxni' jātza'
icticātā'chihuīna'n chuntza'. Tzej

na'iccātā'lichihuīna'nān quinTāta'.
²⁶Tzamā' quilhtamacuj hui'xina'n
nasqui'nī'yā'tit quinTāta' na
quintacuhuīni'. Jātza' ixlacasqui'nca
quit na'icsqui'nī' quinTāta'
mimpālacataca'n. ²⁷QuinTāta'
cāpāxqui'yān hui'xina'n ē ū'tza'
nalisqui'nī'yā'tit na quintacuhuīni'.
Hui'xina'n quilāpāxqui'yāuj quit ē
a'ka'ī'nī'ta'ntit quit icminī'ta'ncha'
jā huī'lh Dios. Ū'tza' xla'
cālipāxqui'yān hui'xina'n. ²⁸Quit
icmincha' na ixpāxtūn quinTāta' ē
icmilh huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj.
Chuhua'lj na'icmakxteka
cā'quilhtamacuj ē na'iclaka'mpala
quinTāta'.

²⁹Ī'scujnu'nī'n tahuanih:
—Chuhua'lj tzej icca'tziyāuj tū
lichihuīna'mpā't ixpālacata jātza'
chihuīna'mpā't tū limāsu'yun.
³⁰Chuhua'lj icca'tziyāuj hui'x
ca'tzikō'ya' ixlipō'ktu. Jātza'
ixlacasqui'nca nakelhasqui'nica'na'.
Icca'tziyāuj hui'x ta'nī'ta'nchi jā
hui'lacha' Dios.

³¹Jesús cākelhtīlh:
—¿Chuhua'lj a'ka'ī'yā'tittza'?
³²Mimā'lhtza' quilhtamacuj,
ē chuhua'lj huā'mā'
quilhtamacuj a'cxni' hui'xina'n
nata'a'kahuanī'yā'tit. Milipō'ktuca'n
hui'xina'n ē chā'tunu' napinā'tit
na minchicca'n ē quit
naquilāmakxtekāuj quina'cstu.
Masqui quilāmakxtekui, jā
quylimān ictitahuī'lh ixpālacata
quinTāta', xla' quintā'huī'lh.
³³Iccāhuaniyān huā'mā' ē chuntza'
jā najicua'nā'tit ixpālacata
hui'xina'n quilālipāhuanāuj xmān
quit. Lihuan hui'lā'na'ntitcus nac
cā'quilhtamacuj, napātini'nā'tit. Jā

cajicua'ntit. Quit icskähui'llhtza' tī māpa'ksi cā'quilhtamacuj.

Jesús li'orarlilh i'scujnu'ni'n

17 A'cxni' huankō'lh huā'mā', Jesús talacayāhualh nac a'kapūn ē huanli:

—Tāta', chilhtza' quilhtamacuj.

Caquilakachi'xcuhui' quit, miSka'ta', ē nā chuntza' quit nā na'iclakachi'xcuhui'yān.

²Quimaxqui'nī'ta' limāpa'ksin na'iccāmāpa'ksi ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Chuntza' quit tzē na'iccamaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli. Tzē na'iccamaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n tī quimacamaxqui'nī'ta'.

³Xlaca'n talakapasān hui'x ē quintalakapasa quit, Jesucristo. Taca'tzi hui'x ixlicāna' Dios ē hui'x quimacata'nī'ta'. Chuntza' tasu'yu xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli.

⁴'Quit iclakachi'xcuhui'nī'ta'n huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj. Ictlahuakō'lhhtza' tū quimāpa'ksinī'ta' na'ictlahua. ⁵Chuhua'j Tāta', caquilakachi'xcuhui' na milacatin chuntza' chī ixquilakachi'xcuhui'ya' a'cxni' xa'ictā'hui'lachā'n hui'x a'cxni' jāna'j ixa'nan cā'quilhtamacuj.

⁶Xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tī hui'x quimacamaxqui'nī'ta', xlaca'n iccāmāca'tzīnīnī'tza' tī hui'x. Xlaca'n mila' ixtahuani't ē hui'x quimacamaxqui'nī'ta' ē xlaca'n takexmatni'nī't milimāpa'ksin.

⁷Chuhua'j xlaca'n taca'tzī milimāpa'ksin ū'tza' tū iclītlahua

ixlipō'ktu. ⁸Quit iccāmāsu'yuni'nī't mintachihuīn tū quihua'ni'. Xlaca'n quinta'a'ka'i'nī'lh. Chuhua'j taca'tzītza' ixlicāna' icmini'ta'ncha' jā hui'la'chi hui'x. Ta'a'ka'i'nī'ttza' hui'x quimacata'nī'ta'.

⁹'Quit icsqui'nī'yān ixpālacataca'n. Jā icsqui'nī'yān ixpālacataca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Icsqui'nī'yān xmān ixpālacataca'n tī quimacamaxqui'nī'ta' ixpālacata xlaca'n pō'ktu mila'. ¹⁰Pō'ktu tī quila' ē nā mila'. Pō'ktu tī mila' ē nā quila'. Quit quintalakachi'xcuhui'nī't.

¹¹'Chuhua'j quit na'iclakmimpalayān. Ē jātza' ictitachokolh nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n natatachoko nac cā'quilhtamacuj. Tāta' xaticua'lanālanī' hui'x, cacālimaktāya' milītlī'hui'qui xlaca'n tī quimacamaxqui'nī'ta' ē kēxtim catalalh, chī hui'x ē quit lacxtim. ¹²A'cxni' xa'iccātā'hui'lh ū'tunu'n, xa'iccālimaktaka'lha milītlī'hui'qui tī quimacamaxqui'. Xa'iccāmaktaka'lha xlaca'n. Chuntza' jā tī chā'tin tza'nkāl'h, xmān ū'tza' tī jā ixa'ka'i'cu'tun ū'tza' tza'nkāl'h. Chuntza' mākentaxtūlh mintachihuīn chī tatzō'kni'.

¹³'Chuhua'j quit iclaka'mā'chā'n. Lihuan icui'lhcus huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, quit icuan huā'mā' ē chuntza' xlaca'n natalika'lhī tapāxuhuān chī quit. ¹⁴Iccāmāxqui'nī't mintachihuīn. Ē xalanī'n nac cā'quilhtamacuj taquiclhaktzī'n xlaca'n. Cāquiclhaktzī'ncan quinchī'xcuhui'n ixpālacata xlaca'n jātza' xalanī'n

nac cā'quilhtamacuj, chuntza' chī quit jā xala' nac cā'quilhtamacuj. ¹⁵Jā icsqui'ni'yān nacāmāxtuya' nac cā'quilhtamacuj. Quit icsqui'ni'yān cacāmaktāya'. Chuntza' skāhui'ni' jā nacā'a'kskāhui'. ¹⁶Xlaca'n jā xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, chuntza' chī quit jā xala' nac cā'quilhtamacuj. ¹⁷Xalactze cacālimāxtu mintachihuīn. Mintachihuīn ū'tza' tū ixlicāna'. ¹⁸Chuntza' chī quimacata'ni'ta' nac cā'quilhtamacuj, nā chuntza' xlaca'n nā quit na'iccāmacā'n nac cā'quilhtamacuj. ¹⁹Ixpālacataca'n quit na'iclitamacamāstā' quina'cstu hua'chi a'ktin talakalhu'mān ē chuntza' ā'chulā' xlaca'n mila' natalītaxtu.

²⁰Icsqui'ni'mān ixpālacataca'n xlaca'n ē ixpālacataca'n ixlīpō'ktuca'n tī nā nata'a'ka'i' ā'līstān ixpālacata ixtamāsu'yunca'n xlaca'n tī quila'. ²¹Icsqui'ni'yān quina'n ē xlaca'n kēxtim nalayāuj, Tāta', chuntza' chī hui'x ē quit. Catalalh chī chā'tin ē chuntza' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj nā nata'a'ka'i' hui'x tī quimacata'ni'ta'. ²²Chī hui'x quilakachi'xcuhui'ni'ta', nā chuntza' quit iccālakachi'xcuhui'ni't xlaca'n ē chuntza' chā'tin natahuan chī quit ē hui'x chu chā'tin quina'n. ²³Quit iccātā'lahui'lh xlaca'n chuntza' chī hui'x quintā'hui'la', ē xlaca'n natalītaxtu chu chā'tin. Chuntza' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tzē natalīca'tzi hui'x quimacata'ni'ta' ē hui'x nā cāpāxqui'ya' xlaca'n chī quimpāxqui'ya' quit.

²⁴QuinTāta', hui'x quimacamaxqui'ni'ta' xlaca'n.

Quit iclacasqui'n nā xlaca'n catachā'lh jā quit na'icchā'n, ē chuntza' xlaca'n natalaktzi'n chī quilakachi'xcuhui'ya'. Hui'x quilakachi'xcuhui'ya' ixpālacata ixquimpāxqui'ya' xapūla a'cxni' jāna'j ixa'nan cā'quilhtamacuj. ²⁵Tāta', hui'x xatze. Masqui jā talakapasān tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, quit iclakapasān. Quinchi'xcuhui'n, xlaca'n taca'tzi hui'x quimacata'ni'ta'. ²⁶Quit iccāmāca'tzinīni'ttza' tī hui'x. Na'iccāmāca'tzinīcus ē xlaca'n natapāxqui'nin chuntza' chī hui'x quimpāxqui'ya'. Nā xlaca'n pō'ktu quilhtamacuj na'iccātā'tahui'la.

Chī'lē'nca Jesús

Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53

18 Jesús a'cxni' tlahuakō'lh oración, cātā'taxtulh i'scujnu'ni'n ē tatacutli nac Cedrón. A'ntza' ixui'lh a'ktin pū'olivar. Jesús a'ntza' cātā'tanūlh i'scujnu'ni'n. ²Nā Judas tī namacamāstā' Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza' ixpālacata maklhūhua' Jesús iccātā'takēstokni't a'ntza' i'scujnu'ni'n. ³A'ntza' nac pū'olivar Judas cālē'lh soldados ē policías tī iccāmacā'ni't xanapuxcu'nu' pālejni' ē fariseos. Ixtalē'nācha' ixespadaca'n ē ixpūmakskoca'n ē ixlamparaca'n. ⁴Jesús ixca'tzīkō'tza' ixlīpō'ktu tū na'a'kspula ē cālaktalacatzuna'jīlh ē cākelhasqui'nīlh:

—¿Tī putzayā'tit?

⁵Xlaca'n takelhtīlh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

Jesús cākelhtīlh:

—Quit Jesús tī putzayā'tit.

A'ntza' ixcātā'yālh Judas tī namacamāstā' Jesús. ⁶A'cxni' Jesús cāhuanilh: “Quit Jesús tī putzayā'tit”, xla'c'n chā'kēni'yaj tatamakahuasli ē ta'a'kāl'h nac ti'ya't.

⁷Jesús cākelhasqui'nīpālh:

—¿Tī putzayā'tit?

Xlaca'n tahuampālh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

⁸Jesús cāhuanilh:

—Iccāhuanintza' quit. Palh quit quilāputzayāuj, cacāmakxtektit cata'a'lh tzamā' makapitzīn.

⁹Huanli huā'mā' ixpālacata namākentaxtū tū Jesús ixuani't: “Jā tī chā'tin tza'nkāl'h tī químacamaxquí'lh xaTāta'.”

¹⁰Simón Pedro ixlē'mā'lh ixmachīta, ē māxtulh ē a'kacā'yujulh ixa'ka'xko'lh na ixa'kacāna'j tī ixuanican Malco. Xla' ū'tza' ixtasācua' ixuani't xapuxcu' pālej. ¹¹Jesús huanilh Pedro:

—Camānū'pala' mimachīta na mimpūmachīta. Quit iclihui'lini't na'icpāti tū ixtalacasqui'nīn quinTāta'.

Lē'ni'ca Jesús xapuxcu' pālej

Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54

¹²Tachi'palh Jesús soldados ē ixcomandanteca'n ē policías tī ixlaca'n israelitas. Macachi'ca.

¹³Lē'nca pūla na ixchic Anás. Kōlu' Anás ixpuhuiti' ixuani't Caifás tī xapuxcu' pālej tzamā' cā'ta. ¹⁴Tzamā' Caifás ū'tza' tī ixcāhuaninī't israelitas ā'chulā' tze palh chā'tin chi'xcu' nalini' ixpālacata ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't.

Pedro kelhtatzē'kli Jesús jā ixlakapasa

Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57

¹⁵Ixtastālani'tēlha Jesús Simón Pedro ē ā'chā'tin i'scujni'. Tzamā' i'scujni' xla' ixlakapasa xapuxcu' pālej. Ū'tza' litā'tanūlh Jesús na ixtanquilhtīn ixchic xapuxcu' pālej. ¹⁶Pedro tachokolh nac kēpūn, ixlacatzuna'j nac mākēlhcha. Taxtulh tzamā' i'scujni' tī ixlakapasa xapuxcu' pālej. Tā'chihuīna'nli tzu'ma'ljāt tī ixmaktaka'lh mā'lh mākēlhcha. Chuntza' tzamā' i'scujni' tzē mánūlh Pedro nac tanquilhtīn. ¹⁷Tzu'ma'ljāt tī ixmaktaka'lha mākēlhcha, xla' kelhasqui'nīlh Pedro:

—¿Ē jā hui'x i'scujni' huā'mā' chi'xcu'?

Pedro kelhtini'lh:

—Jā quit.

¹⁸Tasācua'n ē policías ixtahui'lini't macscut ixpālacata ixlonknu'n. Ixtayāna'lh ē ixtasko'mā'nal. Nā a'ntza' ixmaklayālh Pedro ixmaksko'mā'lh.

Xapuxcu' pālej kelhasqui'nīlh Jesús

Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71

¹⁹Anás tī xapuxcu' pālej, xla' likelhasqui'nīlh Jesús ixpālacata i'scujnu'nīn ē ixtamāsu'yun.

²⁰Jesús huanilh:

—Quit icchihuīna'nī't cā'lacan na ixlacatīnca'n tachi'xcuhui't. Pō'ktu quilhtamacuj xa'icmāsu'yu quit nac templos ē nac xaka'tla' templo jā ixtatakēstoka israelitas. Jā tū icuani't nac cā'tzē'k. ²¹¿Tū ixpālacata quilikelhasqui'nī'ya'

quit? Cacākelhasqui'ni'
tachi'xcuhui't tī quintakexmatni't.
Ū'tunu'n catahualh tū iccāhuanilh.

²²A'cxni' Jesús huanli huā'mā',
chā'tin policia' tī ixlayālh a'ntza',
lacala'syāhualh ē huanilh:
—¿Ē chuntza' kelhtican tzamā'
xapuxcu' pālej?

²³Jesús kelhtilh:
—Palh jā tze tū icuanli, cacāhua'ni'
ixlipō'ktuca'n huā'tzā' tū icuanli.
Palh tze tū icuanli, ¿tū ixpālacata
quilītucsa'?

²⁴Anás lakmacā'lh Jesús xatachi'n
Caifás tī xapuxcu' pālej.

**Pedro kelhtatzē'kpālh Jesús jā
ixlakapasa**

Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62

²⁵Simón Pedro ixyālh i'sko'mā'lh.
Huanica:
—¿Ē hui'x jā i'scujni' huā'mā'
chi'xcu'?

Pedro kelhtatzē'kpālh ē huanli:
—Jā quit.

²⁶Nā a'ntza' ixui'lh chā'tin
ixtasācua' xapuxcu' pālej.
Xla' ixtalakapasni' ixuani't tī
a'kacā'yujulh Pedro. Tzamā'
tasācua', xla' kelhasqui'nilh Pedro:
—¿Ē jā hui'x ictā'laktzi'n Jesús
nac pū'olivar?

²⁷Pedro kelhtatzē'kpālh ē palaj
tunca ta'salh lakatin puyux.

Lē'nca Jesús na ixlcatin Pilato

Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5

²⁸Tzi'sajcus ixuani't a'cxni'
māxtuca Jesús na ixchic Caifás
ē lē'nca na ixchic gobernador.
Israelitas, xlaca'n jā tatanūlh nac
chic. Palh ixtatanūlh, chuntza' jā
tze ixtalitaxtulh na ixtahui'latca'n.

Palh ixtatanūlh jāla ixtahua'lh
lihua' ixla' cā'tani' tū huanican
pascua. ²⁹Ū'tza' litaxtulh Pilato
nacātā'chihuina'n. Cāhuanilh:
—¿Tū ixpālacata
līmālacsu'yuyā'tit huā'mā' chi'xcu'?

³⁰Xlaca'n takelhtini'lh:
—Palh jā cahuālh xla' laclē'n, jā
xa'icticāmacamaxqui'n.

³¹Pilato cāhuanilh:
—Calī'pintit hui'xina'n ē
calacāxtlahua'tit chī ka'lhī'yā'tit
milīmāpa'ksinca'n hui'xina'n.

Israelitas takelhtilh:
—Quina'n israelitas jā icka'lhīyāuj
līmāpa'ksin na'icmakniyāuj
catihuālh.

³²Chuntza' a'kspulalh ixpālacata
namākentaxtū tū ixuani't Jesús
ixpālacata chī nalinī. ³³Pilato
tanūpālh na ixpūchihuin ē
ta'sani'lh Jesús ē kelhasqui'nilh:
—¿Ē hui'x ixpuxcu'ca'n israelitas?

³⁴Jesús huanilh:
—¿Ē mintalacapāstacni'
quilikelhasqui'ni'ya' huā'mā' o
talichihuina'ni'ta'n ā'makapitzin
quimpālacata?

³⁵Pilato kelhtilh:
—¿Ē quit israelita?
Quintamacamaxqui'n hui'x
mintā'israelitas ē xanapuxcu'nu'
pālejni'. ¿Tūchu tlahua'ni'ta'?

³⁶Jesús kelhtilh:
—Quit jā icmāpa'ksini'n nac
huā'mā' cā'quilhtamacuj. Palh
chuntza' cahuālh, quinchī'xcuhui'n
ixquintamaktāyālh a'cxni'
quintachi'palh israelitas. Jā
icmāpa'ksini'n huā'tzā'.

³⁷Pilato kelhasqui'nilh:
—¿Ē hui'x xapuxcu'?
Jesús kelhtilh:

—Ixlicāna' tū huanī'ta'. Ū'tza' iclīlacatuncuhū'lh ē ū'tza' iclīmīlh nac cā'quiltamacuj ixpālacata na'icuan tū ixlicāna'. Ixlipō'ktuca'n tī taca'tzīcu'tun tū ixlicāna', xla'ca'n quintakexmatni'.

³⁸Pilato huanilh:

—¿Chī lica'tzīcan tū ixlicāna'?

Jesús lichihuīna'nca namaknīcan

Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25

A'cxni' Pilato ixuanī'ttza' huā'mā', xla' cālaktaxtupālh israelitas ē cāhuanilh:

—Quit jā icmaclani' nūn tū jā tze tū tlahuanī't huā'mā' chi'xcu'. ³⁹Hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mintahui'latca'n cā'ta cā'ta quit icmakxteka chā'tin tachī'n a'cxni' lamā'lh cā'tani' tū huanican pascua. ¿Ē lacasqui'nā'tit na'iccāmakxtekni'yān ixPuxcu'ca'n israelitas?

⁴⁰Ixlipō'ktuca'n tata'sapālh ē tahuani':

—iJā ū'tza'! iCamakxtekti Barrabás!

Tzamā' Barrabás xla' ka'lhāna' ixuanī't.

19 Pilato māmaksno'knīni'lh Jesús. ²Soldados tatlahualh a'ktin corona ixla' tzu'pīn ē tamaknūlh na ixa'kxāk Jesús ē tamālhakē'lh a'ktin ixlu'xu' xasmataka chī ixtalhakā'nan reyes. ³Ixtalaktalacatzuna'jī ē ixtahuanī:

—iTzehuanī't ixPuxcu'ca'n israelitas!

Ixtalacala'syāhuamā'nalh.

⁴Pilato cālaktaxtupālh tachī'xcuhū't ē cāhuanilh:

—Calaktzī'ntit. Iccāmaxtuni'yān hui'xina'n. Ē naca'tziyā'tit quit

jā icmaclani' nūn a'ktin tū jā tze ixtatlauj.

⁵Taxtulh Jesús. Ixa'knū a'ktin corona ixla' tzu'pīn. Ixmālhakē'canī't lu'xu' xasmataka. Pilato cāhuanilh: —iHuā'yālh tzamā' chi'xcu'!

⁶A'cxni' talaktzī'lh xanapuxcu'nu' pālejni' ē policías, xla'ca'n tatzuculh tata'sa ē tahuani':

—iCaxtokohua'ca'ca!

iCaxtokohua'ca'ca!

Pilato cāhuanilh:

—Calipintit ē caxtokohua'ca'tit hui'xina'n. Quit jā icmaclani' nūn a'ktin tū jā tze ixtatlauj.

⁷Israelitas takelhtilh:

—Quina'n icka'lhīyāuj a'ktin līmāpa'ksīn. Chuntza' chī huan nac līmāpa'ksīn, ixlacasqui'nca nanī huā'mā' chi'xcu' ixpālacata xla' huan ū'tza' i'Ska'ta' Dios.

⁸Pilato, a'cxni' kexmatli huā'mā' tachihuīn, xla' ā'chulā' jicua'nli.

⁹Tanūpālh na ixpūchihuīn ē kelhasqui'nīpālh Jesús:

—¿Jāchu xala' hui'x'?

Jesús jā kelhtilh.

¹⁰Pilato huanilh:

—¿Chī jā quilikelhtiya'? ¿Ē jā ca'tziya' palh quit icka'lhī līmāpa'ksīn tzē na'icmakxtekān ē nā tzē na'icxtokohua'ca'yān?

¹¹Jesús kelhtilh:

—Palh jā Dios ixmaxqui'n līmāpa'ksīn, hui'x jā ixtika'lhī' nūn a'ktin līmāpa'ksīn naquintlahua'ni'ya' catūhuālh. Chi'xcu' tī quimacamāstā'lh na milacatin, xla' ā'chulā' ka'tla' ka'lhī ixcuenta ē jā hui'x.

¹²A'cxni' kexmatli huā'mā', Pilato ā'chulā' makxteku'tunli Jesús. Israelitas tata'salh ē tahuani':

—iPalh hui'x namakxteka', hui'x jā ixamigo César, ixpuxcu'ca'n romanos! iTi litanücu'tun ixlípuxcu', xla' ū'tza' ixtā'lāquiclhaktzi' César!

¹³A'cxni' kexmatli Pilato huā'mā', māmāxtunini'lh Jesús. Tahui'lh na ixpūmāpa'ksin jā huanican Empedrado ē nā hebreo ixtacuhuini' Gabata. ¹⁴Xmān a'ktin quilhtamacuj i'sputni' natzucu cā'tani' tū huanican pascua. Hua'chi i'tāt quilhtamacuj Pilato cāhuanilh israelitas:

—iHuā'yālh mimPuxcu'ca'n!
¹⁵Xlaca'n tata'salh ē tahuanli:
 —iCamakñica! iCamakñica!
 iCaxtokohua'ca'ca!
 Pilato cāhuanilh:
 —¿Ē lacasqui'nā'tit
 nextokohua'ca'can mimPuxcu'ca'n?
 Xanapuxcu'nu' pālejni'
 takelhtini'lh:
 —Quina'n icka'lhīyāuj xmān
 chā'tin quimpuxcu'ca'n. Ū'tza'
 César.

¹⁶Palaj tunca Pilato cāmacamaxqui'lh xlaca'n nextokohua'ca'can. Ē xlaca'n talē'lh.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43

¹⁷Jesús taxtulh ē ixcu'ca'lē'mā'lh ixacruz. Chā'lh jā huanican Calavera ē nā hebreo ixtacuhuini' Gólgota. ¹⁸A'ntza' xtokohua'ca'ca ē nā cāxtokohua'ca'ca ā'chā'tu' na ixpāxtūtuni'n Jesús. Jesús pū'i'tāt ixua'ca'lh. ¹⁹Pilato māhui'linini'lh a'ktin letrero nac cruz tū ixuan: Jesus xala' nac Nazaret, ixPuxcu'ca'n israelitas. ²⁰A'ntza' jā xtokohua'ca'ca Jesús ixlacatzuna'j nac cā'lacchicni' ē lhūhua'

israelitas talaktzi'lh letrero. Tzamā' letrero kempātu'tun tachihuin ixtzo'kcani't: hebreo ē griego ē latín. ²¹Xanapuxcu'nu' pālejni' tahuanilh Pilato:

—Jā ixtzo'kti “IxPuxcu'ca'n israelitas.” Chuhual'j catzo'kti: “Ū'tza' huanli: Quit ixPuxcu'ca'n israelitas.”

²²Pilato cākelhtilh:
 —Ū'tza' tū ictzo'knī't, ū'tza' natahui'la.

²³A'cxni' soldados ixtaxtokohua'ca'nī'ttza' Jesús, tasacli ixluxu' kelhatā'ti' soldados ē talātapitzilh. Ixkelhni' luxu' xla' jā xatatzapa' ixuani't; chu a'ktin ixtacāxtlahuanī't chī ixa'cpūn ē chī ixquilhtūn. ²⁴Soldados talāhuanilh:
 —Jā calacxtitui. Xatze calāililaktzi'uj ē nalaktzi'nāuj tī napāxtoka.

Chuntza' mākentaxtūlh ixtachihuin Dios jā tatzo'kni':
 Tamālacpitzilh quiluxu' ē talāililaktzi'lh chī napāxtoka.
 Chuntza' tatlahualh soldados.

²⁵Ixlacatzuna'j cruz jā ixmāhua'ca'cani't Jesús, ixtayāna'lh ixtzi' Jesús ē xapuscāt ixtā'tin ixtzi' ē María ixpuscāt Cleofas, ē María Magdalena. ²⁶Jesús cālaktzi'lh ixtzi' ē i'scujni' tī ixmakyālh. Tzamā' i'scujni' ū'tza' tī tzej ixpāxqui'. Jesús huanilh ixtzi':

—Nā', ā'tzā' hui'lh minka'hua'cha.
²⁷Ē huanilh i'scujni':
 —Ū'tza' huā'yā puscāt mintzi'.
 Tzamā' i'scujni' mánūlh na ixchic.

Jesús nīlh

Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49

²⁸Jesús ixca'tzītza' ixmākentaxtūkō'cani'ttza'

ixlipō'ktu. Chuntza' chī tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios, xla' huanli: —Ickelhpūti.

²⁹A'ntza' ix'yālh a'ktin tla'ma'nc ixlitzuma xaxcān vinagre. Limāchū'huī'ca esponja xaxcān vinagre. Cucchi'huī'lica a'ktin qui'huī' tū huanican hisopo ē līlakmacā'nca ē māhuī'ca. ³⁰Jesús hua'lh xaxcān vinagre. Palaj tunca huanli:

—Ixlipō'ktu
icmākentaxtūkō'nī'ttza'.

Jesús māquilhputīlh ixa'kxāk ē ixa'cstu tamacamāstā'nī'lh Dios ē chuntza' nīlh.

Chā'tin soldado litāpālhtuculh Jesús ixlanza

³¹Xmāntza' ā'a'ktin quilhtamacuj i'sputa natzucutza' cā'tani' tū huanican pascua. Israelitas jā ixtalacasqui'n ixmacni'ca'n nīnī'n natatahua'ca' nac cruz quilhtamacuj tū pūjaxcan, ixpālacata tzamā' quilhtamacuj xla' ū'tza' ixlakachi'xcu'huī'can. Ū'tza' līsqi'ni'ca Pilato nacāmāchēkētū'cxnīnī'n tī ixcāxtokohua'ca'canī't ē nacāmāyujūnīnī'n ixmacni'ca'n nīnī'n. ³²Soldados ta'a'lh ē tachēkētū'cxli chā'tu' chi'xcu'huī'n tī ixcātā'xtokohua'ca'canī't Jesús. ³³A'cxni' talaktalacatzuna'jīlh Jesús, talaktzī'lh ixnīnī'ttza'. Ū'tza' jā līchēkētū'cxca xla'.

³⁴Chā'tin soldado litāpālhtuculh Jesús ixlanza ē palaj tunca taxtulh ka'lhni' ē xcān. ³⁵Quit Juan ē iclaktzī'lh huā'mā'. Tū icuan ū'tza' tū ixlicāna'. Iccāhuaniyān huā'mā' ixpālacata chuntza'

nā huī'xina'n na'a'ka'i'yā'tit.

³⁶Huā'mā' a'kspulalh ixpālacata namākentaxtū ixtachihuīn Dios chī tatzō'kni':

Jā catitū'cxni'ca nūn kentin ixlucut.

³⁷Nā chuntza' tatzō'kni':

Xlaca'n natalaktzī'n tī tāpālhtucucanī't.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56

³⁸A'cxni' ixa'kspulanī't huā'mā', José xala' nac Arimatea squi'ni'lh Pilato namakxteka nalē'n ixmacni' Jesús. Huā'mā' José tī tatzē'kli ixa'ka'i'ni' Jesús ixpālacata xla' ixcājicua'ni' israelitas. Pilato makxtekni'lh José ē xla' a'lh ē lē'lh ixmacni' Jesús. ³⁹Nā tā'a'lh Nicodemo tī pūla ixlakminī't cā'tzī'sa Jesús. Xla' limilh mirra ē áloes. Chī pu'xamacāuj kilos limilh Nicodemo. ⁴⁰Chuntza' José ē Nicodemo talē'lh ixmacni' Jesús ē talipāsna'tli lu'xu' ē nā tatā'mānūlh mirra ē áloes tū ixtaliminī't. Chuntza' ixtahui'latca'n israelitas a'cxni' ixtamā'cnūnu'n. ⁴¹A'ntza' jā xtokohua'ca'ca Jesús, ixlacatzuna'j a'ktin pū'olivar ē a'ntza' ixui'lh a'ktin lhu'cu' tū ixtlahuacani't namā'cnūcan catīhuālh. A'ntza' jāna'j tī ixmā'cnūcanī't, nūn chā'tin. ⁴²Tzamā' lhu'cu' ixlacatzuna'j ixui'lh ē a'ntza' mānūca ixmacni' Jesús ixpālacata ixtzucumā'htza' quilhtamacuj tū ixtapūjaja israelitas.

Jesús lacastālancuana'nli

Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12

20 Ixlitzucuni' semana tzi'saj a'cxni' cā'pucsua'cus ixuani't, María Magdalena a'lh

nac lhu'cu' jā ixmānūcani't Jesús. Xla' laktzi'lh jātza' ixui'lh chihuix tū ixkelhui'licani't nac lhu'cu'.

²Tu'jnuntēlha cālaka'lh Simón Pedro ē ā'chā'tin i'scujni' tī tzej ixpāxqui' Jesús. Ē cāhuanilh:

—Māxtucani't nac lhu'cu' Māpa'ksīni' ē jā icca'tziyāuj jā mā'cnūca.

³Pedro ē ā'chā'tin i'scujni' tataxtulh ē ixta'a'mā'nalh nac lhu'cu'. ⁴Ixchā'tu'ca'n ixtatu'jnuntēlha lacxtim. Ā'listān chā'tin ā'chulā' tu'jnulh. Pedro a'kapūlaca. Xapūla chā'lh nac lhu'cu' ā'chā'tin i'scujni'.

⁵Taquilhputalh ē talacanūlh ē laktzi'lh a'ntza' ixui'lh lu'xu' tū ixlipāsna'tcani't Jesús. Tzamā' i'scujni' jā tanūlh. ⁶Simón Pedro i'stālatēlha. Ā'listān xla' chā'lh ē tanūlh nac lhu'cu' ē a'ntza' laktzi'lh lu'xu' tū ixlipāsna'tcani't Jesús.

⁷Nā laktzi'lh tū ixlitacucsna'tni't. Xtum ixui'lh tzamā' lu'xu'; ē ixpāsui'tui'licani't. ⁸Nā tanūlh i'scujni' tī xapūla ixchini't nac lhu'cu' ē laktzi'lh ē a'ka'i'lh Jesús ixlacastālancuana'ni'ttza'. ⁹Jāna'j ixtakexmatni't ixtachihuīn Dios jā ixtatzo'kni' ixlacasqui'nca nalacastālancuana'n Jesús ā'maktin. ¹⁰Tzamā' scujnu'ni'n ta'a'mpālha na ixchicca'n.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena

Mr. 16:9-11

¹¹María tāyalh ixtanquilhtin nac lhu'cu' jā ixmānūcani't Jesús. Ixcalhuamā'lh. Lihuan ixcalhuayālh, taquilhputalh ē talacanūlh nac lhu'cu'. ¹²Cālaktzi'lh chā'tu' ángeles ē lakstala'nka'n ixtaka'lhī

ixlu'xu'ca'n. Xlaca'n ixtahui'lāna'lh jā ixmāpi'cani't ixmacni' Jesús.

Chā'tin ixui'lh na ixa'cpūn ē chā'tin nā ixui'lh na ixtujan jā ixmāpi'cani't Jesús. ¹³Ángeles takelhasqui'nilh:

—Puscāt, ¿tū ixpālacata calhua'na'?

Xla' cāhuanilh:

—Lē'nca ixmacni' quiMāpa'ksīni'. Jā icca'tzi' jā mānūcani't.

¹⁴A'cxni' ixuani'ttza' huā'mā', palaj tunca xla' talakspi'tli ē laktzi'lh Jesús a'ntza' ixyālh. Xla' jā ixlakapasa palh ū'tza' Jesús. ¹⁵Jesús huanilh:

—Puscāt, ¿tū ixpālacata calhua'na'? ¿Tī putzaya'?

Tzamā' puscāt xla' ixlacpuhuan ū'tza' ixmaktaka'lhna' pū'olivar ē huanilh:

—Chi'xcu', palh hui'x li'pi, caquihua'ni' jā li'pi, ē chuntza' quit na'lica'n ictaya.

¹⁶Jesús huanilh:

—iMaría!

Xla' talakspi'tpālha ē huanilh:

—iRaboni! (Ū'tza' a'ktin tachihuīn hebreo tū huanicu'tun: Mākelhtahua'kē'ni'.)

¹⁷Jesús huanilh:

—Jā caquixa'ma' ixpālacata quit jāna'j ictā'kayāhua jā hui'lacha' quinTāta'. Capinchi ē cacāhua'ni' quintā'timin quit na'ictā'kayāhua jā hui'lacha' quinTāta'. Ū'tza' nā minTāta'ca'n ē quinDios ē minDiosca'n.

¹⁸Palaj tunca María Magdalena a'lh cāmāca'tzīni' i'scujnu'ni'n xla' ixlaktzi'ni'ttza' Māpa'ksīni' ē cāhuanilh tū ixuanini't.

Jesús cātasu'yuni'lh i'scujnu'ni'n

Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49

¹⁹A'cxni' ixtzi'suamā'lh'tza' ixlitzucuni' semana i'scujnu'ni'n

ixtatakēstokkō'nī't a'ktin nac chic. Lacchahuaj ixtatanūmā'nalhxipālacata xla'ca'n ixtajicua'ni' israelitas. Jesús tanūlh ē tāyalh na ixlacpu'na'itātca'n ē cāhuanilh:

—Tzej calatapā'tit.

²⁰A'cxni' ixcāhuaninī'ttza' huā'mā', cāmāsu'yuni'lh ixmacan ē ixtāpān. Ī'scujnu'nī'n tapāxualhxipālacata talaktzi'mpālhximāpa'ksini'ca'n.

²¹Jesús cāhuanipālhx:

—Tzej calatapā'tit. Chuntza' chī quimacamilh quinTāta' ē nā chuntza' hui'xina'n na'iccāmacā'nān.

²²A'cxni' huankō'lh huā'mā', Jesús cāsu'nulhxla'ca'n ē cāhuanilh:

—Chuhua'j, caquilāmakti'uj Espírītu Santo. ²³Palh hui'xina'n namātza'nkēna'ni'yā'tit ixcuenta ā'chā'tin, xla' jātza' laclē'n. Palh hui'xina'n jā catimātza'nkēna'ni'tit ixcuenta ā'chā'tin, xla' ū'tza' laclē'ncus.

Tomás laktzi'lh Māpa'ksini' lacastālancuana'ni'ttza'

²⁴Chā'tin ĩ'scujni' ixtacuhuīni'

Tomás nā ixuanican Līstu'.

Jā ixmakuī'lh xla' a'cxni' cātasu'yuni'lh Jesús ā'makapitzīn scujnu'nī'n. ²⁵Xla'ca'n tahuanihlx:

—Iclaktzi'ujtza' Māpa'ksini'.

Tomás cāhuanilh:

—Palh jā na'iclaktzi'n jā ixtakāhuī'nī't na ixmakxtampūn ē palh jā na'icxa'mani' jā ixtanūni'nī't clavos, ē palh jā na'icxa'ma ixtāpān jā ixtakāhuī'nī't, jā icti'a'ka'ī'lh palh lacastālancuana'ni't.

²⁶Ixlitzeyama'j huampala ixtatakēstokpalani't ĩ'scujnu'nī'n ē nā Tomás a'ntza' ixmakuī'lh.

Masqui ixlacchahuayālhx chic, Jesús tanūlh ē tāyalh na ixlacpu'itātca'n ē cāhuanilh:

—Tzej calatapā'tit.

²⁷Palaj tunca huanica Tomás:

—Camānu' mimacan

na quimakxtampūn jā quimakxtampūlhu'cu'canī't ē cālaktzi' quimacan ē calī'ta' mimacan ē catamacnu' na quintāpān. Jātza' capuhua' palh jā ixlīcāna' iclacistālancuana'nī't. Ca'a'ka'ī'.

²⁸Tomás kelhtīni'lh:

—ĪQuiMāpa'ksini' ē quinDios!

²⁹Jesús huanilh:

—Tomás, chuhua'j hui'x a'ka'ī'ya' ixpālacata quilaktzi'nī'ta'. Līpāxuhua tī ta'a'ka'ī' ē masqui xla'ca'n jā quintalaktzi'nī't.

Tū ixpālacata tzo'kca huā'mā' libro

³⁰Jesús tlahuapālhx lhūhua' lī'a'cnīn na ixlacatīnca'n ĩ'scujnu'nī'n. Tzamā' lī'a'cnīn jā tatzo'kni' tzamā' nac libro. ³¹Makapitzīn lī'a'cnīn tatzo'knī't ē chuntza' hui'xina'n tzē na'a'ka'ī'yā'tit Jesús xla' ū'tza' ĩ'Ska'ta' Dios tī Dios lihui'lilh ixlīmakapūtaxtūnu', ē hui'xina'n tzē naka'lhī'yā'tit xasāsti' milatamatca'n palh nalipāhua'nā'tit Jesucristo.

Jesús cātasu'yuni'lh kelhatojon ĩ'scujnu'nī'n

21 Ā'listān Jesús cātasu'yuni'pālhx ĩ'scujnu'nī'n na ixquilhtūn xcān tū ixuanican Galilea, ē nā ixuanican Tiberias. A'cxni' talacsu'yulhx chuntza' lī'a'kspulahlx: ²A'ntza'

ixtahuil'lāna'lh lacxtim Simón Pedro ē Tomás, ti ixuanican Listu', ē Natanael xala' nac Caná, Galilea, ē ixka'hua'chan Zebedeo ē ā'chā'tu' i'scujnu'nī'n Jesús. ³Simón Pedro cāhuanilh:

—Ica'nā icchi'pāna'n.

Xlaca'n tahuanli:

—Nā quina'n na'iccātā'a'nān.

Ta'a'lh ē tatojōlh nac barco. Jā tū tachi'palh ixlīpō'ktu tzamā' tzi'sni'. ⁴A'cxni' tzuculh xkaka, Jesús cātasu'yuni'lh ixquiltūn nac xcān. Ē i'scujnu'nī'n jā ixtalakapasa.

⁵Jesús cāhuanilh:

—Chi'xcuui'n, ¿ē chi'patittza' squi'ti'?

Xlaca'n takelhtilh:

—Jā tū icchi'pani'tauj.

⁶Jesús cāhuanilh:

—Camacapintit pūtayan na ixpekxtūcāna'l barco. A'ntza' nachil'payā'tit.

Chuntza' tatlahualh xlaca'n. Palaj tunca jātza' la ixtamācutu ixpūtayanca'n ixpālacata lhūhua' squi'ti' ixtalaknūnī't. ⁷I'scujni' tī tzej ixpāxqui' Jesús, xla' huanilh Pedro:

—i'Ū'tza' Māpa'ksini'!

A'cxni' huanica huā'mā', Simón Pedro palaj tunca lhakā'lh ixlu'xu' tū ixtamakxtuni't ē palaj tunca tojōlh nac xcān ē laka'lh Jesús. ⁸Tzamā' barco lacatzuna'l ixquiltūn nac xcān ixuī'lh hua'chi a'ktin ciento metros ixlīmakat. Makapitzin ixtapūmimā'nal barco ē ixtasakalīmimā'nal ixpūtayanca'n tū ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lhūhua' squi'ti'.

⁹A'cxni' tatakutchi xlaca'n talaktzi'lh pūlactin macscut ē

ixa'ctzi'li'pūmā'ca lakatin squi'ti' ē pāntzīn. ¹⁰Jesús cāhuanilh:

—Calīta'ntit squi'ti' tū chi'patittza'.

¹¹Simón Pedro palaj tunca tojōlh nac barco ē sakalimilh pūtayan na ixquiltūn nac xcān. Pūtayan ixpūtalaknūnī'ta'ncha' a'ktin ciento tu'pu'xamacāujtu'tun laka'tla' squi'ti'. Masqui lhūhua' squi'ti' ixtalaknūnī't, pūtayan jā taxti'tli. ¹²Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit, cahuā'ya'ntit.

Nūn chā'tin i'scujni' lihui'lilh nakelhasqui'nī tīchu, ixpālacata ixtaca'tzi' palh ū'tza' Māpa'ksini'.

¹³Jesús quītayalh pāntzīn ē cāmaxqui'lh. Ē chuntza' tlahuapālh squi'ti'.

¹⁴Tzamā' ixlīmaktu'tun cātasu'yuni'lh i'scujnu'nī'n a'cxni' ixlacastālancuana'nkō'nī'ttza'.

Jesús tā'chihuīna'nli Simón Pedro

¹⁵A'cxni' tahuā'yankō'lh, Jesús kelhasqui'nilh Simón Pedro:

—Simón, ixka'hua'cha Jonás, ¿ē ā'chulā' quimpāxqui'ya' quit ē jā ā'makapitzin?

Pedro kelhtilh:

—Jē, Māpa'ksini'. Hui'x ca'tziya' icpāxqui'yān.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' tī quilacstīn.

¹⁶Kelhasqui'nīpālh ixlīmaktu': —Simón, ixka'hua'cha Jonás, ¿ē quimpāxqui'ya'?

Pedro kelhtilh:

—Jē, Māpa'ksini'. Hui'x ca'tziya' icpāxqui'yān.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktaka'lhti tī quilacstīn.

¹⁷Ixlīmaktu'tun kelhasqui'nīpālh: —Simón, ixka'hua'cha Jonás, ¿ē quimpāxqui'ya'?

Pedro lilipuhuanli ixpālacata xla' kelhasqui'nīca ixlīmaktu'tun palh ixpāxqui' Jesús. Huanilh:

—Māpa'ksini' hui'x ca'tziya' ixlipō'ktu. Hui'x ca'tziya' icpāxqui'yān.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' tī quilacstīn.

¹⁸Icuaniyān quit tū ixlīcāna'.

A'cxni' ka'hua'chacus ixuanī'ta', hui'x ixlhakā'na'na' ē ixpina' jā ixpincu'tuna'. A'cxni' nakōlu'ya' hui'x, nalacstū'nca' mimpekenī'n ē ā'chā'tin natāpāchī'yān ē xla' nalē'nān jā jā pincu'tuna'.

¹⁹Chuntza' Jesús ixlīhuanimā'lh Pedro chī xla' nalīnī ē chuntza' nalīlakachi'xcuhui' Dios. Ā'listān huanilh:

—Caquistāla'ni'.

I'scujni' tī tzej ixpāxqui'can

²⁰Pedro talakspi'tli ē laktzi'lh chā'tin i'scujni' i'stālani'tēlha. Ū'tza' huā'mā' Jesús tzej ixpāxqui'. Nā huā'mā' ū'tza' tī ixpāxtūhui'lh Jesús a'cxni' ixtahuā'yamā'nalh ē kelhasqui'nīlh: “Māpa'ksini', ū'tichu

namacamāstā'yān?” ²¹A'cxni' laktzi'lh Pedro kelhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksini', ē huā'mā' chī'xcu' ū'tū na'a'kspula'?

²²Jesús kelhtīlh:

—Palh quit na'iclasasqui'n xla' natahui'la hasta a'cxni' na'icmimpala ā'maktin, ū'ē mincuenta hui'x? Hui'x caquistāla'ni'.

²³Ū'tza' ixtalīhuan tā'timīn tzamā' i'scujni' jā catinīlh. Jesús jā huanli xla' jā catinīlh. Tū huanli xla' ū'tza': “Palh quit na'iclasasqui'n xla' natahui'la hasta a'cxni' na'icmimpala, ū'ē mincuenta hui'x?”

²⁴Huā'mā' i'scujni' ū'tza' quit.

Iclīmāsu'yunī't ē ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Icca'tziyāuj ixlīcāna' tū icuan.

²⁵A'nampala lhūhua' catūhuāl'h tū tlhualh Jesús. Palh ixtzo'kui'līca cahuāl'h ixlipō'ktu tū tlhualh xla', quit icpuhuan jāla ixlīthui'lakō'lh ixlīka'tla' cā'quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros jā ixtzo'kui'līca. Amén.